128 ISSN 0772-6384
44e jaargang - 1

Ten Mandere

Heemkundige periodiek voor Izegem, Emelgem en Kachtem

MACHINES BOUCHERIE

Machines Boucherie nv
Stuivenbergstraat 106
8870 Izegem
Tel. 051 31 21 41 - Fax 051 30 54 46

Drukkerij
STROBBE
opgericht in 1890

BRENGT KLEUR IN DRUK EN PAPIER

www.strobbe.be

tm TEN MANDERE
heemkundige periodiek voor izegem en omgeving

BESTUUR:
Voorzitter:
Dr. JEAN-MARIE LERMYTE
Kortrijksestraat 323, 8870 Izegem
tel./fax. 051/30 39 99

Ondervoorzitter:
ANTOON VANDROMME
Blauwhuisstraat 52, 8870 Izegem
tel. 051/30 31 35

Secretaris: ROBERT LEROY
Boomforeeststraat 49, 8870 Izegem
tel. 051/30 10 56

Ere-Penningmeester: ALBERIC DEPREZ
Rustoord "De Plataan"
Meensesteenweg 8870 Izegem
tel. 051/30 28 48

Penningmeester: ANDRE MISTIAEN
Hondekensmolenstr. 24, 8870 Izegem
tel. 051/30 36 69

Archivaris: ANDRE DEMEURISSE
Baronielaan 33, 8870 Izegem
tel. 051/30 46 58

Hoofdredacteur en webmaster:
BART BLOMME
Europastraat 13, 8770 Ingelmunster
tel./fax. 051/30 03 67
bart.blomme@tiscali.be

Leden:
FREDDY SEYNAEVE
Elegastlaan 14, 8870 Izegem
tel. 051/30 58 31

RAF VANDENBERGHE
Meensesteenweg 77, 8870 Izegem
tel. 051/30 46 23

HENDRIK WILLAERT
Krommekeerstraat 5, 8755 Ruiselede
tel. 051/68 82 45

BERTRAND NOLF
Zevekotestraat 27, 8770 Izegem
tel. 051/30 74 30

ANDRE BOURGEOIS
Sint-Tillostraat 9, 8870 Izegem
tel. 051/30 19 06

ANTOINE MALLISSE
Meensestraat 149, 8870 Izegem
tel. 051/30 51 53

REDACTIE:
Bart Blomme
Jean-Marie Lermyte
Antoon Vandromme
Raf Vandenberghe
e-mail: Tenmandere@hotmail.com
URL: www.tenmandere.tk

Eric LEZY, de Vlasgaardstraat 3
Frits VERHAEGHE, Cultuurtrofee 2003
Jeugdkoor en -ensemble van de Bosmolens 9
Antoon VANDROMME, Het waterkasteel 11
Jean-Marie LERMYTE,
Drie Izegemse dekens gevierd:
een pastoor-deken, een monseigneur
en een pastoor-moderator 21
Bertrand NOLF en Aurel LAGROU,
Galerij der Izegemse figuren:
Filip Cauwelier 24
Robert Leroy, Actueeltjes nr. 66
2003 in woord en beeld 36
Antoon VANDROMME, Spreekwoorden
uit de schoenmakerswereld 51

Werkten mee aan dit nummer:
Eric Lezy, Slagmeersenstraat 104, 8870 Izegem
Frits Verhaeghe, Wijngaardstraat 11/1, 8870 Izegem
Antoon Vandromme, Blauwhuisstraat 52, 8870 Izegem
Jean-Marie Lermyte, Kortrijksestraat 323, 8870 Izegem
Bertrand Nolf, Zevekotestraat 27, 8870 Izegem
Aurel Lagrou, Knobbaardstraat 10, 8870 Izegem
Robert Leroy, Boomforeeststraat 49, 8870 Izegem

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Marie LERMYTE, Kortrijksestraat 323, 8870 Izegem.
Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn bijdrage en ontvangt 15 overdrukken.
Voor gehele en gedeeltelijke overname is de voorafgaandelijke toestemming van de heemkundige kring en de auteur vereist.
Bankrekeningnummer: 472-4353811-45.
Wie het lidmaatschap betaalt ontvangt 3 nummers.

ALG. NUMMER **128**, 44te JG. NR. 1 (maart 2004)

LIJST ERELEDEN 2004

de lijst werd op 12/03/2004 afgesloten

In Izegem :

Allewaert, Luc, Nieuwstraat 27 bus 2
Allosserie, Luc, Roeselaarsestraat 327
AW, Architectenburo, Vijfwegenstraat 25/1
Basisschool, St.-Pieter, Prinsessestraat 15
Billiouw-Verholle, Carlos, Vuurkruiserslaan 2
Bogaert, Jan, O.-L.-Vrouwestraat 20
Boucherie, Christiane, Abelestraat 61
Boucherie, N.V., Stuivenbergstraat 106
Bral-Dejonghe, Rudi, Ardooisestraat 62
Bruyneel, Roger, Ingelmunsterstraat 57
Carette, Adhémar, Sint-Jorisstraat 59
Christiaens, Roselin, Grote Markt 17
Claeys, Jozef, Manegemstraat 39
Compernolle-Devlieghere, Etienne, Heibrugstraat 17
Cornillie, Ann, Kruisstraat 4
D'Artois, Johan, Hondekensmolenstraat 12
Debosschere, Jean-Pierre, Reperstraat 65
Deceuninck, Flor, Baronielaan 26
Declercq-Horré, Marcel, Mentenhoekstraat 32
Decoene, Pierre, Kortrijksestraat 319
Deforce, Marie-Claire, Nederweg 55
De Forche, Christiaan, Nieuwstraat 27 bus 7
Degezelle, Lucien, Nieuwstraat 4
Demey, Johny, Kortrijksestraat 321
Denys, Roland, Emiel Neirynckstraat 12
Deprez, André, Wolvenstraat 6 bus 3
Derluyn, Jan, Meensesteenweg 83
Derolez, Jacques, Bellevuestraat 45
De Smedt, Dirk, Boomforeeststraat 3
Desmet, Georges, Visschersdreef 3
De Vlieghere, Luc, Melkmarktstraat 3
Devoldere, Gaspard, B.de Pélichystraat 14/2
Dewitte, Bart, Reperstraat 53
Dewitte, Erik, Lendeleedsestraat 42
Duhamel, Frank, Merelstraat 4
Dumoulin, Christiaan, Kerelstraat 4
Dupont, Jim, B. de Pélichystraat 34
Dupont, Johan, Lendeleedsestraat 20
Duyck, André, Sint-Jorisstraat 55
Duyvejonck, Paul, Pieter Baesstraat 23
Eeckhout, André, Gentsestraat 40 bus 3
Eeckhout, Gabriël, H.-Hartstraat 7 bus 5
Eeckhout, Geert, Baronielaan 2
Flamez, José, Bosbeekstraat 3
Gevaert-Tant, Filip, Rode Poortstraat 19
Guillemyn, Antoon, Meensesteenweg, 88
Gyselinck, Wouter, Baronielaan 56
Handsaeme, Roland, Gentseheerweg 82
Herman, Raphaël, Stijn Streuvelsstraat 26
Herreman, Danny, Sint-Jansstraat 35
Himpe, Kurt, Baronstraat 4
Houthoofd-Feys, Antoon, Steenovenstraat 4
KBC-bank, Marktstraat 22
Kemp, Marc, Gentseheerweg 45
Kints-Verhaeghe, Jean-Pierre, St.-Crispijnstraat 50
Laga, Stefaan, Gentseheerweg 44
Lannoo, Luc, Vlietmanstraat 2
Lecluyse, Eddy, Abelestraat 25
Loontjens, Alfons, Nieuwstraat 22
Madou, Chris, Kokelarestraat 89
Maertens, Erik, Kerelsstraat 13
Malfait, Luc, Schoolstraat 32
Marannes, Valere, Ingelmunstersestraat 70
Mattan, Erik, Henri Dunantstraat 45
Naessens, Maurice, Ingelmunstersestr. 50
Nollet-Vanneste, Tony, Kardinaal Cardijnlaan 1
Parochie H.Hart, Roeselaarsestraat 53
Rommel, Bart, Baronielaan 52
Ronse, Chris, Vlietmanstraat 6
Rosseel, Luc, Roeselaarsestraat 95
Sagon, Luc, Gentsestraat 19
Sagon-Vanden Avenne, Fernand Gentsestraat 17
Seynaeve, Jozef, Burg.V.d. Bogaerdelaan 93
Seynaeve, Paul, Meensesteenweg 191
Sintobin, Pol, Meensesteenweg 89
Spriet, Aurel, Nieuwstraat 20
Spriet, Leon, Kortrijksestraat 86
Spriet, Noël, Sint-Antoniusstraat 17
Spriet, Christophe, Rumbeeksestraat 47
Strobbe, Firma, Kasteelstraat 1
Strobbe, Michaël, Groenstraat 5
Strobbe-Cardoen, Dirk, Gentseheerweg 98
Strobbe-Hochepied, Marc, Wallemotestraat 77
Strobbe-Staessens, Luc, Vredestraat 1
Strobbe-Vanlauwe, Johan, Sint-Jorisstraat 37
Taeymans, Wilfried, Pieter Baesstraat 11
Terryn-Declercq, Rik, Melkmarkt 2 bus 5
Thibau, Eric, Rozelaan 75
Vanacker, Robert, Steenovenstraat 10
Vanackere, Herwig, Prinsdomlaan 39
Vanbeckevoort, Jaak, Meensestraat 133
Vanden Avenne, Zeno, Populierenstraat 3
Vandenbussche, Lieve, Nieuwstraat 9
Vandeputte, Didier, Nederweg 14/7
Vanderheeren, Lucien, Zevekotestraat 15
Vande Walle, Jos, Rozenlaan 70

DE VLASGAARDSTRAAT

Eric Lezy

Nieuwe straten, een noodzaak

Na W.O.I kwam de Izegemse nijverheid weer op gang. Zowel de borstel- als de schoennijverheid schoot met vaste schreden de hoogte in. Met die flinke opgang kwamen ook heel wat vreemde gezinnen naar Izegem wonen waar ze werk gevonden hadden, en om zodoende ook dichter bij hun werkgelegenheid te wonen. Om die aangroei van de bevolking op te vangen, diende het stadsbestuur ook uit te zien naar meer woongelegenheid.(Zie ook: Jean-Marie LERMYTE, *75 jaar Izegemse Bouwmaatschappij*, Ten Mandere nr. 111, 38/2, 1998, 80 p.)

Zo kwam het dat vanaf 1928 gestart werd met een groot bouwproject, dat te situeren viel op de zuidzijde van het toen bestaande stadscentrum, dat in een paar jaar, Izegem een totaal ander uitzicht verleende.

Voor die tijd konden de schoolkinderen van de "Broedersschool"[1], die wat vroeg aan de schoolpoort stonden aan de Meensestraat, heel duidelijk het verkeer zien, dat in de Kortrijksestraat over en weer aan het bewegen was. Enkele jaren later was zoiets totaal onmogelijk geworden. De nieuwe huizenrijen waren een blijvend beletsel geworden voor dit vroegere zicht.

Een tikje etymologie

Vooraf werden er wel enkele nieuwe straten getrokken:

De SCHOOLSTRAAT: getrokken ten zuiden van de Lagere Afdeling van het college;

De GROENINGESTRAAT: Het verlengde van de Schoolstraat, die haaks op de Kortrijksestraat uitmondt. 'Kortrijk' en 'Groeninge' zijn historisch sterk gebonden. Denk maar even aan 1302;

De VLASGAARDSTRAAT: Een naam die aan de tanende vlasnijverheid deed denken;

De ZWINGELAARSSTRAAT: Een naam die ook met de vroegere vlasnijverheid heel wat te maken had;

De EIGENHAARDSTRAAT: Een straat waar alle bewoners zorgden om een "Eigen haard" te bezitten.

Vrij vlug kwam er in de Schoolstraat, op de noordzijde, een herberg met als benaming

"DE NIEUWE WERELD" (Familie Coucke). Heel snel werd de naam van deze herberg in de volksmond gebruikt om gans die nieuwe wijk te benoemen. Het is ook zo gebleven.

De opbouw in de Vlasgaardstraat

Met de opbouw van de huizen in de Vlasgaardstraat werd gestart met acht woningen: vier met pare nummers (4 - 6 - 8 - 10) en vier met onpare nummers (1 - 3 - 5 - 7). Deze eerste huizen werden goed en kloek gezet. De Bossebeek die uit het zuiden kwam, en bij de firma Callens in de Kestelootbeek vloeide, zou nog wel wat hinder veroorzaken. Die eerste woningen waren klaar in 1929. In de herfst van ditzelfde jaar werden ze bewoond. Al deze huizen werden aangekocht aan de Iz. Bouwmaatschappij tegen de prijs van 30.000 fr.

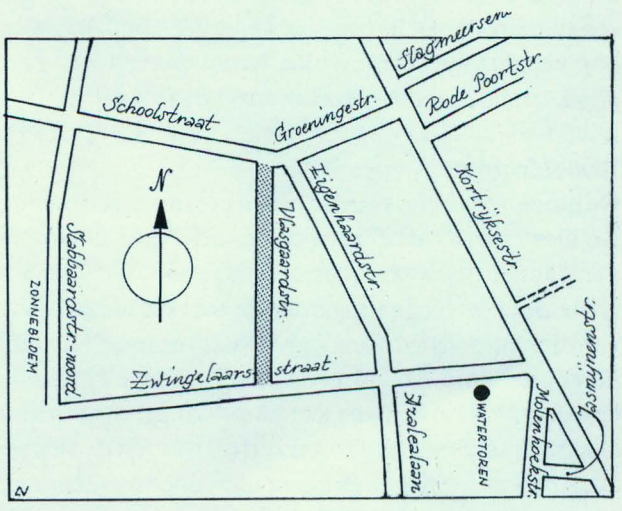

De Bossebeek werd gerioleerd en in de Vlasgaardstraat werden nieuwe plannen opgemaakt voor de opbouw van negentien huizen (van 9 t/m 45). Bij die werken werd de aarden straat die de Vlasgaardstraat was tot één grote modderpoel herschapen.

Deze nieuwe huizenrij was wel van wat mindere kwaliteit dan de eerste gebouwde woningen. Hier was een groot verschil merkbaar in de gebruikte materialen en ook de afwerking was niet van dezelfde hoedanigheid. Ondanks de mindere kwaliteit was de aankoopprijs wel wat hoger Al deze huizen haalden een aankoopprijs van 33.000 fr en voor de grotere woningen diende men zelfs 40.000 fr neer te tellen.

Moeilijkheden bij de bouw

De genoemde Bossebeek zorgde voor de eerste moeilijkheid. Deze beek vloeide onder het huis nr. 10 van de Vlasgaardstraat door en vandaar het noorden in naar de Kestelootbeek. In deze nieuwe woning zorgde ze voor een opmerkelijke vloerverzakking, waar ernstig diende ingegrepen te worden.

Tijdens de bouwperiode van de huizenrij aan de oostkant, toen de straat één grote modderpoel geworden was, is het gebeurd, dat een volle lading bakstenen, midden de straat kantelde. De zwakke ondergrond had de wagen uit zijn evenwicht gebracht met alle narigheid

die dit teweeg bracht.
Op een morgen lag er ook een muurtje omgekanteld. Een van de metsers zei zo langs zijn neus weg: "t Kan aan de cement niet liggen, want er is geen in !" Iedereen begreep dit gezegde tenvolle, want iedereen wist zeer goed, dat de cement geruild werd voor bier.

Beloofde premies

De huizen nr. 2, 12 en 14 werden ook door een andere aannemer aanvaard en uitgevoerd. Vele gezinnen durfden die bouwaanvraag niet meer aan. Wel werden kroostrijke gezinnen aangetrokken naar die huizen waar premies beloofd werden van Staat, Provincie en Stad, maar niemand kwam erop af. Van de 27 nieuwe bewoners kwam er, twee jaar na datum, haast niemand in aanmerking voor een premie. Heel wat van de nieuwe buurtbewoners waren immers uitgedoofde gezinnen, waarvan het kroost reeds lang een eigen haard gesticht had. De andere jongere gezinnen waren dan pasgehuwden, die nog over geen eigen kroost beschikten en zo ook voor die beloofde premies niet in aanmerking kwamen. De rij aan de oostzijde werd in 1930 in gebruik genomen.
Bij nr. 15 vind je nog de eerste ramen terug. De vensterbanken van okergele tegeltjes zijn in de loop van de jaren in het grijs geverfd geworden en de gevel wacht al die jaren met evenveel geduld om toch maar eens gevoegd te worden.

Er werd maar verder gebouwd

In 1934 kwamen er nog vier huizen bij in de Eigenhaardstraat, de laatst gebouwde (nrs. 47 - 49 - 51 - 53). Rond diezelfde periode kwamen er ook nog zes huizen bij in de Zwingelaarsstraat, zo je vanuit de Vlasgaardstraat de hoek omdraait en het oosten in gaat. Deze huizen werden in beige bakstenen opgetrokken (nrs. 20 - 22 - 24 - 26 - 28 - 30) en werden zeer stevig gebouwd. De woning nr. 20, die boven de Bossebeek gelegen was, bezorgde weer wat last door bepaalde verzakkingen. Ze diende bijzonder versterkt te worden. De aankoopprijzen waren hier weer zoals die van de eerste huizen die daar gebouwd werden, en kwamen weer op de prijs van 30.000 fr.
Huis nr. 20 werd in 1939 aan een nieuwe eigenaar doorverkocht voor 27.000 fr. De twee laatste woningen van de rij (nrs 47 en 49) kwamen de buurt verrijken in 1936. In diezelfde periode werden er ook nog vijf nieuwe woningen aangebouwd in de Zwingelaarsstraat (46 - 48 - 50 - 52 - 54) tot tegen het dagbladwinkeltje van Jozef Desmedt - Marie Hespeel (nr.14). Dit waren woningen in rode baksteen en de eigenaars betaalden er 32.000 of 34.000 fr voor.
Het laatste huis in de Vlasgaardstraat kwam er in 1938, juist voor W.O.II. Het was het huis naast een borstelfabriek uit 1936, (nr. 24), op vijfentwintig meter van de straat af. Heel korte tijd nadien werd de borstelfabriek uitgebreid.

Bestrating en comfort

De straat zelf kwam het laatst aan de beurt. Ze werd met grote, ruwe rechthoekige kasseien geplaveid en er kwamen brede voetpaden die van dallen voorzien werden. Langs de weide van Aloïs Dalle, kreeg de aarden trottoir een degelijke laag sintels die door de elektriciteitscentrale geleverd werden.
De huizen hadden twee pompen: één voor regenwater en één voor putwater. Elke ruime steenput die dit water diende te leveren, was berekend : één put voor drie huizen. Van een badkamer was er nog geen sprake en een koelkast was in die jaren nog een totaal onbekend keukenmeubel.
Op zaterdagavond werden de kinderen in een kuip gewassen. Volwassenen konden hun gezicht en bovenlijf wassen aan een wasbekken. Hun benen kregen liefst een bijzondere beurt en dat zover ze de broekspijpen opgerold kregen.
Toiletten ? Deze bestonden buiten de woning, op het koertje. Je vond er een houten plank op zithoogte met een ronde opening. Daarnaast of in de buurt was er meestal een waterplaats.
Ter hoogte van de dakgoot lagen de elektriciteitsdraden. Twee ervan waren geïsoleerd, de rest (4 à 6) lagen er zo geheel stiefmoederlijk bij. Door deze povere aanhechting werd het schilderen van dakgoten dan ook een zeer gevaarlijke onderneming.
Er was ook een aansluiting op het gasnet (gas van cokes). Deze gasinstallatie werd aangewend voor het bereiden van het eten. Daarmee kon geen verwarming bekomen worden. Daarvoor diende men kolen te gebruiken. De verwarming werd meestal bekomen door het gebruik van een kolenkachel of van een Leuvense stoof.
Midden W.O.II, in 1942, werd de waterleiding gelegd in de Vlasgaardstraat. Vele inwoners weigerden de aansluiting omdat ze over een degelijke waterput beschikten. En die watermeters van toen dienden bij vorst afgedekt te worden met stoffen, vilt, stro of hooi, droge schors of zaagsel. 't Werd nog erger zo die meters buiten stonden, dan dienden ze afgeschermd te worden met mest. Van krantenpapier was er zeker geen sprake. Het weinige dat in huis was, diende meestal als W.C.-papier of ook wel om 's morgens de kachel aan te maken.

Zichten uit de Vlasgaardstraat, huidige situatie (foto's privéverzameling)

Vrolijke buurt

De jeugd ging spelen op straat met de kinderen van de buurt. Het was een bonte bende, er werd veel gestoeid en veel plezier gemaakt.

De meisjes speelden met hun poppen of hielden het bij een zingende kaatspartij. Er kon ook gehinkeld worden of ze konden zich onderling vermaken met touwtjespringen.

De jongens liepen en sprongen. Ze speelden met knikkers of tollen. Ook werd er met oude fietsvelgen 'geband', zelfs soms in competitie. Ook werd er gevoetbald. Deze wedstrijden werden op de straat betwist of, na de oogsttijd, op "Claeyskens stik", dat soms maanden vaag lag. Tijdens het groot verlof werd er veel bij de boer gewerkt. Jongens en meisjes werkten mee aan de erwten- en de bonenpluk, bij het planten van prei en kolen, bij het naaien van tabak of bij het zetten van schoven 't zij van graan of 't zij van vlas. Soms waren er wel eens kinderen bij van amper 9 jaar. Kinderarbeid werd toen wel geduld, vooral in dit verband. De ouders bekeken het als heilzaam en vormend voor later, als een sociaal contact buiten de school en de buurt. Op die manier wisten de ouders ook dat hun kinderen van de straat weg waren en... ze verdienden er nog iets bij.

De jeugd liep school in de onderwijsinrichtingen uit de buurt: jongens trokken in groepjes naar het St.-Jozefscollege; de meisjes liepen naar Ave Maria. De Vlasgaardstraat heeft ook drie laureaten gekend. Toen was dat zo dat wie de eerste werd in het achtste studiejaar van de lagere school, een gouden medaille kreeg en de kans om twee jaar gratis middelbaar onderwijs te volgen aan het plaatselijk college. Op de dag van de prijsuitdeling werd de voordeur van het huis van de laureaat versierd met bloemen en groen en werd een kort gedicht gespannen bovenaan de voordeur. De drie laureaten waren: in 1931 Roger Desmet uit nr. 45, in 1936 Andre Deprez uit nr. 47 en in 1942 Robert Devos uit nr. 43.

En de volwassenen? Na de dagtaak zaten de mannen bij goed weder op het voetpad te babbelen of te kaarten, terwijl de vrouwen buiten ook wat huishoudelijke werkjes opknapten: aardappelen schillen, groenten schoon maken, breien, stoppen of verstellen. Dat alles kon best onder de vrouwen bij een gezellig babbeltje.

In die buurt was er een zeer degelijk sociaal contact. De buren hielpen elkander waar het maar kon. Ze staken graag een handje bij wanneer er klusjes gedaan dienden te worden. Ze deden ook boodschappen voor hun buurvrouw of bezorgden ze op bijzondere dagen wijwater, gewijde palm of St.-Hubertusbrood. Of tijdens de oorlogsmaanden wanneer ze gehoord hadden dat er een bijzondere gastoevoer zou komen.

Het merendeel van de buurtbewoners was werkzaam in een of andere fabriek in stad. Ze deden dagelijks de weg heen en terug te voet. Als ze ver van hun werk woonden, hadden ze soms wel een fiets. De vrouwen waren huishoudster of schoenstikster. De boodschappen werden allemaal te voet afgelegd. Bij mooi weer werd er wel eens naar de Kortrijkse SARMA gewandeld (met de schoenen in de hand). Zo'n uitstap besloeg een hele namiddag. Dan konden ze daar iets kopen, dat er hier nog niet was.

De tijden veranderden

In de dertiger jaren beleefden de mensen nog een armoedige tijd. De lonen bleven laag. De behoeften bleven vaak nijpen en het was voor veel gezinnen moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen.

Na W.O.II begon het geleidelijk beter te worden om in de zestiger jaren te eindigen in een roes die geen van onze vorige generaties ooit gekend had. In het dagelijkse leven van toen gebeurde alles om en in het huis. De kinderen werden er geboren, met behulp van een vroedvrouw (mevr. Julia Verduyn). Bij moeilijkheden werd de hulp ingeroepen van Dr. Edgard Van Kesbeeck of van Dr. Gaston Depestele.

Zo ook wanneer voor één van de inwoners de tijd gekomen was. Na onwel worden, werden ze bedlegerig, daarna ziek. Ze werden berecht en stierven thuis. De dagen dat de overledene in huis lag opgebaard, stond er een processiekruis naast de deur en brandde er een kaars in een lantaarn ernaast. Iedereen die voorbij

kwam wist dat er daar een mens overleden was. Dat bleef zo tot op de dag van de begrafenis. Dan kwam men de overledene ophalen. De dragers (vroeger: de Tobiassen) droegen het lijk ter kerke. Korte tijd later werd er een lijkwagen gebruikt: een zwart geschilderde wagen getrokken door één of twee zwarte paarden. De kist werd daarop neergezet en bedekt met een zwart-paarse pelder. Zo trok de wagen naar de kerk.
Er was heel wat minder hygiëne, maar er waren wel meer ziekten. Vooral kinderziekten: griep, longontsteking, windpokken, mazelen, stuipen, de bof (mol), kinkhoest, kroep, rode hond en roodvonk Amandelen en poliepen werden ook verwijderd. Inentingen kwamen nog zelden voor. Alleen tegen de koepokken (zwarte pokken) werd op die manier ingegrepen. De grote boosdoener in die jaren bleef de T.B.C. die nog veelvuldig voortkwam en vrij vaak zijn zware tol bleef eisen. Zeventig jaar later kan men al heel wat beter ingrijpen en is de medische hulp er ook stukken beter op geworden.

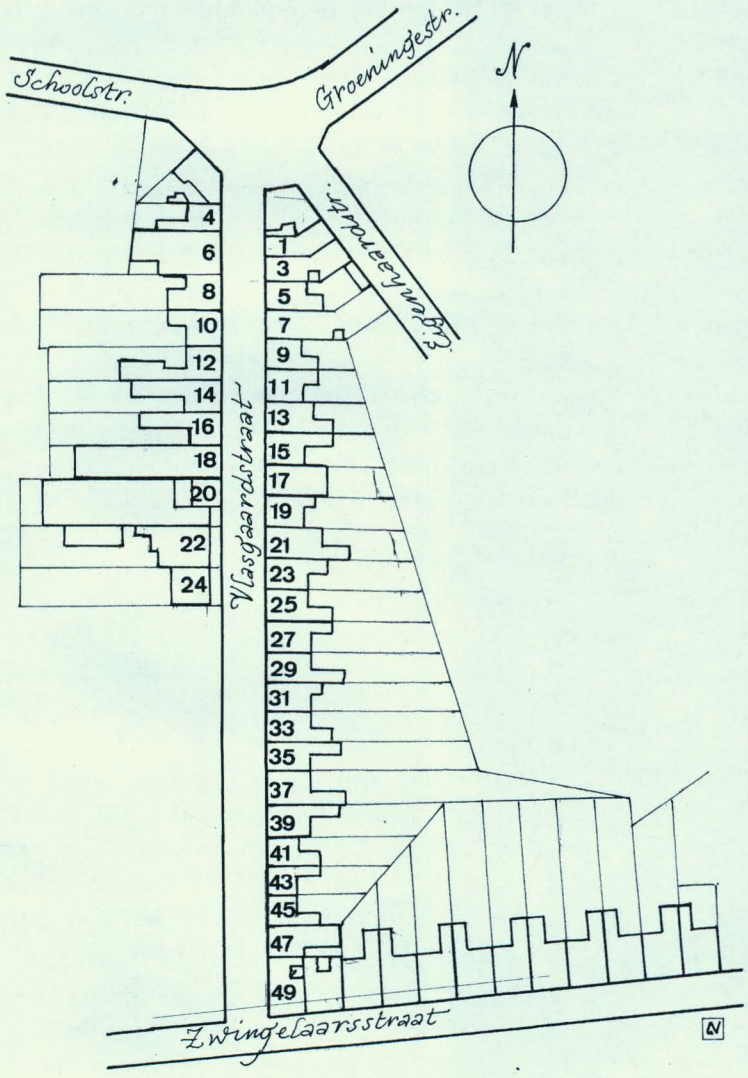

Medaille van André Deprez, laureaat in het college in 1936
(foto privéverzameling)

Oorspronkelijke bewoners

1. VANDENBROUCKE Antoinette, Leona, Jenny / D'HONDT Henri / HOSTEKINDT Julia/NAERT Jerome.
3. DECOENE Noël /STAES Georges / VUYLSTEKE Anna en kinderen.
5. VERHAMME Camiel / DE LEUZE Elodie.
7. DHONDT Eugeen / DE GHELDERE Ludwina + kinderen.
9. Wed. GEIRLANDT-DEMEYERE Marie / Gerard en Valeer / SEYNAEVE Jozef /
PLANCKAERT Martha / + kind + Noël S.
11. HIMPE Florine-SAMOY / + HIMPE Aloïs.
13. DECLERCQ Camiel - LAFAUT Clothilde + zoon.
15. DENYS Stijn-MACKELBERGHE Eugenie + kinderen.
17. DEMEURISSE Jozef / DEMEURISSE Marie / DEMEURISSE Jozef / MONTEYNE Marie.
19. DELAEY Polydor-DEMEY Helena + kinderen: Daniël en Edith.

21. DERYCKERE Jeroom - MAES Josephine + zoon Raphaël.
23. CLAEYS Achiel-MORTIER Alice + zoon Lucien.
25. DELAERE Justin-CLAEYS Palmire + dochter Emma
27. GRYMONPREZ Stijn-VANSTEENKISTE Ivonne
29. BOURGEOIS Leon-OOSTERLINCK Rachel + kinderen.
31. DESAR Leon-GRYMONPREZ Rachel + Adrienne.
33. GUILLEMYN Remi-OOSTERLINCK Maria / DELDAELE Jacqueline + kind Ginette.
35. VANSTEENKISTE Michel GUILLEMYN Maria / ouders: GUILLEMYN Staf-STEEN Marie-Louise.
37. DESMEDT Emiel / Suzanne / Marie / Marie-Thérèse.
39.LEZY Remi-VAN PAEMEL Flavie + kinderen / VANDEWALLE Jeroom - J. GELDOLF.
41. DUPON Louis-TYTGAT Ivonne en kind Eric/ Odilon (VANSTEENKISTE Tuurke/ VAN-STEENKISTE Emiel.)
43. DEVOS Jules - DESMET Margriet + kind Robert.
45. DESMET Roger / VARREWAERE Maurits - GRYMONPREZ Rachel + kinderen : BELAEN-HIMPE / VANSTEENKISTE - DEVRIEZE.
47. DEPREZ Jules - GEIRLANDT Eliza + kinderen.
49. Wed. OOSTERLINCK-HOSTEKINDT Julia + kinderen.

2. COBBAERT JULES-DECOSTER Gabrielle
4. VANHAUWAERT Cyriel - BRUYNEEL Rachel + kinderen.
6. LEFEVRE Aloïs - VANDEREEDE Bertha + kind.
8. SEYNAEVE Alfred - VANBEYLEN Irma + Roger.
10. SEYNAEVE Octave - LIEVENS Augusta + kinderen.
12. SERCU Camiel (voerman) - VANDE VIJVERE Flavie + kinderen.
14. DEMEYERE Alfons - .....Madeleine +kind Marcel / DELAEY Cyriel - VROMAN Elza + kind Bernice.
24. D'HONDT.... - DECOUTERE.....+ kinderen./ + ouders: DECOUTERE Emiel-ROMMEL Helena / VELGHE Richard - DECOUTERE... + kinderen/ DALLE Adiel.

(/ = latere bewoners)

Trouwe buren

In de maand januari 2000, waren er nog enkele buren die vanaf de opening van die straat, al die jaren, trouw in hun woning blijven wonen waren. Dat waren:

In nr. 6 Carlos Lefevre
In nr. 20 Godelieve Seynaeve
In nr. 25 Emma Delaere
In nr. 29 de familie Bourgeois
In nr. 33 Jacqueline Guillemyn
In nr. 41 Ivonne Toebat, inmiddels overleden.

Een viertal personen wonen nu nog wel in dezelfde straat, maar zijn in de loop der jaren wel van woonst veranderd. Dat zijn :

In nr. 8 Roger Seynaeve, verhuisde naar nr. 25.
In nr. 19 Edith Delaey, verhuisde naar nr. 45.
In nr. 35 Rosa Vansteenkiste, verhuisde naar nr. 17.
In nr. 41 Eric Dupon, verhuisde naar nr 21.

Verder zijn er ook kleinkinderen van de vroegere bewoners, zelfs achterkleinkinderen die na het overlijden van grootouders of overgrootouders naar de buurt van hun 'roots' zijn komen wonen.

CULTUURTROFEE 2003
JEUGDKOOR EN -ENSEMBLE VAN DE BOSMOLENS

Frits Verhaeghe

Laudatio uitgesproken door de voorzitter van de Stedelijke Raad voor Cultuurbeleid op zondag 16 november 2003.

Als voorzitter van de jury heet ik u allen van harte welkom op de uitreiking van de 18e Cultuurtrofee van de Stad Izegem.

De jury, het bestuur van de Stedelijke Raad voor Cultuurbeleid, doet er elk jaar alles aan om de Cultuurtrofee van de Stad Izegem te behoeden voor ontwaarding, door een laureaat aan te duiden die "grandeur" toevoegt aan de lijst van laureaten.

Ook heel het gebeuren van vandaag (het academisch karakter van deze zitting, de muzikale intermezzi, en de receptie straks) staat model voor de "ernst" van deze zaak, tot en met het kunstwerk en de kunstenaar toe. Maar daarover zal Mevrouw de Schepen van Cultuur straks uitweiden: het is trouwens het Bureau van Burgemeester en Schepenen dat, op voorstel van het bestuur van de Stedelijke Raad voor Cultuurbeleid, de opdracht geeft aan de kunstenaar om een uniek werkstuk te creëren, dat gestalte geeft aan de "Cultuurtrofee".

Laten wij ons nu concentreren op de verdiensten van de gelauwerde vereniging. Het Jeugdkoor en Ensemble van de Bosmolens is zonder enige twijfel de "jongste" vereniging op de lijst van gelauwerde verenigingen. De laureaat die wij vandaag huldigen is amper tien jaar oud. Het Jeugdkoor en –ensemble De Bosmolens zag het levenslicht in het najaar van 1993, met als doelstellingen:

- De muzikale ontwikkeling van de jongeren van de Bosmolens
- Door middel van muziek, in zijn talloze

De laureaten, samen met leden van de Stedelijke Raad voor Cultuurbeleid (Foto TERMA)

vormen, de vriendschap en de samenhorigheid bevorderen van de jeugd van de Bosmolens.
- Door diverse activiteiten de zelfstandigheid en de verantwoordelijkheidszin van de leden ontwikkelen en verbeteren.
- Door doorgedreven herhalingen de muzikale basis van de leden verbreden om zo te komen tot prestaties die voor hen, de leden, als uitzonderlijk kunnen beschouwd worden.

Tien jaar geleden begon in het najaar van 1993 onder impuls van de heer Luc Vandenbussche en onder de bezielende leiding van Karel Boucherie, de groei van de vereniging, een groei die tot op heden nog bezig is. Naast Karel Boucherie, eerste prijs notenleer en eerste prijs geschreven harmonie werd, in 1995, een regentes nederlands, geschiedenis en godsdienst aangetrokken. Gretl Vandoorne werd naast de pioniers Luc en Karel een derde drijvende kracht. Samen ijverden ze, in den beginne, voor de muzikale verzorging van de maandelijkse gezinsvieringen in de kerk van de H. Familie. Deze stijlvolle gezinsvieringen zijn niet weg te branden uit het geheugen van elke Bosmolenaar.

De gedrevenheid en de bezielende kracht van Karel en Gretl zorgden er al gauw voor dat de activiteiten van de vereniging niet langer beperkt bleven tot de gezinsvieringen in de Kerk. Hoewel de artistieke vorming de basis bleef van de werking werden er andere activiteiten georganiseerd die de persoonsontwikkeling, het samenhorigheidgevoel en de verantwoordelijkheidszin van de leden versterkten. Naast de wekelijkse repetities werden er ook uitstappen georganiseerd, bowlingsessies, het gaan bekijken van musicals, weekend-uitstappen naar Belle en naar Male, een muzikale trip naar Alternburg in Oostenrijk, een ontspanningsreis naar Tsjechië , enz. ....

De doorgedreven werking, zowel op persoonlijk als op muzikaal vlak bereikte een eerste hoogtepunt met de opvoering van de musical "Oliver", onmiskenbaar een parel aan de kroon van de vereniging. Drie volle zalen, die moet je verdienen!
Doorgedreven muzikale ontwikkeling, begeleide persoonlijkheidsvorming en de ontwikkeling van het samenhorigheidsgevoel en aankweken van verantwoordelijkheidszin kunnen inderdaad tot grootse dingen leiden.

Een tweede hoogtepunt, niet alleen op muzikaal vlak, werd nog in 2003 bereikt: de uitvoering van "Ocean World", een gedurfde onderneming die wel kon rekenen op de grootst mogelijke appreciatie van de aanwezigen. Concerten in samenwerking met het H. Familiekoor, en talrijke kerstconcerten, ook buiten Izegem, vervolledigen de lijst van de sterke performanties.

Deze prestaties zijn van een dusdanig niveau dat niemand er naast kan kijken, en leiden tot een waardering door iedere Izegemnaar.

Het jongste lid van de 50-koppige vereniging is 9 jaar oud, het oudste lid is er 23. Toch kan, door de aard van de werking, iedereen afzonderlijk zichzelf zijn en blijven. Deze gevarieerde leeftijd heeft een ander voordeel: de ouderen zorgen voor de jongeren, en omgekeerd brengen de jongeren hun speelsheid en hun onbevangenheid over naar de ouderen. Dat kweekt een zeer hechte band, één van de sterke eigenschappen van deze laureaat.

Van harte proficiat aan alle leden afzonderlijk en aan Manfred Geldof, de voorzitter van het Jeugdkoor en –ensemble van de Bosmolens.

het TEN MANDERE
archief en documentatiecentrum
is elke eerste en derde zaterdag van de maand open
van 9.30 u. tot 11.30 u.
(uitgezonderd juli en augustus)

HET WATERKASTEEL

Antoon Vandromme

De helende kracht van water

Vincenz Priesznitz[1] staat bekend als protagonist van het medisch systeem van de hydrotherapie. Deze Oostenrijkse landbouwer-natuurgeneeskundige benadrukte in de eerste helft van de 19de eeuw de rol van het water voor de gezondheid van de mens.

Het menselijk lichaam diende door water gezuiverd te worden van alle onreinheden en overtolligheden. Zoals bij heel wat nieuwigheden werd ook hier deze therapie tot belachelijke hoogten opgetild. Toch leverde Priesznitz zeer verdienstelijk werk. Naast de goede kanten die van deze hydrotherapie verwacht mochten worden, werd deze natuurgeneeskundige ook pleitbezorger voor een gezondheidsregime dat uitging van eenvoudige eetgewoontes en tevens steunde op regelmatige lichaamsbeweging.

Deze hydrotherapie schudde de algemene belangstelling voor lichaamshygiëne en preventieve geneeskunde wel wakker. Op tal van plaatsen, zelfs in steden waar je het beslist niet zou verwachten, verrezen hydropatische instituten als paddestoelen uit de grond. Het was de bloeitijd van de "waterbeschaving". Zoals alle nieuwigheden werd ook deze trend fel uitgebaat en uitgebuit.

Zeewaterkuren kwamen erg in trek. Langs onze eigen kust, alsook langs de Nederlandse, de Franse en de Britse kust, ontstonden tal van "badplaatsen". Deze werden verrijkt met dure hotels, lokkende casino's, ruisende balzalen, villa's en renbanen. Al deze badplaatsen ontstonden in oude vissersdorpjes, waarvan de namen alleen in die plaatselijke regio's bekend waren. Die stille vergeten vissersdorpjes werden op enkele jaren tijd drukke kuuroorden waar de "high society" een paradijselijk leven ging leiden en die zelfs door vele Europese vorstenhuizen als vakantieoorden bezocht werden[2]. We noemen hier Oostende, Blankenberge, De Panne, Scheveningen, Brighton, Blackpool, Dieppe. Tal van andere lokaliteiten zouden die lijst nog best kunnen aanvullen.

Ze hadden ook ontdekt dat het zeewater voor zoveel kwalen een uiterst geschikt geneesmiddel was. Voor deze "haute monde" werd met deze "nouvelle vague" van watertherapieën heel wat kapitaal verdokterd op korte en voor sommige zelfs op lange termijn.

Naast het zeewater hadden we dan ook nog het bronwater. Europa, en vooral Frankrijk, telde tal van oorden waar natuurlijke bronnen hun heilende krachten aan zoveel ziekten ten beste konden geven. Ook deze binnenlandse kuuroorden werden met de dag talrijker. Een paar jaar voordien was het door niemand gekend noch geweten dat er vooral in West-Europa zoveel geneeskundige bronnen te vinden waren. Zelfs de beste dokters wisten niet dat deze bronnen zo'n uitermate grote verscheidenheid hadden tegen tal van ziekten en kwalen. Om er maar enkele te citeren noemen we Spa[3], Baden-Baden, Aix, Wiesbaden en Ems.

Een medische student te Izegem

Het gezin van lakenkoopman Felix Vandewalle en zijn echtgenote Coleta Gheysen woonde in die jaren aan de Marktstraat te Izegem. Hun zoon Cyrille volgde, na zijn lagere schooltijd, de middelbare klassen aan het Klein Seminarie te Roeselare, omdat er toen in Izegem nog geen middelbaar onderwijs gegeven werd[4].

In de jaren 1867-1877 was E.H. Hugo Verriest[5] lesgever aan dit Klein Seminarie en was Cyrille Vandewalle leerling van voornoemde leraar. Ook kan hierbij gezegd worden dat Hugo Verriest een goede bekende was bij de familie Vandewalle, waar hij geregeld op bezoek kwam en waar tevens een goede briefwisseling ontstond tussen leraar en vader en tevens ook met de dochter Maria.

Wanneer de studenten met nieuwjaar voor twee dagen verlof kregen, kwam Pé Vos (= voerman Petrus Devos) met een "char-à-bancs" hen ophalen en bracht hen dan naar Ingelmunster en naar Izegem. De wagenvloer lag toen dik bestrooid met hooi opdat de studenten tijdens de reis geen koude voeten zouden hebben.

Wanneer de tijd gekomen was dat zoon Cyrille zijn medische studiën in Leuven zou aanvatten, lag het voor de hand dat Hugo Verriest een woordje ten beste zou spreken bij zijn broer Gustaaf, professor aan de universiteit aldaar en lesgever aan de faculteit van histologie (= weefselleer). Zo kwam het dat de jonge student Cyrille Vandewalle bij professor Gustaaf Verriest "zijn kot" had en daar als inwonend student zijn Leuvense studietijd doorbracht.

Ook dient hier nog vermeld dat de oudste broer van de Verriests, Charles- Louis, notaris-burgemeester van Deerlijk, tweemaal gehuwd geweest was. Een eerste maal met M.J. Mathilde Boom en een tweede maal met Maria Delorge. Uit dit tweede huwelijk werd een dochter geboren, Anna Verriest die dan later huwde

Dokter Cyrille Vandewalle (foto in privébezit)

Maria Leroux (foto in privébezit)

met Gaston Leroux. Deze schoonzoon van Ch.- L. Verriest had ook een zus die Maria heette. Door het jarenlange contact met de familie Verriest leerde Cyrille Vandewalle ook gauw Marie Leroux kennen en... koos die dan ook uit als bruid en echtgenote.

Medici te Izegem in de 19de eeuw

In 1884 waren er in heel West-Vlaanderen slechts 213 geneesheren. In die jaren telde Izegem een bevolking van 9519 inwoners en had toch vier geneesheren onder zijn eigen bevolking.

Dat waren:

- Dr. Emiel LAHOUSSE, Gentsestraat
- Dr. Jules VINDEVOGEL, Roeselaarsestraat
- Dr. Cyrille VAN EECKE, Marktstraat, 23.
- Dr. Emille VANWTBERGHE, Brugstraat

Naast deze gevestigde geneesheren was er in die jaren nog een jonge stadsgenoot, die in Leuven de medische faculteit volgde. Na voleindiging van zijn studies kwam hij zich naast de andere Izegemse geneesheren vestigen in zijn geboortestad. Deze jonge dokter was Cyrille Vandewalle.

Hij ging een woning betrekken op de hoek van de Roeselaarsestraat met de Kloosterstraat, in hartje stad. Hij was op 07.06.1887 te Wervik in het huwelijk getreden met juffrouw Maria Leroux[6].

Izegem kende in de vorige eeuw een sterke aangroei van de bevolking en behoorde bij de vier dichtstbevolkte gemeeenten van West-Vlaanderen, (Menen, Oostende, Kuurne en Izegem) met meer dan 1000 inwoners/km². Het sterk geïndustrialiseerde Izegem is nu uitgegroeid tot een stad van 26.500 inwoners. Op medisch vlak heeft het gefusioneerde Izegem nu 55 geneesheren ter zijner beschikking[7].

In de 19de eeuw was een dokterspraktijk zeker geen drukke bedoening. Vergeleken met wat we op heden kennen, was de patiëntenopkomst eerder aan de magere kant. Vroeger werd ook veel minder naar de dokter gegaan en als ze gingen, was het nog al vaak in extremis, wat nogal dikwijls gelijk stond met 'te laat!'. Geneesheren kwamen ook al eens meer in aanraking met patiënten die geruggensteund werden door "den

Disch"[8] en waar een meevoelende dokter, financieel bekeken, meer iets 'gaf' dan iets 'kreeg'.

De doorbraak van de watertherapie

Wat Vincenz Priezsnitz in de eerste helft van de 19de eeuw verwezenlijkte en uitbouwde, kende met de dag meer en meer succes. Deze uitbouw gebeurde niet alleen in Silezië, maar was voelbaar in geheel West-Europa. Wanneer wat later E.H. Seb Kneipp in Beieren zich aan de studie van koudwatergeneeskunde ging interesseren kwam de bloeiperiode van de watertherapie op haar hoogtepunt.

Ook bij ons werd met succes gestart met deze hydrotherapie. Zo begon Dr. Jean François Vander Plancke[9] met een dergelijke behandeling in Kortrijk. In 1847 opende hij zijn instituut aan de Groeningestraat, rechtover het klooster van de zusters Arme Klaren. Dit Kortrijks instituut droeg de naam *"Etablissement de Hydrothérapie"*[10]. Lange tijd heeft deze dokter daar alle mogelijke waterbehandelingen verricht en heel wat patiënten uit de regio en zelfs van daarbuiten op de ene of andere manier kunnen helpen. Zo mogen we hem zeker als de pionier van deze methode in onze streek bewonderen.

Dr. J. Fr. Vander Plancke was ook een diepgelovig man. In 1868 verliet hij heel spontaan zijn waterinstituut om als geneesheer bij de Pauselijke Zouaven dienst te nemen in de strijd tegen het leger van Garibaldi. Na deze strijd voor het behoud van de pauselijke staten, kwam hij als een gebroken man naar zijn Guldensporenstede terug, waar hij drie jaar later overleed.

Watertherapie te Izegem

In die "Belle-Epoque-tijd" was de behandeling met water echt in. Heel wat steden hadden hun eigen kuuroord waar water en de "behandeling met water" tot de grond- of hoofdbasis van de gevolgde therapie behoorden. Heel wat plaatsen in West-Europa stonden in de medische wereld bekend om hun verworvenheden omtrent watertherapie en zagen ook jaarlijks lange rijen patiënten in die kuuroorden voorbijtrekken. We citeren: Aken, Aix-les-Bains (Savoie), Ribeauvillé, Contrexéville, Luxeuil, Pierrefonds, Aix, Dax en nog tal van andere oorden. Ook waren er kuuroorden waar het helende water speciale eigenschappen vertoonde voor bepaalde kwalen. Andere oorden waren best te bezoeken in de zomermaanden, terwijl weer andere best geschikt werden bevonden om daar tijdens de wintermaanden te kuren. Ook konden de trouwe kuurders een eigen keuze maken tussen warme of koude behandelingen, volgens het ongemak of de kwaal die

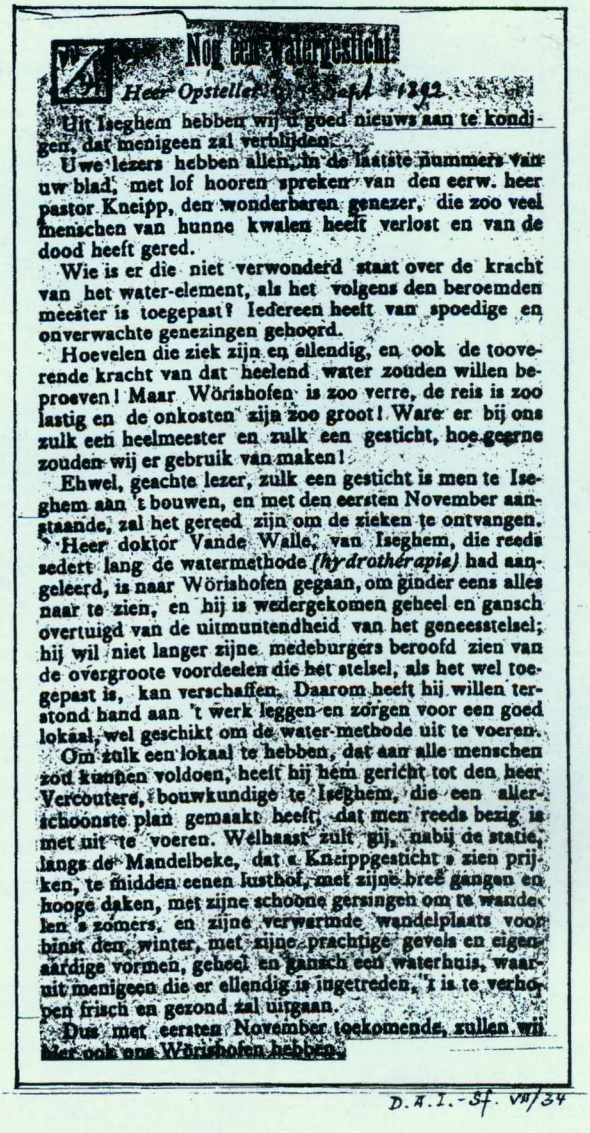

Nog een Watergesticht!

Heer Opsteller, [illegible] 1892.

Uit Iseghem hebben wij u goed nieuws aan te kondigen, dat menigeen zal verblijden.

Uwe lezers hebben allen, in de laatste nummers van uw blad, met lof hooren spreken van den eerw. heer pastor Kneipp, den wonderbaren genezer, die zoo veel menschen van hunne kwalen heeft verlost en van de dood heeft gered.

Wie is er die niet verwonderd staat over de kracht van het water-element, als het volgens den beroemden meester is toegepast? Iedereen heeft van spoedige en onverwachte genezingen gehoord.

Hoevelen die ziek zijn en ellendig, en ook de toovrende kracht van dat heelend water zouden willen beproeven! Maar Wörishofen is zoo verre, de reis is zoo lastig en de onkosten zijn zoo groot! Ware er bij ons zulk een heelmeester en zulk een gesticht, hoe geerne zouden wij er gebruik van maken!

Ehwel, geachte lezer, zulk een gesticht is men te Iseghem aan 't bouwen, en met den eersten November aanstaande, zal het gereed zijn om de zieken te ontvangen. Heer doktor Vande Walle, van Iseghem, die reeds sedert lang de watermethode *(hydrothérapie)* had aangeleerd, is naar Wörishofen gegaan, om ginder eens alles naar te zien, en hij is wedergekomen geheel en gansch overtuigd van de uitmuntendheid van het geneesstelsel; hij wil niet langer zijne medeburgers beroofd zien van de overgroote voordeelen die het stelsel, als het wel toegepast is, kan verschaffen. Daarom heeft hij willen terstond hand aan 't werk leggen en zorgen voor een goed lokaal, wel geschikt om de water-methode uit te voeren.

Om zulk een lokaal te hebben, dat aan alle menschen zou kunnen voldoen, heeft hij hem gericht tot den heer Vercoutere, bouwkundige te Iseghem, die een allerschoonste plan gemaakt heeft, dat men reeds bezig is met uit te voeren. Welhaast zult gij, nabij de statie, langs de Mandelbeke, dat « Kneippgesticht » zien prijken, te midden eenen lusthof, met zijne breê gangen en hooge daken, met zijne schoone gersingen om te wandelen 's zomers, en zijne verwarmde wandelplaats voor binst den winter, met zijne prachtige gevels en eigenaardige vormen, geheel en gansch een waterhuis, waaruit menigeen die er ellendig is ingetreden, 't is te verhopen frisch en gezond zal uitgaan.

Dus met eersten November toekomende, zullen wij hier ook ons Wörishofen hebben.

D.A.I. - Sf. VII/34

Krantenknipsel uit een plaatselijk weekblad van september 1892 dat de opening van het watergesticht aanmeldt.
Men spreekt hier over het Kneippgesticht van dr. C. Vandewalle of "het waterkasteel" zoals de Izegemnaren het toen heetten.

ze behandeld wilden zien.

Naast de hierboven vermelde plaatsen in Frankrijk, waren er ook nog tal van kuuroorden in andere landen te vinden, die voor vele kwalen vooraf een ruim succes garandeerden, die een juiste oplossing, een ruime verbetering of zelfs een totale genezing voorspelden. Zo was Wörishofen (Beieren) in die dagen een zeer sterk aanbevelenswaardig kuuroord, een plaats waar Dr. Stefaan Kneipp[11] zijn koudwatertherapie met succes toepaste en tevens heel wat patiënten tevreden stelde.

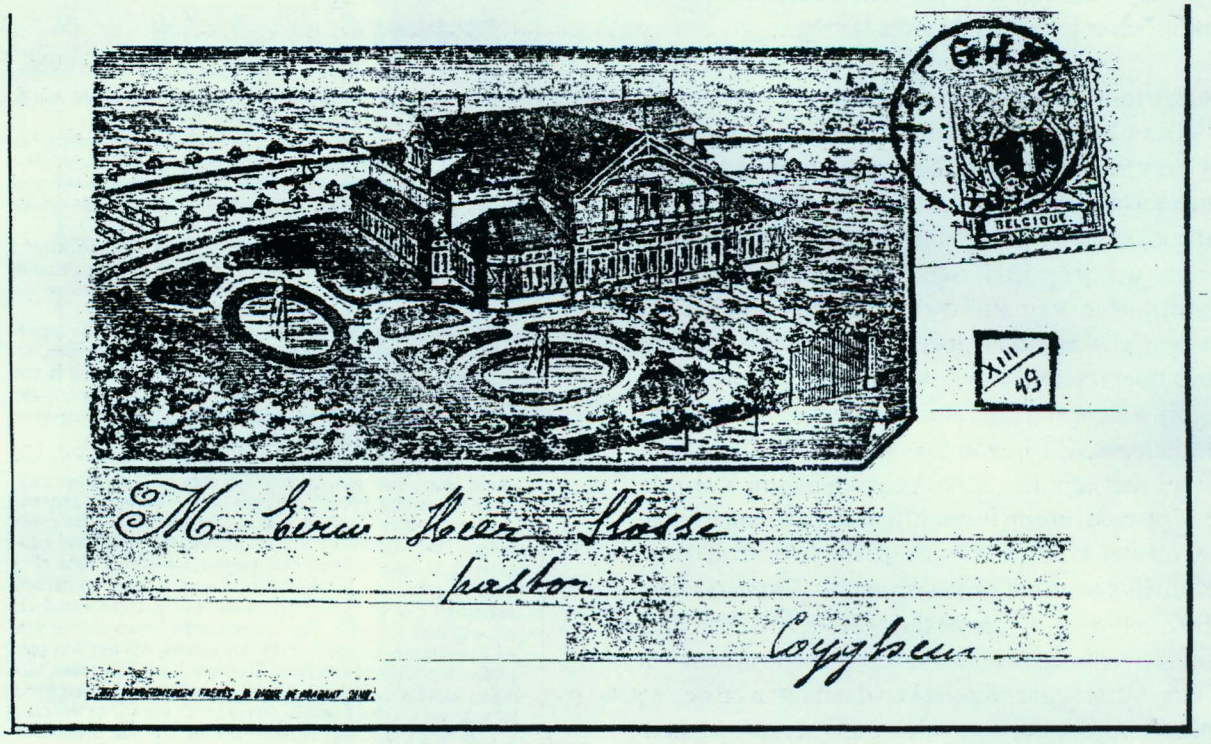

De uitnodiging voor de officiële opening van het watergesticht dat op 1 november 1892 zijn deuren opende (voor- en ommezijde)

WATERGESTICHT VAN ISEGHEM

(INSTITUT HYDROTHERAPIQUE)

gelegen in de Mandelmeerschen op 5 minuten afstand der Staties

Het gesticht is ingericht tot genezing van alle inwendige ziekten bij middel van het water. Men vindt er schoone gestoelten om te wandelen binst de zomer en twee verwarmde wandelplaatsen voor 's winters. De beste zorgen worden aan de zieken toegediend: vrouwen en kinderen worden geholpen door zusters van Liefde; aan de Heeren worden de wateraanwendingen toegepast door den Heer doctor Vandervalle, dien men kan raadplegen ten zijnen huize, Gentstraat, Iseghem, alle dagen van 7 tot 9 uren 's morgens, en 's noens van 1 tot 2 uren. Men gelieve hem enige dagen te voren te schrijven. Nov. 1892.

Het gesticht is geheel het jaar open buiten Zon- en feestdagen.

D.A.I.: Sf. XIII/49

Ook bij ons in België was Spa toen een zeer bekend en tevens een zeer druk bezocht kuuroord. Daar trof men niet alleen de hogere Belgische burgerij aan, maar tevens ook de adel en zelfs tal van gekroonde hoofden uit de Europese en Aziatische vorstenhuizen die voor hun lichamelijk heil de weg naar Spa uitgekozen hadden.

Koningin Maria Hendrika, echtgenote van koning Leopold II, zocht op het einde van de 19de eeuw in Spa rust en kalmte, ver weg van alle intriges van het koninklijk paleis en tevens ver weg van de grote drukte van het hofleven en van de hoofdstad. Zij overleed ook in Spa tijdens haar laatste bezoek aldaar in 1902.

Dr. C.Vandewalle is persoonlijk naar Wörishofen[12] gereisd om daar van dichtbij die helende hydrotherapie te zien, alvorens hij deze hier ter plaatse met evenveel succes wilde toepassen, als dit in Beieren het geval was.
Terug thuis werd er gestart met een hydrotherapeutisch gesticht. Hij liet het optrekken in de Mandelmeersen, midden de perfecte stilte en ver van alle drukte die het groeiende industriestadje Izegem toen bood.
Tevens werd ook gezorgd voor de nodige publiciteit In het Dekanaal Archief.[13] berust er nog een artikel uit een (dag-of) weekblad van sept. 1892, dat alle voorwaarden aanhaalt van het nieuw gepland "Watergesticht". Ook stuurde Dr. Cyrille Vandewalle kaarten rond om zijn inrichting bij een breed publiek kenbaar te maken. Gezien E.H.L. Slosse hier van 1872 tot 1891 onderpastoor geweest was en bij veel families hier goed bekend stond, kreeg hij van de dokter ook zo'n kaartje toegezonden op zijn pastorij te Kooigem. Dit kaartje werd in een van zijn (vijfentwintig) bundels over Izegem gedeponeerd en is wellicht het enige overgebleven exemplaar van die soort (D.A.I. - Sf XIII/ 49). Op die kaart vinden we naast een mededelende tekst nog een getekend luchtzicht van het "Izegemse Watergesticht."

MAAGZIEKTEN, VELZIEKTEN,
HYDROTHÉRAPIE.

Dr VANDEWALLE, Gentstraat, Iseghem.

Kostelooze raadplegingen voor de armen
den DIJNSDAG, DONDERDAG, ZATERDAG
's morgens van 8 tot 10 uren.

N°

Onlangs kreeg ik de gelegenheid even in het familiealbum van de familie Vandewalle te grasduinen. Daarin vond ik toevallig een naamkaartje van Dr. Cyrille Vandewalle. Dit was zeker een mooie aanvulling bij deze bijdrage. Er werd me een kopie overhandigd en daarop konden we drie bijzondere zaken ontdekken:
- zijn specialiteiten voor die jaren:
Maagziekten, velziekten (=huidziekten) en ook zijn hydrotherapie.
- adres: Gentstraat. De dokter woonde wel op de hoek van de Kloosterstraat en de huidige Roeselaarsestraat. Maar lange tijd, tot in de 19de eeuw, begon de Roeselaarsestraat aan de Kruisstraat, en liep dan het westen in. Ook de Gentstraat begon aan de Kruisstraat en liep dan het oosten in.
De dokter gaf "kostelooze raadplegingen aan de armen" met aanduiding van dagen en uren van deze raadplegingen. Er waren toen heel wat armen en door sommige gegoede burgers werd daar wel iets voor gedaan.

Het Izegemse watergesticht

Vanaf 1 november 1892 stond het hydrotherapeutisch instituut open om patiënten te ontvangen. Naast de kalmte en de perfecte rust die bij stille buitenwandelingen in lente- en zomertijd lichaam en geest ten zeerste ten goede konden komen, had je dan nog de vele waterkuren die in dit nieuw houten gebouw genomen konden worden. Gedurende de herfst- en de wintermaanden konden de patiënten gebruik maken van twee verwarme wandelplaatsen.
Vrouwelijk patiënten en kinderen werden bijgestaan door Zusters van Liefde. Mannelijke patiënten werden door Dr. Vandewalle zelf persoonlijk behandeld. Iedereen diende vooraf een raadpleging aan huis bij Dr. Vandewalle te ondergaan, alvorens hij in het watergesticht kon opgenomen worden. De dokter hield zijn consultaties iedere morgen tussen 7 en 9 uur en in de namiddag tussen 13 en 14 uur.
Het watergesticht bleef heelhet jaar open, maar sloot op alle zon- en feestdagen.

Behandelingen in het hydrotherapeutisch gesticht

Er werd een onderscheid gemaakt tussen behandelingen met koud en met warm water. De dokter was in Wörishofen geweest, had zich daar kunnen vergewissen van de manier en de degelijkheid van deze waterkuren. Daarom was het zijn vurigste wens deze therapie op eigen patiënten te kunnen toepassen.

Het geheel omvatte volgende behandelingen:
1 Besprenkelingen

2 Baden:
- Koude baden (8° - 10°) onder druk van 1 tot 1,5 atmosfeer en dat gedurende 10" tot 1'.
Dit diende te gebeuren op een afstand van 2 m of meer.
- Op lichaamswarmte
Dit werd dan geregeld naar de gevoeligheidsgraad van de patiënt.
- Met lauw water (28° - 33°)
Deze proef werd het meest als kalmeermiddel aangewend.
- Met warm water (34° - 36°)
Gebruikt als reactie op de bloedsomloop
- Met zeer warm water (38° - 40°)
Een proef van korte duur, die tonisch werkte (= spierversterkend)
Lange toepassingen verwekten vaak verdoving.
- Stoomdouches
Hierbij werd een voortdurende controle uitgeoefend om brandwonden te vermijden.
Nadien waren massages ten zeerste aanbevolen.

3 Gebruik van:
- vochtige compressen
- vochtige luiers
- ijszakken en/of warmwaterzakken.

4 Omwikkeling met vochtige lakens.

5 Wassingen

6 Spiraalafkoelers

7 Schokeffecten.

Vervoer naar patiënten die afgelegen woonden

In die jaren was een dokter die afgelegen patiënten had, gehouden er een paard op na te houden. In geval van nood kon hij dan die verre patiënt met paard en koets bereiken, andere vervoermiddelen waren toen niet in gebruik.

Op het einde van de 19de eeuw verschenen de eerste auto's. In Izegem was dr. Cyriel Vandewalle de eerste eigenaar van een auto. Die wagen was van het merk Delin. Deze wagen kwam uit het atelier van Delin uit Leuven. Dat was een Franse autoconstructeur die een bijhuis openhield van "Dion-Bouton".

In 1885 was dr. Vandewalle hier gestart aan de Gentsestraat in het huis dat we nu al decennia kennen als de firma Gasquet. Toen woonde notaris Roose in de Roeselaarsestraat op de westhoek van deze straat met de Kloosterstraat. Door slechte speculatie met geld van vele klanten ging notaris Roose failliet. De woning kwam vrij en dr. Vandewalle verhuisde naar de Roeselaarsestraat nr. 9.

In die dagen heerste er een bijzondere gevaarlijke ziekte bij de borstelmakers. In de volksmond heette die ziekte "de kole". Volgens L.L. De Bo was dat een soort bloedzweer of pestbuil, die zeer erge, zelfs dodelijke gevolgen kon hebben. Deze ziekte werd veroorzaakt door een microbe, die op de borstelvezels woekerde, die uit India of China kwamen. Bij het behandelen van die vezels kwamen de werklui in aanraking met de microben. Door een opgelopen schram of wonde geraakte zo'n microbe in het lichaam, in de bloedsomloop en veroorzaakte daar groot onheil. Daarop volgden dan een ontsteking en hoge koortsen. Die toestand kon tot erge en dodelijke resultaten leiden. Een eerste verbetering kwam wanneer de vezels vooraf ontsmet werden. Het aantal besmettingen daalde wel, maar het gevaar bleef bestaan.

Een tweede verbetering kwam wanneer dr. Vandewalle de besmette patiënten met het serum van Pasteur inentte. De resultaten waren verbazend. Ook schreef de dokter een medisch artikel over dit onderwerp, waarin hij de juiste oplossing gaf ter bestrijding van deze hardnekkige besmetting. Dit medisch artikel werd bekroond en dr. Vandewalle mocht ervoor een gouden medaille in ontvangst nemen.

Uitstappen met de wagen bleven beperkt tot de eigen provincie. Er gingen wel ritjes naar Dadizele, Rumbeke, Wervik of zelfs Oostende. In "de koningin der badsteden" werden immers paardenrennen gehouden en we weten dat de dokter een hartstochtelijke paardenliefhebber was en bleef.

Ritjes buiten de provincie gingen meestal naar de hoofdstad van het Meetjesland, naar Eeklo!

De teloorgang van het waterkasteel

De toeloop naar het nieuwe waterinstituut was heel wat geringer dan verwacht. De omgeving was wel uiterst rustig, maar heel vaak te drassig (Mandeloverstromingen) om bij mooi weer als wandelterrein te dienen. De watertoevoer in de omliggende Mandelmeersen kon na hevige regenval zeer sterk aanzwellen, zodat de omgeving van het "watergesticht" stilaan op een Venetiaans straatgezicht begon te lijken. Wellicht is de volkse benaming van "Waterkasteel" bij zichten van die aard ontstaan. Wat er ook van zij, veel publliciteit omtrent dit gesticht is er niet verspreid geweest. Het werd zeker geen tweede uitgave van het Kortrijkse hydrotherapeutisch instituut van Dr. Vander Plancke.

Ook kwamen de oorlogsjaren erover heen en dat waren

De eerste auto in Izegem

Op het einde van de 19de eeuw kocht dr. C. Vandewalle een auto. Een echt 'wonder' voor die tijd. De wagen was van het merk Dion Bouton 1898 en had oppompbare rubberbanden. De kracht die door de motor ontwikkeld werd had een maximale sterkte van 1,5 HP.

Wellicht was die aankoop een echte gril, om zo mee te zijn met de vooruitgang van zijn tijd of was het wellicht een ontspanningsmogelijkheid voor heel het gezin? We mogen hierbij ook even aanstippen dat er in die dagen voor artsen weinig (dringende) huisbezoeken afgelegd dienden te worden.

De auto werd wel gebruikt en dat ook tot grote verwondering van heel wat stadsgenoten die hier ter stede voor 't eerst een wagen zonder paard voorbij zagen rijden.

Maar...aan alle medailles zijn twee kanten. Zo'n luxe-car reed ook heel perfect...als alle onderdelen dan ook perfect marcheerden. En zo gebeurde het ook dat dr. Vandewalle thuis kwam van een leuk namiddagritje. Zijn garage was aan de Kloosterstraat - de poort is er nog altijd - en eerst vertraagde hij wat om dan traag de poort binnen te rijden. Maar de remmen deden het niet meer ! Hij haalde vlug het stuur weer recht en stevende in trage vaart naar het nabij gelegen Kerkplein. Tot grote verwondering van enkele schaarse passanten reed de dokter daar diverse rondjes tot...zijn benzinetank volledig leeg was en zijn wagen dan automatisch tot stilstand kwam.

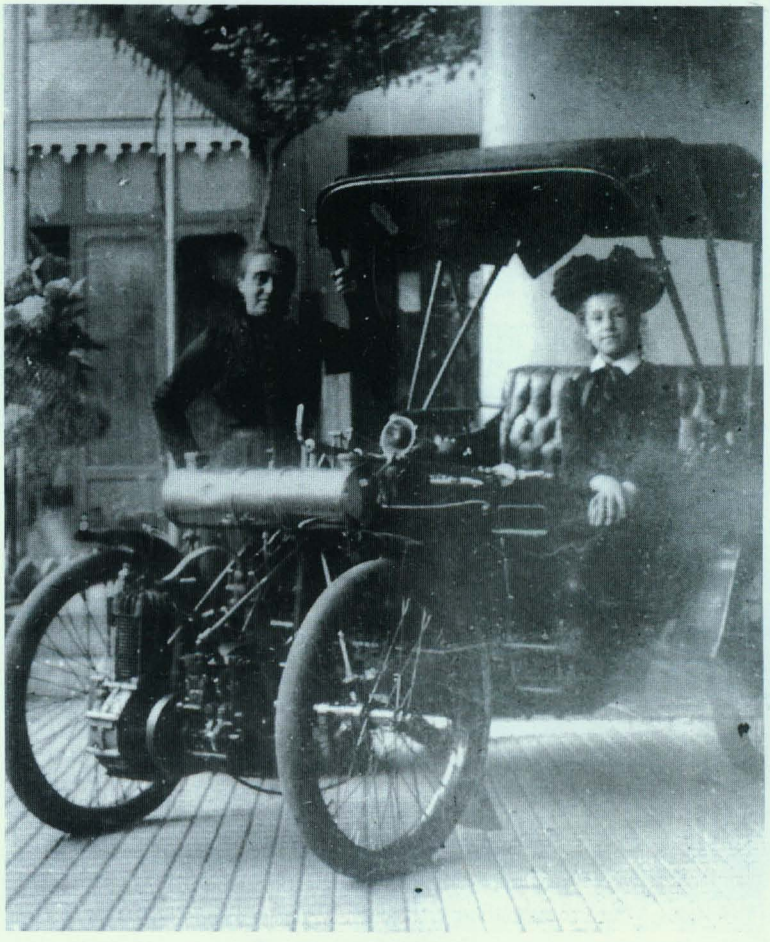

Op de foto zien we de "eerste Izegemse auto". Naast de auto staat mevrouw C. Vandewalle. In de wagen zit de dochter Louise Vandewalle, die later huwde met notaris Paul Schotte uit Ingelmunster.
(foto in privébezit)

Beschrijving van de "Delin" (Dion-Bouton)

Deze auto was gebouwd naar het model van een licht koetsrijtuig en had vier lichte wielen met gummibanden. Er was slechts plaats voor twee personen.

Het stuur was een dirigeoir, een half rad met twee handvaten.

Bij slecht weer kon men een soort baldakijn over de wagen spannen en aan de zijkanten konden zeilen neergelaten worden die toch een zeker bescherming boden aan de inzittenden.

De verlichting bestond uit twee glinsterende koperen lampen, gevoed met acetyleen, één aan de beide zijden van het voertuig. Achteraan de wagen was er een petroleumlicht bevestigd, dat als achterlicht dienst deed. Als geluidsignaal had de wagen een koperen gekrulde autotoeter met gummibal. Deze was vastgemaakt naast de zitplaats van de chauffeur. Om de wagen te starten diende men vooraan met een zwengel de motor aan het draaien te krijgen. De remmen werden door stangen en kabels in werking gesteld, net zoals dat bij de koetsen het geval was. De trekkracht was goed, maar de wagen vertoonde twee grondige fouten: de onbeschermde bougies werden bij mist of regenweer nat en men kon problemen krijgen en de carrosserie was te licht voor de vele hobbelige kasseien die Vlaanderen toen kende.

1920. Op het kruispunt van Dam, Reper- en Vijfwegenstraat stond vroeger de herberg "Sint-Antonius" die later moest wijken voor de aanleg van de brug.
(foto in privébezit)

nu ook bepaald geen topjaren voor dergelijke behandelingen. De verplichting van een "Schein" bij verplaatsing naar andere gemeenten bevorderde geenszins de toeloop naar het Watergesticht. Daarenboven werden de centen meer aan duurder wordende eetwaren gespendeerd dan aan veelbelovende hydrotherapie.
Het Izegemse Watergesticht werd meer en meer verlaten en ....vergeten.
Op 1 mei 1925 kende Izegem-Emelgem een buitengewone overlast van Mandelwater. Het werd een echte watersnood[14]! Niet alleen de Mandelmeersen maar heel de Dam en de aangrenzende straten werden zwaar overbelast met Mandelwater. Men vaarde met bootjes op de Dam. Er werd zelfs een vaste overzetdienst gecreëerd met boerenkarren en paarden tussen de vaartbrug en het kruispunt aan "Sint-Antonius"[15]. Het water bleef lange tijd staan. Al die dagen en weken bleef het peil in de Mandelmeersen hoog en stond het Watergesticht zeer lange tijd met zijn grondvesten in die watermassa. Bij die overstroming werd een laatste foto gemaakt van het Watergesticht. We zien een zielig geheel midden een monotone wateroppervlakte. Het leek best aan een droomkasteel dat in het water gevallen was.

1 mei 1925. De overstroming op de Dam.
We zien de "overzet" met kar en paard vanaf de vaartbrug tot aan "Sint-Antonius". Helemaal in de verte bemerken we de stoomtram die gedurende vele jaren de verbinding verzorgde tussen Ardooie en Kortrijk. (foto in privébezit)

Het overlijden van dr. Vandewalle

Na een rijk gevuld leven in de stilte van hun woning op de westhoek van de Roeselaarsestraat met de Kloosterstraat, kwam mevrouw C. Vandewalle, geboren Maria Leroux, op 2 januari 1943, in volle oorlogstijd te overlijden. Lang zou haar echtgenoot het heengaan van zijn vrouw niet overleven. Hij overleed op 18 juni 1947. Hij was jarenlang dokter geweest in moeilijke tijden. Naast de crisisjaren had hij ook twee oorlogen overleefd en veel verdoken leed en ellende proberen te lenigen. Naast zijn medische praktijk had hij ook lange tijd zijn beste krachten gewijd als voorzitter van de kerkfabriek van Sint-Tillo. Ook was hij vele jaren lid geweest van de provinciale medicale commissie.

Met hem verloor Izegem een van zijn zo bekende figuren, een die door jong en oud gekend en gewaardeerd werd.

1925. Op 1 mei waren de laag gelegen Mandelmeersen door de zware regenval van de laatste dagen grotelijks overstroomd. De riolering kon de zware waterdruk niet aan en de Dam overstroomde. Deze toestand duurde verschillende dagen. Ook het "waterkasteel" stond verschillende dagen grotelijks in het water. Er werd op die manier zware schade aangericht. Korte tijd nadien verdween dit houten gebouw voorgoed uit het stadsbeeld. (Foto in privébezit)

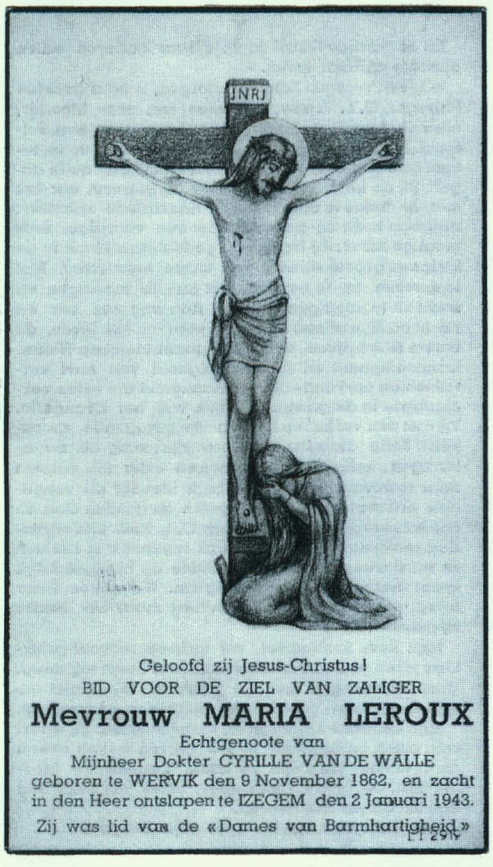

Geloofd zij Jesus-Christus!
BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER
Mevrouw MARIA LEROUX
Echtgenoote van
Mijnheer Dokter CYRILLE VAN DE WALLE
geboren te WERVIK den 9 November 1862, en zacht in den Heer ontslapen te IZEGEM den 2 Januari 1943.
Zij was lid van de «Dames van Barmhartigheid»

†

GEDENK IN UW GEBEDEN
de Ziel van Heer
Cyriel-Marie-Joseph VANDE WALLE
Dokter in Geneeskunde
Eere-Voorzitter der Kerkfabriek
Lid der Provinciale Medicale-Commissie
Officier in de Kroonorde -- Ridder in de Orde van Leopold
WEDUWNAAR VAN MEVROUW MARIE LEROUX
geboren te Izegem den 15 December 1859
en aldaar godvruchtig overleden den 18 Juni 1947
voorzien van de Gerechten onzer Moeder de H. Kerk

Dilexisti justitiam et odisti iniquitatem - Hij beminde het Recht en haatte de leugen. - Ter waarheid streefde zijn weetgierige geest, met de rede als richtsnoer, maar bulgend voor de duistere klaarheid van 't Geloof. - Zoo heeft Hij de Kerk, zijn Vorst en land getrouwelijk willen dienen.

Hij was de ernstige, gewetensvolle Geneesheer.
Wat krank was wilde Hij genezen.
Wat gevallen was wilde Hij oprichten.
Wat zwak was steunen, naar ziel en lichaam, en zoo was Hij in zijn geboortestad, meer dan 60 jaar lang, de behulpzame Dokter en vriend.

Wij geven Hem U terug, o Heer, maar wat het Uwe is, blijft bij ons als wij van U zijn.

En het leven is eeuwig, de liefde onsterfelijk, de dood slechts een gezichteinder. Verklaar onze oogen opdat wij verder zien, o Jezus Minnaar der zielen, dat wij ons dichter gevoelen bij onze Geliefden die bij U zijn.

Vaarwel, mijn lieve Kinderen en Kleinkinderen, tot weer ziens allen in den Hemel. Gij, mijn Zoon-Priester, vergeet mij niet aan het Altaar des Heeren.

Jezus, Maria, Jozef! 7 jaar aflaat.
H. Hart van Jezus, ik betrouw op U! 300 d. afl.

Drukkerij Vandommele - Izegem

Met zijn heengaan werd ook een laatste maal gedacht aan het hydrotherapeutisch instituut dat hij had laten optrekken en dat na een kwarteeuw door allerlei tegenslagen uit het Izegems stadsbeeld verdwenen was.

Noten

[1]Vincenz Priessznitz (Gräfenberg, in voormalig Silezië, ° 4/5. 10.1799 - + 28.11.1851), was landbouwer en natuurgeneeskundige. Hij had een drukke praktijk. Vanaf 1833 wijdde hij zich totaal aan zijn badinrichting die in 1839 haar hoogtepunt bereikte met 1700 bezoekers. (Navolgers bevorderden sterk de spreiding en tevens zijn daling aan bezoekers).

[2]Het is bekend dat Oostende in diezelfde periode heel wat gekroonde hoofden onder haar jaarlijkse bezoekers mocht tellen. In 1850 overleed ook daar onze eerste Belgische koningin Marie-Louise, die omwille van haar zwakke gezondheid voor onze eigen kust gekozen had.

[3]Maria Hendrika was de tweede Belgische vorstin (1836 - 1902) en was een fervente bezoekster van het Ardense kuuroord Spa. Ze overleed er op 19.09.1902.

[4]Cyriel Joseph Marie Vandewalle (° Izegem, 15.12.1859 - + Izegem, 17.06.1947) was het derde en laatste kind van Felix Augustin (° Izegem, 17.04.1811 - + Izegem, 12.12.1891), lakenkoopman, en zijn tweede vrouw Coleta Gheysen uit Moorsele (+ Izegem, 8.07.1861). Zie ook*: Notitie boekschen van J.-B. Vande Walle, Izegemse Kroniek 18e-19e eeuw* in *ten Mandere* nr.31. (XI/1)p. 15-16.

Het was deze dokter die in de twintiger en de dertiger jaren ieder jaar opnieuw naar het college kwam om daar de leerlingen van alle klassen op een zeer vluchtige wijze aan een medisch toezicht te onderwerpen.

[5] Het huwelijk Petrus Joannes Verriest (° Deerlijk .02.1796 - † Deerlijk 14.06.1871) en Carolina Vanackere (1801-1886) kende 7 kinderen:

- Charles Louis (1828-1894) notaris en burgemeester in eerste huwelijk met M.J. Mathilde Boone en in tweede huwelijk met Maria Delorge.
- Adolph (1830-1891) advocaat huwde met Leonie Boone
- Oda (1832-1918) werd kloosterzuster
- Louise (1835-1907)
- Julie (1838-1908) huwde met Henri Sobry
- Hugo (1840-1922) werd priester en auteur.
- Gustaaf (1843-1918) werd professor te Leuven in de histologie (weefselkunde). Hij huwde met Louise Niermann

Maria Delorge had als dochter Anna Verriest. Die huwde met Gaston Leroux. Dit was de broer van Maria die met Cyriel Vandewalle huwde.

[6]Marie Leroux (°Wervik, 09.11.1862 - + Izegem, 02.01.1943)

[7]Geneesheren: situatie in 1996: Izegem: 42 - Emelgem: 9 - Kachtem: 5.

[8]Den disch: werd later O.C.M.W.geheten. In de 19de eeuw waren er nog veel gemeenten met een overbelasting qua aantal behoeftigen. Al deze gezinnen dienden gesteund te worden door het Armbestuur (= den Disch).

[9]Jean François Vander Plancke (° Kortrijk, 1806 - + Kortrijk, 1871), dr. in de Genees- en Vroedkunde.
Zie uitgebreider in Dr. Med. J. Van Laere, *KortrijkseAsklepiaden,* Kortrijk, 1985.

[10]*Cfr 'De Leiegouw'* jg XXVIII. AFL.1-2, p.157.

[11]Sebastiaan Kneipp: R.-K.-priester, (° Stefansried, 17.05.1821 - +Wörishofen, 17.06.1897).
Sinds 1848 hield deze priester zich speciaal bezig met de studie van de koudwatergeneeskunde. Hij schreef over deze behandeling een paar boeken die later in het Nederlands vertaald werden.
Zie verder over S.Kneipp in Biekorf:III/119 - III/145 III/161 - III/177 - III/193 - III/209 - III/225 - III/362 - IV/84.

[12]Wörishofen: Bad -, (10.500 inw.) kuuroord, gemeente in West-Duitsland, Beieren op het Beiers hoogplateau, ten Z-W van München, tussen Memmingen en Landsberg.

[13]Cfr *D.A.I. - Sf VII/ 34.*

[14]Zie: Antoon Vandromme, *Watersnood 1925* in *Ten Mandere* nr.11 (V/1), p. 30 - 31.

[15]Sint-Antonius: herberg op de Dam te Emelgem. Ze was gelegen op de samenkomst van de Reper- en de Vijfwegenstraat. De herbergier (Populier) had naast de herberg ook nog een bloeiende kolenhandel. Wanneer de nieuwe brug aangelegd werd, die de Korenmarkt - over spoor, kanaal en Mandel - met het kruispunt aan St.-Antonius diende te verbinden, moest de aloude herberg voor deze grote ingreep voor goed wijken. De herberg werd gesloopt en er kwam een bankgebouw in de plaats.

DRIE IZEGEMSE DEKENS GEVIERD: EEN PASTOOR-DEKEN, EEN MONSEIGNEUR EN EEN PASTOOR-MODERATOR

Jean-Marie Lermyte

Het gebeurt niet elke dag dat in een tijdspanne van iets meer dan vier maanden drie Izegemse dekens worden gevierd. Op 7 september 2003 vierde deken Jozef Decoene zijn gouden priesterschap en eigenlijk het einde van zijn Izegemse periode. Op 22 november 2003 kreeg zijn voorganger, Mgr. Cauwe, het Izegemse ereburgerschap officieel toegekend. Op zondag 18 januari 2004 werd Herman Lecluyse als vijfde deken van de regio Izegem geïnstalleerd.

Deken Jozef Decoene viert zijn gouden priesterjubileum (foto Terma)

Jozef Decoene, de vierde deken

Op 7 september 2003 werd met veel allure in de Sint-Tillokerk het gouden priesterjubileum van Jozef Decoene gevierd, gevolgd door een receptie voor alle genodigden en parochianen in het parochiaal centrum. Deken Decoene werd in Ledegem geboren op 21 april 1927 en werd op 23 augustus 1953 in Brugge priester gewijd. Omdat hij bij zijn viering al de 76 jaar voorbij was, beschouwde hij die als zijn afscheid van Izegem, al werd dat niet openlijk gezegd. Aan deze viering was een tweede datum gekoppeld, die van 15 jaar pastoor-deken van Izegem. Die benoeming dateerde van 12 september 1988. De jubilaris kreeg als geschenk een icoon van Sint-Tillo, geschilderd in het orthodox klooster Moeder Gods, Troosteres, uit Pervijze. en afgebeeld op het jubileumprentje. Ook het boek *Vergeten helden. Vita's van onze streekheiligen. Januari*, met daarin natuurlijk enkele bladzijden (p. 91-97) over Sint-Tillo, dat de jubilaris op het einde van de plechtigheid werd aangeboden, is door datzelfde klooster uitgegeven.

Voordien was Decoene van 1953 tot 1958 leraar aan het Sint-Amandscollege in Kortrijk. Er volgden twee jaar leraarschap in het Congolese Luluaburg. Door de onafhankelijkheid keerde hij naar België terug, van 1960 tot 1962 als leraar aan het Sint-Aloysiuscollege in Menen, daarna als prefect van het Sint-Pauluscollege in Wevelgem. Hij moet een sterke indruk gemaakt hebben op (sommige van) zijn leerlingen, want het gebeurde wel eens dat een van zijn oud-leerlingen vroeg hem 'de groeten te doen'. Voor hij naar Izegem kwam, stond hij vanaf 1968 op de Sint-Elooisparochie in Kortrijk, eerst als medepastoor, vanaf 1978 als pastoor. Zijn beginperiode in Izegem begon onder een slecht gesternte, nl. op het moment dat er een nieuwe directeur voor de lagere afdeling van het Sint-Jozefscollege moest worden benoemd. Dat de gemaakte keuze lang niet door iedereen werd geapprecieerd, zullen een aantal Izegemnaren en hijzelf geweten hebben! Ooit vertelde de deken, die wist dat ik over de schoolstrijd in het arrondissement Roeselare had gedoctoreerd, me dat hij over die recentste schoolstrijd een halve meter archief had en ik 'zijn' schoolstrijd ook maar eens moest bestuderen.

Deken Decoene was een religieus bewogen man, maar we willen hem hier als amateur-historicus herinneren, een term die zeker niet negatief bedoeld is. Hij was bezeten door de geschiedenis. Hij liet onmiddellijk het decanaal archief klasseren en abonneerde zich op *Ten Mandere*, met terugwerkende kracht tot de eerste jaargang! Hij was een erudiet man – denk aan zijn preken, telkens doorspekt met citaten – die zich dan ook binnen de kortste keren ontwikkelde tot een groot kenner van het leven van Sint-Tillo, de heilige die Izegem in de zevende eeuw bekeerde. Drie keer leidde hij een busreis naar Solignac en Brageac, de Franse streek waar Sint-Tillo een belangrijk deel van zijn leven verbleef. De archeologische opgravingen daar volgde hij met veel interesse. Hij liet in 1996 de kerk op een

verantwoorde manier herschilderen en had toen bij de herschikking oog voor de attributen van Sint-Tillo, die de volgende jaren werden aangevuld. Denk daarbij aan de drie originele stenen in 1996 meegebracht uit de kluis van Sint-Tillo in Brageac. Van het in 1984 teruggevonden Sint-Tillokruis liet hij door een Franse lokale beeldhouwer een kopie uit een lavarotsblok van de Auvergne maken. Hij was er het hart van in toen op 17 april 1996 de reliekhouder van Sint-Tillo werd gestolen. Hij spande zich in om een nieuwe reliek te bekomen en slaagde. Hij stimuleerde het initiatief 'Kerk van de Maand', wat – om het bij Izegem te houden – de Emelgemse Sint-Pieterskerk (1992), de Izegemse Sint-Tillokerk (1998) en de Kachtemse Sint-Jan-de-Doperkerk (1999) in de belangstelling bracht.

Moge Jozef Decoene, van zorgen bevrijd, nog veel van zijn uitgebreide bibliotheek genieten![2]

Albert Cauwe, de derde deken[3]

Op voorstel van een werkgroep met als voorzitter Ludwig Dubaere en secretaris Adrien Vanderheeren kende de gemeenteraad van Izegem op 1 september 2003 het ereburgerschap toe aan Mgr. Albert Cauwe. De officiële plechtigheid vond plaats in het stadhuis op zaterdagnamiddag 22 november 2003. Tijdens deze academische zitting werd de laudatio uitgesproken door Roger Dillemans, ererector van de Katholieke Universiteit Leuven die de gevierde kende vanuit zijn periode bij Caritas Catholica.

Albert Cauwe werd op 2 februari 1915 in Brugge geboren, waar zijn vader stadsingenieur was. Met zijn 89 jaar is de man dus al bejaard te noemen, maar hij bezit helemaal het familierecord nog niet: zijn moeder werd meer dan honderd! Na middelbare studie aan het Sint-Lodewijkscollege studeerde hij aan de Katholieke Universiteit van Leuven, waar hij de titels van baccalaureaat in de filosofie en kandidaat in de geneeskunde behaalde. Dan trad hij binnen in het Grootseminarie van Brugge; in het grote gezin waren er trouwens een aantal religieuze roepingen. Hij werd priester gewijd op 3 juni 1939. Zoals in die tijd gebruikelijk en zeker voor iemand van zijn niveau, startte zijn loopbaan in het onderwijs: als leraar wetenschappen en Frans – hij was opgevoed in een Franstalig gezin – in het Sint-Stanislascollege in Poperinge. Hij stond in Poperinge van 1939 tot 1957. Daarna was hij van 1957 tot 1969 directeur-generaal van Caritas Catholica België. Zijn inzet werd door paus Johannes XXIII in 1963 bekroond met de titel van 'monseigneur' en in 1969 met een eredoctoraat aan de

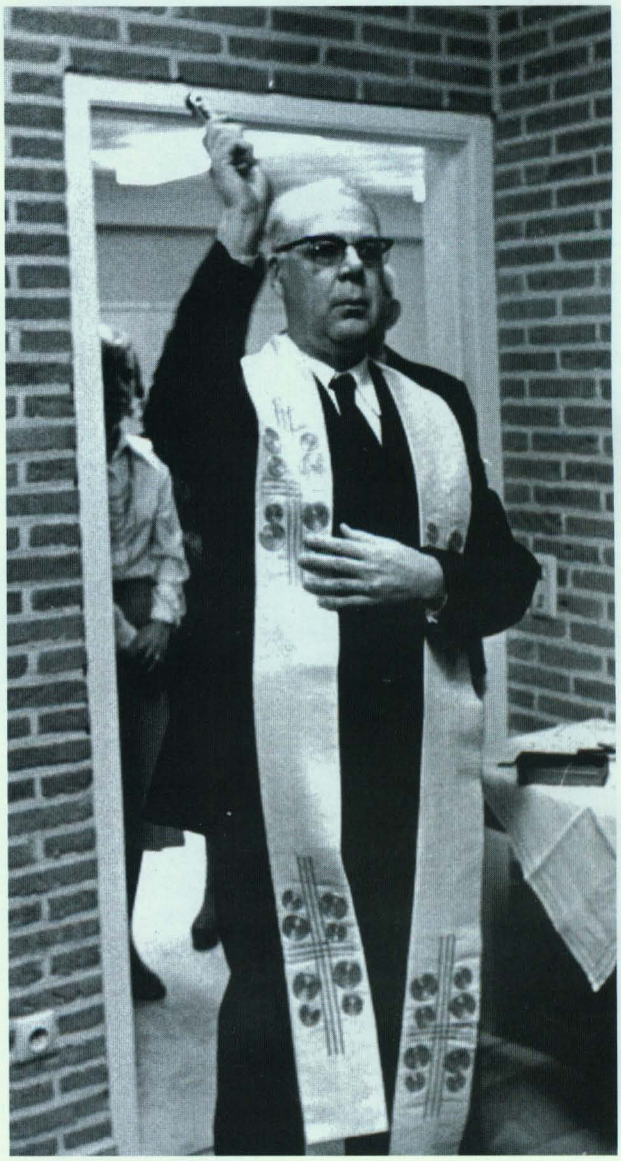

Deken Albert Cauwe toen hij op 10 oktober 1975 het nieuwe Middenstandsgebouw inzegende
(foto in privébezit)

St Louis University van Baguio City (Filippijnen). Mgr. Cauwe bereisde een groot deel van de wereld, zag veel ellende en werd stichter in 1964 en de eerste voorzitter van de vastenactie Broederlijk Delen. Van 1969 tot 1972 was hij pastoor van de Sint-Jozefsparochie in Oostende. Nu hij ook parochiale ervaring had opgedaan, mocht hij deken zijn: van Izegem en dat tot 1988. Rust roest en dus stelde Cauwe deze stap nog tien jaar uit: van 1988 tot 1998 was hij pastoor van de Sint-Laurentiusparochie, de enige parochie van het kleine Steenkerke, de parochie van beeldhouwer en zanger Willem Vermander. Sedert 1998 verblijft hij in Veurne, nu in de residentie Suydkapelle.

Herman Lecluyse, de vijfde deken

Herman Lecluyse werd tijdens een feestelijke eucharistieviering op zondag 18 januari 2004 door de bisschop geïnstalleerd als vijfde deken. De getuigen waren Kathleen Vandamme en zijn Stadense voorganger Marcel Dewilde. Zijn eerste voorgangers in Izegem waren Joseph Sobry (1953-1963, maar al pastoor op de Sint-Tilloparochie sedert 1948) en Andries Kindt (1963-1972).

Dat hij daarmee naar zijn geboortestad terugkeerde is juist, maar veel gezegd. Hij werd weliswaar in Izegem op 18 maart 1948 geboren, maar groeide op in een gezin van vijf zonen en vijf dochters in Sint-Eloois-Winkel. Hij kwam wel Grieks, Latijn – en wat andere vakken – studeren aan het Sint-Jozefscollege. Hij werd priester gewijd op 2 juli 1973. Hij werd medepastoor in Marke. Drie jaar later, in juli 1976, mocht hij terugkeren naar Izegem: als medepastoor op de Sint-Tilloparochie en proost van het plaatselijke ACW. Dat laatste lag voor de hand, zijn sociaal-christelijk engagement was hem met de paplepel toegediend geworden: zijn vader was harde syndicalist en achttien jaar lang gemeenteraadslid in Sint-Eloois-Winkel. In september 1978 werd Herman Lecluyse bovendien verbondsproost voor de KAJ en de VKAJ. Het afscheid van Izegem kwam er wel toen hij op 5 juli 1986 arrondissementeel proost van het ACW-verbond Roeselare-Tielt (later Verbond Midden-West-Vlaanderen) werd benoemd.[4] Hij bleef dat tot hij in 1995 pastoor-deken van Staden werd.

Dat niemand anders dan hijzelf deken Decoene zou opvolgen, zou bij de bookmakers niet veel winst opgeleverd hebben. Wegens de vermindering van het aantal decanaten was hij nog wel pastoor van Staden, maar al sedert 2001 geen deken meer (wel pastoor-moderator van de federatie Staden). Dat kon men zo iemand toch niet aandoen? Het kwam voor veel Izegemnaren dan ook als een soort verlossing toen vernomen werd dat de benoeming officieel was. Staden moest noodgedwongen afscheid nemen van hun pastoor.

Herman Lecluyse werd op 18 januari 2004 als vijfde deken van Izegem geïnstalleerd (foto in privébezit)

Dat gebeurde officieel in hun Sint-Janskerk op 28 december 2003.

In Staden was Herman Lecluyse nog pastoor-moderator, bij ons is hij deken én pastoor-moderator. Recent werden de vier Klein-Izegemse parochies samengesmolten tot de federatie Izegem. Onder zijn leiding zijn de overige leden van deze federale stuurgroep de pastoors Ludwig Dubaere (H.-Familie), Gustave Hanssens (H.-Hart) en Leo Loosveld (St.-Rafaël) én de leken Eddy Lycke, Bart Carlier, Anne-Marie Bontinck, Luc Detailleur en Rita Debusschere. Ook de overige acht parochies van het decanaat zijn in federaties ondergebracht of worden dat binnenkort.

Noten

[1] Met bijzondere dank aan decanaal secretaris Adrien Vanderheeren.

[2] In *Ten Mandere* werd de figuur van Jozef Decoene al eens belicht: Adrien VANDERHEEREN, *E.H. Jozef Decoene, pastoor-deken van Izegem – TM*, nr. 82, jg. 28 nr. 3 (1988), p. 262-264. Zie ook *De Weekbode* (editie Izegem) van 29 augustus 2003.

[3] Voor de volgende alinea putten we uit de uitgebreide tekst die op 3 juni 2003 aan het college van burgemeester en schepen werd overgemaakt. In *Ten Mandere* verschenen over Albert Cauwe twee artikels: Rafaël VERHOLLE, *Mgr. Albert Cauwe, pastoor-deken te Izegem – TM*, nr. 34, jg. 12 nr. 3 (1972), p. 52-53; Raf VANDENBERGHE, *Deken Albert Cauwe neemt afscheid van Izegem – TM*, nr. 82, jg. 28 nr. 3 (1988), p. 259-261.

[4] Iets uitvoeriger gegevens over deze periode in Jean-Marie LERMYTE, *Gedeelde eenheid. De christelijke arbeidersbeweging in Izegem, Emelgem en Kachtem, 1940-1991*, Izegem, 1992, vnl. p. 48-49. Verder baseren we ons op een interview gepubliceerd in *De Weekbode* (editie Izegem) van 5 december 2003.

GALERIJ DER IZEGEMSE FIGUREN: FILIP CAUWELIER

Tekst: Bertrand Nolf
Kwartierstaat: Bertrand Nolf en Aurel Lagrou

Flip Kowlier, een naam als een klok in de muzikale middens van Vlaanderen en Nederland. Een naam die nu al eeuwig verbonden is met *"min moaten"* en *"bustels en skoenn"* en hierdoor weerklank vond op alle zenders van ons huidig radiolandschap maar ook steeds aangenaam verrast tijdens TV- en publieke optredens. Een Izegemnaar in hart en nieren die onze taaleigenheid gedurfd omzet in pareltjes van muzikale teksten.

Eerste kleuterklas met mevr. Viviane Deceuninck. Filip Cauwelier staat uiterst rechts op de bovenste rij. (1979-'80) (foto in privébezit)

Filip Cauwelier[1] (1976) is de jongste in het gezin van José en Rita Vervaecke waar Chris (1965) als oudere broer de eerste muzikale interesse opwekte bij Filip en waar Isolde (1968) als zus zijn eerste fan werd.

Filip volgde het kleuteronderwijs in de St.-Tilloschool, de lagere afdeling in het St.-Jozefscollege waar hij als een brave en stille jonge man een onopgemerkte periode doormaakt. Hij kiest voor een opleiding in het Izegemse VTI waar hij het diploma van mechanicus behaalde. Dan al, had hij zijn zinnen op muziek gezet, reeds op jonge leeftijd begon het te kriebelen, hij wou muziek maken en ooit op een podium staan. Het begon met een keyboard en weldra kwam het eerste playback optreden op de wijk "Klein Harelbeke" in Izegem waar hij als 10-jarige een nummer van Bon Jovi vertolkte. Samen met vrienden was hij dikwijls te vinden in de garage van zijn ouders waar hij soms de buurt levendig hield en vlijtig instrumentaal en vocaal experimenteerde. Het eerste groepje, een funk en rap-band, werd "The Profhets of Finance" gedoopt in 1992. Samen met gitarist Nico Devroe en met jawel Serge Buyse, behaalde Filip als bassist in de Izegemse muziekwedstrijd Izze Pop een eerste plaats. van toen af aan begon hun agenda vorm te krijgen en verzorgden ze regelmatig optredens. Joost Vandenbrouck was de drummer die de groep af en toe aanvulde en iets later werd hij bij Soulsister ingelijfd. Joost zal later nog een cruciale rol in de loopbaan van Filip als Flip Kowlier gaan spelen.

Ondertussen koos Filip op aanraden van een vriend voor een professionele opleiding in een privé muziekschool "Jazzstudio" in Antwerpen, daar liep hij Joost Vandenbrouck terug tegen het lijf wat resulteerde in een eerste samenwerking met Jan Leyers en de vorming van een gelegenheidsgroep "My Velma" die op de platenmarkt behoorlijk wat succes mocht noteren. Filip maakte dan ook naambekendheid in zijn West-Vlaamse hiphop groep " 't Hof van Commerce " die in 1998 gegroeid was uit de band "The Profhets of Finance" en liedjes als *"zè ne keer hoe loat t'est", "Dommestik en Leverancier"* en *" t gaat oe gene zak an"* in de ether bracht. Zowat overal werden ze gedraaid wat meteen hun doorbraak in het muzikaal landschap betekende. De debuut CD van 't Hof *"En in Izegem"* opende talrijke deuren en kende een gigantisch succes, ze werden een graag geziene gast op tal van festivals en in jeugdhuizen wat resulteerde in twee jaar onafgebroken toeren door Vlaanderen. Van een rustperiode van de groep zou Filip gebruik maken om solo zijn muzikaal talent verder te exploiteren. Met *"Ocharme ik"* en de ondertussen verschenen CD *" In de fik "* bewees hij dat zijn droom realiteit is geworden. In zijn teksten schetst hij op een indringende en eenvoudige wijze het leven zoals het is, met aandacht voor plaatsen die een rol hebben gespeeld in zijn leven. Een voorbeeld hiervan is *"In 't park"*, het speelplein van de woonwijk waar zijn droom ontstond.

De familienaam Cauwelier - Couwelier - Caulier

In het gerenommeerd Woordenboek van de Familienamen[2] vinden wij onder de familienaam Cauwelier verschillende verklaringen. Een eerste verklaring bedenkt Dr. Debrabandere als de Picardische benaming caulier wat "kalkmaker" betekent. Een naam die voor het eerst geschreven wordt in 1281 met Woitinus Caulier uit Maarke. Een tweede verklaring leidt ons bij Cavelier dat in het Oudfrans "keldermeester" betekent en trouwens als afleiding van het Picardische cavel ondersteund wordt. Een naam die men in deze streek reeds terug vindt in 1208 met Baudes Caveliers en in 1254 met Willaumes Cauweliers. In de derde verklaring maakt hij een adaptatie van Cuvelier die door vergelijking van het Middelnederlands bij cauwe terechtkomt, wat "kraaivogel" betekent en bij cuwe dat in het Frans "vat" of "kuip" betekende, en hier als beroepsnaam van Kuiper door het leven trok. In Ieper vindt men in 1326 reeds een Michiel Cauwe, in Kortrijk een Bernaerdt Cauwe in 1419. Het gebruik van de huisnaam Cauwe is ook gekend, zowel in Gent in 1434 als in Ieper 1498 zijn er hiervan sporen.

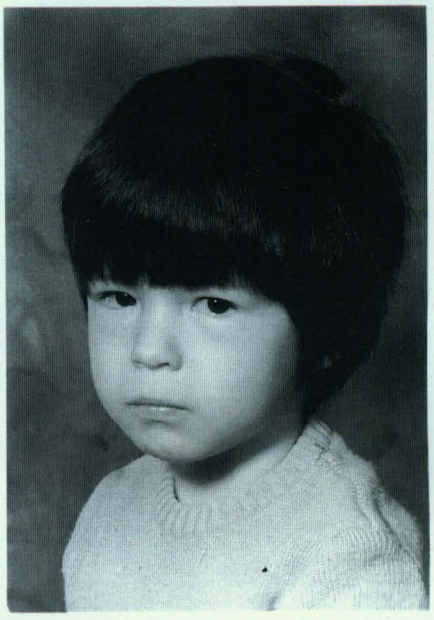

Filip Cauwelier tijdens zijn kleuterjaren (foto in privébezit)

De Kwartierstaat Filip Cauwelier.

In deze rij van Izegemse figuren mocht deze kwartierstaat niet ontbreken, intensief speurwerk bracht een mooie vooruderreeks in kaart die vele facetten van het Izegemse leven aan het licht bracht. In deze reeks zijn de individuele beroepen sterk Izegems georiënteerd, zowel de borstel- als schoenmakers als n de aanverwante beroepen zoals houthandelaar en houtzagers ontbreken hier niet. Ook de agrarische sector is goed vertegenwoordigd, landbouwers en dagloners waren immers een eeuw geleden nog een vertrouwd beeld in het Izegemse stadsleven. De voor die tijd typische vrouwelijke huishoudelijke beroepen zoals spellewerkers en spinsters waren een bittere noodzaak om de kost van het kroostrijk gezin in evenwicht te helpen brengen. Wie als dienstmeid of dienstknecht vermeld staat, kwam over het algemeen terecht bij de welvarende sociale klasse in Izegem. Meestal waren dat jonge meisjes of knapen uit verder afgelegen gemeenten die opgenomen werden in de huishouding van de begoede klasse en instonden voor de dagelijkse zorgen van deze families. Bij hun eventueel huwelijk werden zij meestal ontslagen en hierdoor afhankelijk van het beroep van hun echtgenoot. Het voordeel van hun beroep was dat zij beter geschoold waren en hierdoor een betere partij aan de haak konden slaan. Anderen moesten dan weer hun beroep combineren, tijdens de zomer vroeg het land of het veld en de dieren de volle aandacht. Tijdens de winter stond het weefgetouw in de kamer steevast te wachten. Als jonge snaak was het leven in de vorige eeuwen er geen van vermaak en plezier, kinderarbeid was er een vertrouwd beeld. Een opleiding in de schoennijverheid was te Izegem het beste wat men kon overkomen.

De groep "Profits of Finance". Filip Cauwelier staat uiterst rechts (foto Guido)

Als jonge wees genoot David Decoene (VII84) van deze uitzonderlijke gunst. Hij kwam er terecht in het atelier van Edward Dierick, de pionier van de Izegemse schoennijverheid die met zijn octrooi, de koningslaarzen en zijn atelier waarin hij uitstekende vaklui opleidde, de naam en de faam van Izegem als centrum van luxeschoenen grondvestte. Hij zorgde er voor dat zijn stielkennis werd doorgegeven. In de jaren 1840 richtten de Izegemse schoenmakers in volle crisis met een record

V.16 Joannes CAUWELIER ° Pittem 24-10-1822 † Ardooie 30.12.1861

V.17 Theresia DEDEYNE (D'HEYNE) ° Meulebeke 09-03-1827 † Ardooie 25-12-1881

x

V.18 Constantinus KERCKHOF ° Ingelmunster 07-02-1840 †

V.19 Rosalie POLLET ° Ingelmunster 05-04-1841

x Ingelmunster 08.11.1865

V.20 Jules Emile VERMAUT ° Izegem 26-06-1865 †Izegem 12-04-1912

V.21 Idonia Susanna Maria DECOENE ° Izegem 28-11-1866 † Izegem 26-03-1931

x Izegem 11-01-1893

V.22 Emile PATTIJN ° Izegem 14-01-1818 † Izegem 06-08-1895

V.23 Maria Theresia CODRON ° Emelgem 24-01-1858 † Izegem 06-08-1914

x Izegem 22-11-1884

IV.8 August CAUWELIER ° Ardooie 09-02-1858 † (Verwer)

IV.9 Elodie KERCKHOF ° Ingelmunster 04-11-1868 † Sint-Eloois-Winkel 14-11-1941

x Ingelmunster 07-11-1894

IV.10 Germain Juliaan VERMAUT ° Izegem 17-12-1889 † (Borstelmaker)

IV.11 Elodie Anna PATTIJN ° Izegem 13-07-1891 † (Herbergierster - Borstelmaakster)

x Izegem 22-06-1912

III.4 Odiel Alfons CAUWELIER ° Emelgem 05-04-1911 † Izegem 26-08-2002 (Haarkapper)

III.5 Maria Elisa VERMAUT ° Tourcoing 11-01-1912 † Brugge 09-07-1987 (Borstelmaakster - Huishoudster)

x Izegem 19-10-1932

II.2 José Alfons CAUWELIER ° Izegem 05-06-1939 x Izegem 28.11.1964

I.1 **FILIP** ° Izegem 15-03-1976

V.24 Charles Ludovicus VERVAECKE ° Ingelmunster 03-02-1855 †Izegem 01-12-1906

V.25 Natalia PINOIT ° Ingelmunster 26-07-1856 †Izegem 30-12-1907

V.26 Aloïsius WIJLEIN ° Emelgem 12-10-1856 † Emelgem 02-06-1936

V.27 Leonie GEVAERE ° Oycke +/- 1860 † Emelgem 19-08-1918

V.28 Henricus VERHELLE ° Izegem 22-09-1853 †Izegem 30-11-1927

V.29 Marie Theresia SCHELPE ° Izegem 26-05-1859 †

x Izegem 21-05-1881

V.30 Bruno LAMMERTIJN ° Lendelede 05-10-1834 †Izegem 22-04-1911

V.31 Marie Louise PECQEU ° Izegem 09-04-1846 †Izegem 20-02-1935

x Izegem 20-04-1872

IV.12 Camille VERVAECKE ° Izegem 08-08-1888 † (Vuurmaker-Schaliedekker)

IV.13 Alida Martha WIJLEIN ° Emelgem 02-05-1888 † Emelgem 14.03.1941 (Borstelmaakster)

x Emelgem 01-02-1910

IV.14 Joseph Valère VERHELLE ° Izegem 04-03-1882 † (Schoenmaker)

IV.15 Maria Stephania LAMMERTIJN ° Emelgem 10-07-1873 † Izegem 20.02.1935 (Bottinestikster)

x Izegem 09-05-1903

III.6 Roger Aloïse VERVAECKE- ° Izegem 15-04-1912 † Izegem 19-11-1963 (Herbergier)

III.7 Marguerite Gabriëlle VERHELLE ° Izegem 18-01-1917

x Izegem 18-10-1935

II.3. Rita VERVAECKE ° Izegem 29-01-1945

CAUWELIER

aantal armen in de stad tengevolge van een tyfusepidemie en een landbouwcrisis, een gilde op die als doel had dat alleen zij die van een schoenmakersfamilie afstamden of zij die ten laste van de armentafel waren, konden intreden in het schoenmakersambacht. David Decoene zou er vanaf 1822 al zeer vlug op erg jonge leeftijd zijn stielkennis opdoen en er door Edward Dierick, na zijn soldatendienst, als meestergast op 24 jarige leeftijd aangesteld worden. Zijn weekloon bedroeg toen 12fr, een behoorlijk loon in vergelijking met de wevers die in in dezelde jaren slechts 0,5fr. per dag verdienden. Hij zou er 36 jaar de dienst uitmaken. Bij zijn werkgever ontmoette hij er Jean Francois Nonckele zijn toekomstige schoonvader die er ook werkzaam was. Na zijn huwelijk met Fernandine Nonckele betrok hij de nu nog gekende woning "De halve maan", in die tijd het verzamellokaal van de Izegemse schoenbazen. Later verhuisde hij naar de grote markt waar hij de herberg "de Sterre" eigendom van E. Dierick zou uitbaten. Het *"staminet"* draaide bijzonder goed, wat niet verwonderlijk was. Hij stond aangeschreven als een echte volksvriend en maakte deel uit van verschillende verenigingen, als sergeant van het brandweerkorps werd hij ooit vereerd met de stadsmedaille. Door zijn grote technische kennis stond hij in hoog aanzien bij de schoenmakers die hem soms om raad kwamen vragen. In die tijd werd dit verhaal opgetekend dat wij graag willen meegeven[3].

"Louis David Decoene was een grote slanke kerel en rap gekeerd, hij had geen kelner nodig als er bij hem een toeloop was om de klanten te bedienen. Hij deed het zelf. In die tijd waren de kappers (1/4 van een geijkte liter) nog in gebruik en zulk een glas bier betaalde men 5 centiem. De jonkheden moesten het stellen met een halffranksken, maar ze wisten het aan boord te leggen om op zondag rond te komen met hun drinkgeld. 't Mocht er niet altijd af om pinten te bestellen waarop Louis David hen toeliet om hun bier uit te schenken in kleinere glazen.... Zijn vrouwe Fernandinne, een dikke en vriendelijke bazinne bestelde aan de toog en had haar handen vol om literkannen en drinkglazen te vullen..." . In 1870 begon hij samen met zijn zonen voor eigen rekening te werken. Ook zijn zoon August Decoene (VI 42) zal zich als schoenmaker laten opmerken bij Edward Dierick, hij had twee bijnamen, toen hij nog een kind was noemde men hem *"Gusten Dins"*, afgeleid van de uitgang van zijn moeders naam Fernandinne. Eenmaal volgroeid, noemde men hem "Langen Gusten". Hij wordt als een specialist van "manswerk" beschreven die op één dag een paar herenschoenen met de hand

De groep "My Velma". V.l.n.r. Joost Vandenbrouck, Jan Leyers en Filip Cauwelier. (foto Paul De Malsche)

kon stikken en daarna volledig kon afwerken. Verschillende schoenmakers hebben bij hem hun opleiding genoten. Hij betrok er de woning naast zijn ouders in de "Anker" waar hij er vroegtijdig op 44 jarige leeftijd is gestorven. Het mooiste verhaal mocht ik in het archief van Dejan over August Decoene noteren: *"Gusten Dins was de moat van De Mol, op St.Crispijnsdag hadden zij een orgelke gehuurd en trokken hiermee naar Kortrijk. Gusten draaide het orgelke en De Mol ging van deure tot deure om centen te bedelen. Nadat ze een hoeveelheid centen hadden rondgehaald en de schooljongens die hen hadden gevolgd huiswaarts keerden, kreeg De Mol het in zijn kop om een cent te werpen naar de bengels.'t was een grabbelen om die cent te bemachtigen.*

Onze Crispijnvierders vonden dit spelletje zodanig prettig en smeten nog een cent in de groep. Maar nu waren er grotere gasten bijgekomen. De Mol smeet de ene cent na de andere, met het gevolg dat ze op het eind begonnen te vechten en wel zodanig dat de politie moest tussen komen. Per slot van rekening werden de twee orgelmannen opgeleid en mochten zij overnachten in den amigo bij de politie..." Later zal een tweede zoon van Louis David, Pol(ydoor) de pionier van het mechanisch schoenbedrijf in Izegem.[4]

Andere beroepen brachten de voorouders van Filip Cauwelier in een bevoorrechte positie. Hilarius Terriere (IX 456), vermoedelijk verwant met Carel Terriere, Heer van Ter Elst, verzekerde zich als molenaar van vaste en hoge inkomsten, in zoverre zelfs dat hij zijn status bevestigde door lid te worden van de schuttersgilde St.Barbara in Izegem, een vereniging van tradities en eer waar alleen de behoeden van de stad lid van werden. In 1755 werd hij er zelfs als Deken en hoofd van de aloude gilde aangesteld. Hij zat er dus behoorlijk warmpjes in. Zijn nalatenschap liet toe dat

hij bij zijn overlijden hij en zijn echtgenote mochten begraven worden in het hoogaltaar van de St.-Tillokerk, wat effectief is gebeurd.
Migraties buiten kleine uitzonderingen werden in deze vooroudersreeks niet vastgesteld, op kleine uitzonderingen na. De rechtstreekse lijn bevat 12 generaties. Zij begint in Ardooie op het eind van de 16de eeuw met de geboorte van de stam-overgrootouder van Filip Cauwelier, Petrus Carolus Cauwelier. Via een kleine tussenstap in Pittem kwam de familie terecht in Izegem in het begin van de vorige eeuw. Op 5 november 1911 wordt Odiel Alfons, de grootvader van Filip in Emelgem geboren.
Als uitzondering kan hier Joannes Ruysselet (VIII226) beschouwd worden die zich als "officier de santé" zich samen met de uit de Noord-Franse stad Belle afkomstige echtgenote Isabella Waeghenburgh zich te Izegem kwamen settelen. Zijn in 1779 geboren dochter Isabella zou er huwen in 1801 met Verhelle Franciscus, een schoenmaker die zijn arbeid gevonden heeft in de stad waar de schoennijverheid op dat tijdstip in volle expansie was.
Enige Waalse invloed valt te bespeuren in de familie Couroubele, afkomstig uit Moeskroen. Geleidelijk aan zal deze familienaam zich vervlaamsen in Croubele. Hij zal de stamvader zijn van de vele Croubele's die in onze streek woonachtig zijn.
Een speciale uitdaging hier was de link te kunnen leggen tussen Filip Cauwlier en Serge Buyse. Twee kwartieren van Filip dragen immers de familienaam Buyse, een eerste onderzoek van de stamreeks Serge Buyse bracht tevens reeds zeer vroeg een verdubbeling van de familienaam weer. De kans is dus reëel dat wij op een zelfde voorouder terecht kunnen komen. Zo zou je kunnen zien hoe twee "moaten" via de familiegeschiedenis hun weg vonden in de hedendaagse muziek.

Op 15 oktober 1998 kreeg "'t Hof van Commerce" de Pekkersaward uit handen van info-ambtenaar Christian De Forche (foto TERMA)

Aanvulling stamboom

VI. Oud–Ouders.

32. Cauwelier Leo
(Wever)
° Pittem 17.10.1794
X te Rumbeke op 05.05.1819 met
33. Van Overberghe Bernardine
(Spinster)
° Rumbeke 30.05.1791

34. D'Heyne Petrus
(Wever)
° Meulebeke 08.10.1798
x Meulebeke 05.08.1819
35. Roelens Amelia
° Meulebeke 10.10.1797

36. Kerckhof Carolus Ferdinandus
(Rondzwervende koopman)
° Ingelmunster 23.09.1812
X te Ingelmunster 19.08.1835
37. Robert Coleta
° Ruiselede 23.01.1816
+ Ingelmunster 07.12.1862

38. Pollet Franciscus Jacobus
(Dagloner)
° Koolkerke 05.03.1804
X Ingelmunster 04.05.1831
39. Kerckhof Maria Agnes
° Ingelmunster 20.12.1804
+ Ingelmunster 19.09.1859

40. Vermaut Leo
(Landbouwer – Wever – Koopman in Kiekens)
° Izegem 01.11.1829
+ Izegem 21.07.1895
X te Izegem op 09.08.1862
41. Labeeuw Maria Ludovica
(Landbewerkster – Huishoudster)
° Izegem 02.04.1831
+ Izegem 08.02.1912

42. Decoene Augustus
(Schoenmaker – Herbergier)
° Izegem 03.07.1834
+ Izegem 13.02.1882
43. Vandewaetere Natalia
(Werkvrouw – Herbergierster)
° Koolskamp 1833

44. Pattijn Leo
(Wever)
° Rumbeke 21.12.1824
+ Izegem 10.09.1894
45. Grymonprez Ida Rosalia
° Lendelede 16.04.1824
+ Izegem 30.06.1894

46. Codron (Coudron) Augustinus
(Stoelvlechter-Werkman))
° Emelgem 06.06.1826
X Emelgem 17.07.1849
47. Derobait Ludovica Marie
(Dienstmeid)
° Izegem 17. 03.1826

48. Vervaecke Ferdinand
(Dienstknecht)
° Hulste 31.03.1817
+ Ingelmunster 30.03.1885
x Ingelmunster 03.10.1849
49. Vanderbeke Agnes
(Spinster)
° Ingelmunster 17.03.1823
+ Ingelmunster 29.05.1883

50. Pinoit Petrus Joannes
(Wever)
° Kuurne 02.07.1814
51. Declercq Rosalia
° Rumbeke 12.02.1825

52. Wijlein Bruno
(Metser)
° Kachtem 22.08.1809
+ Emelgem 12.07.1882
53. Dobbels Seraphine
° Emelgem 21.04.1824
+ Emelgem 01.02.1915

56. Verhelle Josephus Carolus
(Schoenmaker)
° Izegem 29. 08.1816
X Izegem 30.06.1849
57. Terriere Seraphine Regina
(Naaister)
° Izegem 18.08.1826
+ Izegem 29.01.1867

58. Schelpe Franciscus Bernardus
(Twijnder - Fabriekwerker)
° Izegem 22.09.1829
+ Izegem 08.12.1904
X Izegem 27.08.1858
59. Lapeire Juliana
(Huishoudster)
° Izegem 19.07.1835
+ Izegem 01.08.1902

60. Lammertijn Joannes
° Izegem 04.12.1795
+ Emelgem 27.05.1866
61. Devoldere Amelia
(Huishoudster)

62. Pecque Domianus
(Wever)
° Meulebeke 05.02.1815
+ Izegem 08.08.1881
X Izegem 09.02.1842
63. Baeghe Rosalia
(Spinster)
° Izegem 12.07.1816
+ Izegem 24.11.1857

VII. 0ud grootouders.
64. Cauwelier Petrus Josephus
(Werkman)
° Ardooie
X Pittem 04.02.1779
65. De Tollenaere Maria Anna
° Ardooie

66. Van Overbergh Pieter Jacobus
° Moorsele
67. De Rieuw Theresia
+ Rumbeke 10.05.1804

68. Deyne Ferdinand
(Wever)
69 De Venne Pietternella

70. Roelens Joannes
° Oostrozebeke
+ Meulebeke 25.12.1805
X Meulebeke 06.01.1783
71. Debacker Rosalia
° Meulebeke

72.Kerckhof Jacques Joseph
+ Ingelmunster 17.04.1830
73. Missilis Marie Jeanne

74. Robert Joannes
+ Ingelmunster 09.05.1848
75. Delaere Rosalia

76. Pollet Pieter Joseph
+ Ingelmunster 18.07.1816
77. Verbeke Anna Theresia
+ Ingelmunster 08.03.1817

78. Kerckhof Joannes
+ Ingelmunster 10.05.1829

79. Devoldere Rosalie

80. Vermaut Martinus
(Landbouwer)
° Izegem 08.02.1799
+ Izegem 24.10.1843
81. Coopman Amelia Francisca
(Spinster - Werkvrouw)
° St.Eloois -Winkel 1798

82. Labeeuw Petrus Joseph
(Borstelmaker)
° Izegem 03.05.1805
+ Izegem 13.02.1857
83. Bruwier Sophia Catharina
(Spinster)
° Izegem 29.05.1809
+ Izegem 15.01.1855

84. Decoene David Louis
(Herbergier - Schoenmaker)
° Kortrijk 21.04.1810
+ Izegem 24.12.1876
X Izegem 08.06.1831
85. Nonkel Ferdinandina
(Naaister - Winkelierster)
° Izegem 01.10.1810
+ Izegem 19.01.1893

88. Pattijn Joannes Franciscus
(Wever)
° Izegem 25.07.1799
+ Izegem 16.08.1882
X Rumbeke 24.08.1824
89. Vangheluwe Amelia
° Rumbeke 28.12.1802

90. Grymonprez Joseph
(Houtzager)
° Lendelede 03.02.1784
x Lendelede 29.05.1818
91. Vincke Rosalia
° Izegem 14.09.1792

92. Coudron Eduard
(Werkman)
° Emelgem 9 Pluviose jaar 11
+ Emelgem 18.04.1847
93. Verbeke Eugenia
(Spinster)
° Beveren - Roeselare 1798
+ Emelgem 09.05.1847

94. Derobait Franciscus
° Ardooie 1799
95. Eeckhout Theresia
° Ardooie 1802

96. Vervaecke Jan Baptiste
+ Hulste 04.11.1818
97. Compernolle Barbara Theresia
+ Hulste 18.07.1827

98. Vanderbeke Joannes Francis
+ Ingelmunster 01.02.1847
99. Desmet Regina Camilla
+ Ingelmunster 07.02.1833

100. Pinoit Jean
(Olieslager)
° Lauwe 29.06.1778
101. Demihle Angelique
(Landbouwster)
+ Kuurne 16.02.1805

102. Declercq Ludovicus
103. Van Steeland Cornelia Josepha

104. Wylein Andre
(Metser - Wever)
° Emelgem 01.12.1778
+ Kachtem 22.10.1846
X Kachtem 15.06.1809
105. Buyse Maria
° Kachtem 15.06.1782

106. Dobbels Petrus Joseph
° Izegem 19.09.1771
107. Vanouckene Marie Godelieve
° Meulebeke

112. Verhelle Joannes Franciscus
(Schoenmaker)
° Izegem 14.02.1781
+ Izegem 13.09.1835
X Izegem 27.06.1801
113. Ruysselet Maria Anna
(Spinster)
° Izegem 02.06.1779

114. Terriere Deonisius
(Wever)
° Izegem 25.09.1796
+ Izegem 06.10.1827
X Izegem 17.08.1825
115. Croubele Marie Catherine
(Spinster)
° Izegem 16.02.1795
+ Izegem 09.07.1847

116. Schelpe Ludovicus Ignatius
(Wever - Hovenier)
° Izegem 28.10.1787
117. Breyne Barbara Theresia
° Moorsele 14.11.1789

+ Izegem 08.12.1857

118. Lapeire Joannes Franciscus
(Barbier)
° Izegem 04.04.1799
X Izegem 12.07.1827
119. Verhelle Maria Theresia
° Izegem 11.07.1806
+ Izegem 15.02.1848

120. Lammertijn Emmanuel Jacobus
° Izegem 31.12.1753
X Izegem 10.02.1790
121. Vanneste Maria Anna Clara
° Izegem 09.02.1762

124. Pecque Petrus
125. Descheemaeker Rosalia

126. Baeghe Josephus
(Dagloner)
° Ingelmunster 10.03.1792
X Izegem 17.01.1814
127. Devos Florentina
° Izegem 14.07.1793

VIII. Oud-Overgrootouders.
128. Cauwelier Franciscus
° Ardooie 12.01.1710
129. Deleersnijder Anna Maria

130. Detollenaere Joannes Baptiste
131. Crop Joanna Theresia

160. Vermaut (Fermaut) Martinus Franciscus
° Izegem 06.11.1749
X Izegem 25.04.1797
161. Schouteten Anna Rosa
° Izegem 18.04.1765
+ Izegem 19.04.1825

164. Labeeuw Pieter Joseph
(Dagloner)
° Hulste 1758
165. Verlinde Marie Theresia
° Winkel St.Elooi 1768

166. Bruwier Joannes
(Dagloner)
° Izegem 28.08.1754
X Izegem 05.05.1791
167. Beels Barbara Theresia
° Lendelede 1764

168.
169. Decoene Marie Barbara
° Izegem 07.04.1786

170. Nonckele Joannes (Franciscus)
(Schoenmaker)
° Izegem 12.12.1774
+ Izegem 29.09.1857
171. Verfaillie Anna Catharina
(Spinster)
° Izegem 22.06.1774
+ Izegem 14.01.1831

176. Pattijn Joannes Martinus
177. Vermaut Maria Anna Theresia

178. Vangheluwe Lodewijk
+ Rumbeke 01.09.1808
179. Barbin Anna Catharina
(Spinster)

180. Grimonprez Jacques
(Houthandelaar)
181. Devos Rosalie
+ Lendelede 02.07.1791

182. Vincke Ignace Francois
+ Izegem 28.10.1797
183. Vereecke Jacqueline
+ Izegem 17.10.1800

184. Coudron Antonius
185. Desing Maria Johanna

186. Verbeke Eugenius
187. Van Coillie Rosalia

201. Pinoit Jean Ignace
202. Poublon Reine Josephine

208. Wylein Pierre Jacques
209. Nollet Agatha
+ Emelgem 20.08.1789

210. Buyse Franciscus
211. Parrez Maria Josepha
° Marke
+ Kachtem 12.12.1830

212. Dobbels Joannes Hilarius
X Izegem 18.05.1766
213. De Busschere Maria Theresia
° Izegem 10.07.1732
+ Izegem 31.10.1778

224. Verhelle Hilarius
(Dagloner)
° Izegem 19.07.1749
225. De Boosere Maria Josepha
° Lendelede 1748
+ Izegem 13.08.1782

226. Ruysselet Joannes Baptiste
(Officier van gezondheid)
° Ieper
227. Waegenburgh Isabella Cecilia
(Spinster)
° Belle 1739

228. Terriere Eugenius
(Molenaar)
° Izegem 02.10.1745
+ Izegem 11.04.1824
X Lendelede 13.06.1787
229. Monteyne Bregitta Theresia
° Lendelede 1758
+ Izegem 30.09.1813

230. Couroubele Francis
° Moeskroen
+ Izegem 21.03.1823
X Izegem 05.05.1772
231. Bultinck Maria Joanna
° Izegem 06.03.1750
+ Izegem 21.03.1800

232. Schelpe Joannes Baptiste Emanuel
° Izegem 30.06.1753
X Izegem 04.05.1784
233. Smalle Maria Barbara
° Lendelede

234. Breyne Pieter Joseph
235. Decoene Angelica
° Menen

236. Lapeire Laurentius
° Izegem 23.10.1750
+ Izegem 15.09.1821
237. Van Steenkiste Barbara Theresia
° Izegem 03.03.1768
+ Izegem 12.09.1824

238. Verhelle Petrus Joannes
(Boomzager)
° Izegem 01.07.1765
+ Izegem 30.07.1817
239. Polfliet Theresia
° Gits
+ Izegem 24.11.1819

240. Lammertijn Josephi
° Izegem 10.03.1704
+ Izegem 04.05.1789
X Izegem 16.11.1728
241. Bossuyt Maria Joanna
° 1709
+ Izegem 06.08.1793

242. Vanneste Joannes Baptiste
° 1709
+ Izegem 12.05.1793
243. Schotten Anna Catharina
° Rollegem Kapelle
+ Izegem 09.11.1802

254. Devos Joannes Franciscus
° Izegem 08.05.1766
X Izegem 09.05.1786
255. Bossuyt Maria Josepha
° Izegem 07.07.1767

IX. Oud - Betovergrootouders.
256. Cauwelier Petrus
° Ardooie 17.07.1675
+ Ardooie 12.09.1734
X Ardooie 05.02.1707
257. Werbrouck Anna
° Ardooie 27.02.1683
+ Ardooie 01.02.1740

320. Fermaut Martinus
321. Cluyse Maria Joanna

322. Schouteten Jacobus
X Izegem 13.10.1762
323. Buyse Maria Rosa
° Izegem 02.04.1738
+ Izegem 18.05.1780

332. Bruwier Petrus
° 1709
+ Izegem 05.07.1769
333. Geysens Theresia
° Rumbeke 1713
+ Izegem 30.01.1790

334. Beels Petri Josephi
335. Prevost Godeliva

338. De Coene Lucas
+ Izegem 11.06.1796
339. Vanden Bum Marie Jeanne
° Kortrijk

340. Nonckele Pauli
° Lendelede
X Izegem 08.05.1765
341. Mulier Maria Catharina
° Izegem 1735
+ Izegem 20.071782

342. Verfaillie Pieter Joseph
X Izegem 26.05.1770
343. Maddens Barbara Theresia

422. Parree Pieter Joseph
423. Vanneste Marie Anne

426. De Busschere Luca
° Izegem 11.03.1705
+ Izegem 19.02.1773
X Izegem 18.09.1731
427. Derieu(w) Maria Theresia
° 1706
+ Izegem 04.02.1734

448. Verhelle Jacobus
+ Izegem 05.09.1778
X Izegem 06.05.1732
449. Quaegebeur Barbara Theresia
° Izegem 07.06.1707
+ Izegem 05.10.1792

450. De Boosere Josephi
451. Naert Clara

456. Terriere Hilarius
° 1700
+ Izegem 01.07.1767
X Izegem 07.02.1725
457. Snauwaert Marie (Therese)
° Lendelede 1703
+ Izegem 13.07.1777

458. Monteyne Jacobus
° Lendelede
459. Parmentier Maria Joanna
° Moeskroen

460. Couroubele Petrus
461. Casteele Maria Elisabeth

462. Bultijnck Michel
° 1716
+ Izegem 16.01.1752
X Izegem 26.08.1745
463. Heulenbrouck Maria Elisabeth

464. Schelpe Christianus
° Izegem 21.10.1708
+ Izegem 08.09.1772
X Izegem 06.06.1739
465. Slosse Maria Joanna
° Izegem 01.03.1715
+ Izegem 27.08.1772

466. Smalle Jacobus
467. Maddens Petronella
+ Izegem 19.11.1815

472. Lapeire (Le Perre) Laurentius
° Izegem 21.03.1712
+ Izegem 20.05.1786
X Izegem 22.04.1738

473. Craeynest Maria Catharina
° Izegem 23.03.1717
+ Izegem 01.02.1796

474. Van Steenkiste Joannes Francis
X Izegem 01.04.1762
475. Plets Maria Joanna

476. Verhelle Petrus Josephus
+ Izegem 19.12.1790
477. Basijn Barbara Theresia

480. Lammertijn Christianus
481. Vandekerckhove Arnolda

482. Bossuyt Joannes
° 1675
+ Izegem 01.11.1759
X Izegem 26.05.1711
483. Wallecant Godeliva
° 1686
+ Izegem 05.12.1766

484. Vanneste Joannes
485. Denijs Anna

486. Schotte Elie
487. De Foort Helene

509. Devos Maria Josepha
° Izegem 21.11.1742

510. Bossuit Petri Joseph
° Izegem 13.10.1721
+ Izegem 05.09.1792
X Izegem 22.04.1752
511. Deklerck Maria Petronella
° Izegem 03.03.1729
+ Izegem 19.12.1776

X. Stam - Ouders.
512. Cauwelier Judocus
° 1657
+ Ardooie 16.04.1689
513. Vandenbussche Marie
° 1649

646. Buyse Simon
° 1688
+ Izegem 05.03.1758
X Izegem 20.10.1723
647. Coeman Martina
° 1701
+ Izegem 18.01.1743

666. Geysen Martini
667. Joye Petronella

682. Mullier Jacobus
683. Volckaert Judoca

852. De Busschere Lucas
° 1672
+ Izegem 14.03.1724
X Izegem 07.02.1700
853. Van De Steen(e) Judoca

896. Verhelle Georgius
897. Vanoverbergh Maria Anna

898. Quaegebeur Franciscus
899. Roose Judoca

914. Snauwaert Petri
915. Coussement Petronella

928. Schelpe Franciscus
+ Izegem 23.04.1743
X Izegem 27.05.1697
929. Van Loo Anna
+ Izegem 17.10.1730

930. Slosse Petrus
+ Izegem 05.03.1724
X Izegem 28.02.1713
931. Pieters Esther
° 1684
+ Izegem 02.06.1766

934. Maddens Petrus
935. Dooms Petronella

944. Lapaire Petri
945. Deschrivere Anna

946. Craeynest Rogier
947. (Vanden)Bogaerde Petronella

952. Verhelle Jacobi
+ Izegem 15.07.1748
X Izegem 09.05.1719
953. Van(de)putte Rosalia
+ Izegem 22.01.1774

1018. Devos Antonius
1019. Vergote Judoca
° Emelgem 15.04.1714
+ Izegem 12.01.1791

1020. Bossuyt Francisci
1021. Simoens Barbara
° Izegem 18.01.1683

1022. Declercq Antonius
° Izegem 16.08.1687
+ Izegem 18.03.1770
X Izegem 15.09.1716
1023. Banckaert Antonia
° Izegem 09.12.1683
+ Izegem 29.02.1748

XI. Stam - Grootouders.
1024. Cauwelier Joannes
° Ardooie 10.03.1627
X Ardooie 18.08.1648
1025. Werbrouck Cornelia
° 1623

1026. Vandenbussche Jacobus
° +/- 1617
1027. NN

2036. Devos Petrus
2037. Vereecke Maria

2038. Vergote Judoci (alias Joos)
2039. Abeel Martina

2042 Symoens Antonius
2043. Vancompernolle Judoca

2044. Declercq Petrus
° Izegem 01.03.1654

2045. Janssens Maria

2046. Banckaert Guilielmus
° Izegem 21.10.1694

X Izegem 07.02.1670
2047. Praeters Jacoba
+ Izegem 04.06.1689

XII. Stam - Overgrootouders.
2048. Cauwelier Petrus Carolus
° +/- 1595
2049. Cloets Petronella
° +/- 1593

Noten

[1]Bron: Informatie uit interview met José Cauwelier en Rita Vervaecke.
[2] Dr. Frans Debrabandere, *Woordenboek van de Familienamen in België en Noord-Frankrijk,* Gemeentekrediet, 1993, Deel A - K, Blz. 258 - 259.
[3]Archief A. Dejan, werklieden bij de firma Ed. Dierickx.
[4] GELDHOF J., *De schoennijverheid, Vlijtigh ende Boos*, p 27 in *Biekorf*, 1951, 52ste jaar, nr. 9.

ACTUEELTJES NR. 66
2003 IN WOORD EN BEELD

Robert Leroy

met dank aan de Stedelijke Infodienst en Terma voor de illustraties

4098-De nieuwjaarsreceptie van Stad Izegem op 3 januari 2003 kende een vlot verloop en werd druk bijgewoond. Dientsdoende secretaris Linda Vannieuwenhuyse nam er op een opmerkelijke, fijne en gesmaakte wijze het woord. Burgemeester Willy Verledens keek naar de toekomst en daarna volgden de huldigingen met als uitschieters : Carlos Desmet, Thierry Ronse en Marc Verlinde die elk de gouden medaille in de Orde van Leopold II ontvingen.

4099-Begin januari gaf ook de wijkraad "De Mol" zijn nieuwjaarsreceptie aan al de inwoners van de wijk De Mol.

4100-Wateroverlast was er opnieuw met de jaarwisseling. Vooral de Slabbaardstraat-Zuid en zoals altijd de Brielstraat en de monding van de Babillebeek hadden het te verduren.

4101-Julien Delaere startte in 2002 met een nieuw jeugdkoor "Splash" en oogstte al bijval met de twee optredens die achter de rug liggen.

4102-De Emelgemse "Sterzangertjes" trokken op vrijdag 28 december 2002 weer op pad voor het goede doel en zamelden meer dan 600 euro in.

4103-Op zaterdag 11 januari overhandigden "De Kerels" uit Emelgem een cheque van 2500 euro aan Het Pandje. Dit was de opbrengst van het benefietconcert door De Kerels gebracht op 16 november 2002.

4104-De expo met werk van Emiel Vercruysse in het stadhuis werd, gezien het succes, verlengd tot 12 januari.

4105-Politie-inspecteur Georges Corneillie is nu officieel met pensioen en werd door zijn collega's gehuldigd.

4106-De Izegemse badmintonclub "Izba" organiseerde voor de eerste maal een tornooi in het jeugdcircuit in West-Vlaanderen. Er daagden op 16 januari 158 deelnemers op. De Izegemse deelnemers behaalden met Charline Beirlandt, Matthias Declercq, Jolien Wuyts en Jasmin Agten mooie resultaten.

De Kon. Filakring vierde haar 50-jarig bestaan met een grootse postzegeltentoonstelling

4107-Op donderdag 16 januari overleed te Kortrijk E.H. Omer De Baere. Hij was geboren te Waregem op 22 augustus 1920 en was pastoor te Kachtem van 1 oktober 1974 tot 31 december 1989.

4108-Op 18 en 19 januari trad Musica Flandria op en ging een orthodoxe vesperdienst met vader Thomas door in de Sint-Tillokerk.

4109-De Koninklijke Filakring afdeling Izegem bestaat 50 jaar en dat wordt gevierd met diverse activiteiten, o.a. in zaal Iso op 25 en 26 januari met een

expo, voorverkoop van nieuwe zegeluitgiften en een bijzondere afstempeling. Voorzitter Filip Vander Haeghen was terecht fier.

4110-Het jaarlijks weerkerend kerst-en nieuwjaarsconcert, op 18 januari, kende een reuzesucces. Het salonorkest Panache o.l.v. Dirk Böhme, het gemengd koor Die Boose o.l.v. Roos Devos, soliste Inge Van de Kerckhove en pianist Ivo Delaere, oogstten zeer veel bijval en genoten van het daverend applaus.

4111-Op het feest van Sint-Tillo werd in de Sint-Tillokerk 50 jaar decanaat gevierd. Dit feest ging door in aanwezigheid van de bisschop van Brugge, Mgr. Vangheluwe, bijgestaan door de huidige deken E.H. Jozef Decoene, ruim 40 priesters uit het decanaat, oud-pastoors en onderpastoors, de diakens en een grote schaar acolieten. De parochiale koren van H.-Familie, Sint-Gregoriuskoor, Sint-Elooikoor (Sint-Eloois-Winkel), het Olvingkoor (Ingelmunster) en het koor van de Paterskerk luisterden de dienst op en feestelijk orgelspel en wierookwalmen zorgden voor een zelden geziene luister. De burgemeesters van Izegem, Ingelmunster en Ledegem werden opgemerkt onder de ruim 650 aanwezigen. Het oude Roomse kerkelijk gebeuren kwam bij de enorme massa aanwezige gelovigen weer in herinnering en werd ten zeerste op prijs gesteld! Een talrijk bijgewoonde receptie sloot deze plechtigheid af.

4112-Het JOC wil beginnende kunstenaars een kans geven en startte met "La Galleria". Geerwin Vandekerckhove liet als eerste Wim Vanhauwaert zijn schilderwerken tentoonstellen.

4113-Op 26 januari pakten "De Lustige Pekkers" uit met de one-manshow van Martin De Jonghe: "Take off". Anderhalf uur werd humor, persiflage, parodie, satire en imitatie naar voor gebracht tot groot jolijt van de aanwezigen.

4114-Het jonge Izegemse voordrachttalent liet zich opnieuw gelden. Op zaterdag 10 januari hadden de selecties plaats. Van de 38 ingeschrevenen kwamen volgende geselecteerden: Josefien Laga, David Ramboer, Marieke Spillebeen, Lucas Derycke en Margot Degrycke voor Antwerpen geselecteerd en Mathilde Maes, Matthias Remmery, Suzanne Spillebeen en Margot Derycke (2x dus!) voor Gent.

4115-Ook bij het Provinciaal Kampioenschap Judo voor jongeren te Ieper lieten de Izegemnaars zich gelden. Roel Vanhee behaalde goud, Jean-Claude Plets veroverde zilver en Bruno Bossuyt kaapte brons weg.

De Izegemse musea werden "erkend museum"

4116-De SVS-crossen boeken meer en meer succes. Dit jaar waren er 701 geklasseerde lopers tegenover 599 verleden jaar. Bij de basisscholen waren er 31 en voor het secundair onderwijs 15 deelnemende scholen.

4117-De Izegemse musea hebben een "basiserkenning" beet. Dat garandeert dat diverse projecten gesubsidieerd kunnen worden en vormt de aanloop naar een regionale erkenning. Schepen Gerda Mylle duwt dit project.

4118-VZW Theater Platteau bracht tussen 22 februari en 29 maart in Kasteel Wallemote 15 voorstellingen van "De Canadese Muur" in regie van Kris Vansteenlandt. De teksten waren van Tom Lanoye en Herman Brusselmans. De acteurs waren Guy Baeckelant, Els Dutry, Bart Claeys, Tine Van Poucke en Rik Popelier.

4119-De projectweek "Respect voor mens en milieu", opgezet door de leerlingen van het Instituut de Pélichy, kende een grote bijval. Een vijftal thema's kwamen aan bod tussen 27 en 31 januari.

4120-Op maandag 30 januari werd Erik Vandewalle (NV-A) als gemeenteraadslid opgevolgd door Jan Maertens.

4121-De Kachtemse toneelgilde "De Lanteern" stond weken lang op het podium met de comedie "Veel Beterschap" van Marc Peeters in regie van José Cordier. De uitgebreide cast zorgde voor 8 uitstekende opvoeringen en voorzitter Jacques Denys mocht

glunderen.

4122-Op 1 februari organiseerde de Izegemse KSA haar Megafuif in de zalen Iso en JOC. Het werd een overdonderd succes voor de jeugd, met heel wat D.J.'s worldinvaders, electro-stylen en een mix van Italiaanse disco.

4123-Winsol-Gym presteerde uitstekend op het Provinciaal Kampioenschap te Sint-Gillis-Waas.
Matthias Vermeersch werd provinciaal kampioen miniemen A. Bram Louwage: idem bij de pupillen niveau C. Marijn Delaere werd provinciaal kampioen bij de Benjamins C. Sander Vermaut haalde eveneens goud, terwijl de overige deelnemers zich ook flink lieten gelden.

Enkele leden van Winsol-Gym veroverden goud op het provinciaal kampioenschap

4124-Op zondag 26 januari hield het Izegemse Rode Kruis zijn nieuwjaarsreceptie. Bij die gelegenheid werd de nieuwe klini-mobiel, die de Izegemse afdeling vervolledigde, gedoopt.

4125-De Kachtemse fanfare bracht hulde aan haar erevoorzitter de Daniël Driegelinck. Hij is 30 jaar lid, waarvan 4 jaar ondervoorzitter, 20 jaar voorzitter en sinds 6 jaar erevoorzitter.

4126-Op zondag 2 februari overleed te Gistel, 80 jaar oud, E.H. Gerard Feryn. Hij was de eerste pastoor van de nieuwe Sint-Rafaëlsparochie. Hij was voordien 17 jaar medepastoor geweest te Westrozebeke, vanaf 1952 tot 1964 bekleedde hij die functie op de Sint-Tilloparochie en werd dan op Sint-Rafaël benoemd. Hij volgde er de bouw van de kerk, de parochiezaal en de pastorie. In 1972 ging hij "op rust" als rector van de abdij "Ten Putte" te Gistel, waar hij jarenlang nog veel Izegemnaren ontving.

4127-Te Kachtem nam diensthoofd Gino Plovie afscheid van het Sint-Vincentiusrustoord en mocht als opvolger Michel Niemegeer verwelkomen. Het werd een sfeervol feest vol dankbaarheid.

4128-De Izegemse Infodienst bestaat 20 jaar. Christian De Forche wordt ermee vereenzelvigd! Samen met Kathy Deprez runt hij de dienst tot ieders tevredenheid.

4129-Zaterdag 1 februari werden de kampioenen van het sportseizoen 2001-2002 gehuldigd. Ze waren met 72 om plaats te nemen op de pui van het stadhuis. Bij dit feest werd Emiel Samyn (82 jaar), die sedert 1987 penningmeester is in de Stedelijke Sportraad, in de bloemen gezet.

De stedelijke Infodienst bestaat 20 jaar

4130-Op 8 februari ontvingen 5 mannen een brevet van Laureaat van de arbeid. Bob Buyltynck uit de 16de Linieregimentstraat werd eredeken en Hendrik Desmet (Oekensestraat) bekwam het gouden ereteken evenals Marnix D'Haene uit de Heibrugstraat, terwijl er zilver

was voor Dirk Notredame en brons voor Patrick Declercq.

4131-Eind 2002 telde Izegem 74 inwoners minder dan in 2001, nl. 26477.

4132-Op 9 maart stak een nieuwe leeskring van wal in de Stedelijke Bibliotheek. De initiatiefnemers waren Erik Vandewalle, Marie-Jeanne Vandenberghe en Karel Dewaele.

4133-Zondag 9 februari won Veerle Dejaeghere voor eigen volk de grote veldloop van de F.L.A.C.-afdeling Izegem-Roeselare.

4134-Op de provinciale kampioenschappen Judo te Lendelede behaalde de Izegemse club drie gouden medailles. David Perneel, Chris Anseeuw en Jean-Claude Plets zorgden daarvoor.

4135-212 gymnastjes van kleuter tot 16-jarigen streden onder elkaar voor de vierde Winsol-Gym Recreacup. Er waren geen verliezers, enkel winnaars!

4136-De Stedelijke Economische Raad hield zijn nieuwjaarsontmoeting op 16 februari in zaal Ter Maerel. De S.E.R. zette een project op : een "Laarzenparade". Zoveel mogelijk reuzelaarzen moeten ons stadsbeeld sieren. Ze zijn gemaakt van glasvezel en polyester, zijn 175 cm hoog en wegen 35 kg.

4137-Achiel Vandenhende en Maria Baele uit de Ter Wallenstraat 3 vierden hun diamanten huwelijksjubileum. Zij hebben een dochter en een zoon die zorgden voor kleinkind en achterkleinkinderen. Ze vierden feest, na ontvangst ten stadhuize, in zaal De Trog op de Rumbeekse markt.

4138-OCMW-secretaris Frits Herreman (65 jaar) zat zijn laatste OCMW-raad voor en heeft er zo 36 dienstjaren opzitten. Hij wordt opgevolgd door Bart Desimpel (33 jaar) die rechten studeerde en sedert 1996 stafmedewerker was in het Izegemse OCMW Bart is de zoon van Jozef, gekend in ruitermiddens. Hij is gehuwd met Kathy Kerkhofs en heeft 3 zonen.

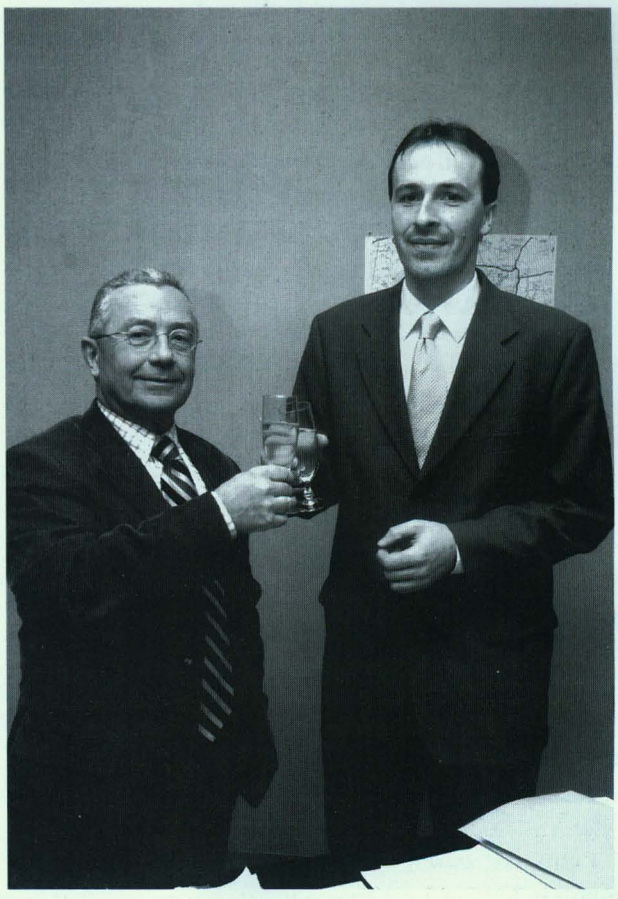

Wissel in het OCMW: Frits Herreman wordt opgevolgd door Bart Desimpel.

4139-Ook Izegem heeft nu zijn Belbus. Een telefoontje en... hij komt eraan. Er zijn 84 haltes voorzien, verspreid over Ingelmunster, Izegem, Oostrozebeke en Sint-Eloois-Winkel.

4140-Jan Tousseyn is Belgisch Kampioen badminton. 26 jaar geleden hielp hij de West-Vlaamse federatie oprichten en stichtte hij de Izegemse afdeling waarvan hij 20 jaar voorzitter was. Na 35 jaar sport is hij badminton nog niet moe!

4141-De Volkstuin, Koninklijke Afdeling Izegem, gaat zijn honderdste levensjaar in. Begonnen als "Bond der Landenaars", "Geitenbond", "Werk van den Akker" en nu als "Volkstuin", zorgt deze vereniging met sociale en culturele inslag ervoor, dat de leden door allerlei voordrachten en uitstappen steeds mee zijn met hun tijd en volop kunnen genieten van hun hobby. Op 9 maart en 27 september a.s. gaat telkens een feest door om dit eeuwfeest te gedenken.

De eeuweling "De Volkstuin, Kon. Afdeling Izegem

4142-Frans Declercq en Lucienne Beheydt vierden diamant op 13 februari. Zij hadden een dochter, die, gehuwd met E. Verstraete, zorgde voor een kleinzoon Corey. Die zorgde op zijn beurt voor een achterkleindochter Laurence. Op 30 maart werd alles in het lang en het breed gevierd.

4143-Op zondag 2 maart overleed Andrea Geldhof in De Plataan. Deze sociaal bewogen vrouw kwam via K.A.V. in de politiek terecht. 12 jaar lang zetelde zij in de gemeenteraad, van 1973 tot 1982 zelfs als schepen. Zij was de weduwe van Roger Devos, had 3 kinderen, telde 9 kleinkinderen en 1 achterkleinkind. Zij was een karaktervolle, doorzettende plichtbewuste vrouw, volgelinge van Cardijn en actief in heel wat organisaties.

4144-Vrijdag 28 februari heropende het Nationaal Borstelmuseum. Twee vernieuwde zalen werden in gebruik genomen, al de rest werd opgekalefaterd en oogt nu zeer mooi, levendiger, didactischer en moderner.

4145-Op 14, 15, 16, 21 en 22 maart bracht Mandelgalm "Na de regen" op de planken in regie van Steven Duyck. Het werden zeer geslaagde opvoeringen, zowel voor spelers als voor publiek.

4146-"Izegem zwemt" kende opnieuw een verdiend succes met ruim 700 deelnemers. De Krekelzwemmers wonnen deze zwemmarathon. Zij waren met 120 zwemmende leden het talrijkst.

4147-Schaakclub Izscha speelde kampioen in vierde, stijgt daardoor naar derde en heeft nu in alle reeksen, op eerste nationale na, een vertegenwoordiger.

4148-Dr. Marie Laga ontving van de Rotaryclub Izegem 870 euro. Dit bedrag wordt besteed aan aidspreventie in het Afrikaanse Ivoorkust.

4149-Einde maart, begin april kwam Hermes voor het voetlicht met de zwarte komedie "De Pizza-koerier" van Craviotto in regie van Gino Bruneel. Vertolkers Veerle Renier, Roos Boddin en Stefaan Vandendriessche speelden hun rol prima.

4150-Tijdens de Veertigdagentijd gingen in het Stedelijk Muziekauditorium twee vastenconferenties door. De gastsprekers waren Bert Claerhout, hoofdredacteur van Tertio en de jezuïet Herwig Arts. Telkens waren veel geïnteresseerden aanwezig. Stippen we ook aan dat binnen dit kader een merkwaardige levensgetuigenis doorging van Paul de Pelgrim (dr. P. Giolitto).

4151-Steven Delarue (15 jaar) van het Sint-Jozefscollege werd tweede in het Groot Dictee der Nederlandse Taal. Hij maakte slechts zes fouten, twee meer dan de winnaar.

4152-Meubelfabriek Aurora sluit de deuren. Daardoor zullen 105 mensen zonder werk vallen. Een spijtige zaak voor onze stad. De firma bestond 51 jaar.

4153-Davidsfonds Izegem reikte weerom zijn "Junior-journalist"-prijs uit. 80 deelnemers penden om ter best. Voor de leerlingen van de basisschool ging de eerste prijs naar Olivier Landuyt (Sint-Rafaël). Bij de leerlingen van de Middenschool was het Charlyne De Croix die het haalde. In totaal gingen 12 winnaars met een mooi boekenpakket naar huis.

4154-Winsol-Gym pakte 5 medailles tijdens de Belgische Kampioenschappen. Twee gouden, twee zilveren, één bronzen plak en een zesde plaats. Dit succes werd behaald in het weekend van 22 maart door Stijn Romel, Maartkin Demuynck, Gunther Couckhuyt, Matthias Vermeersch, Barend Verbeke, Jolien Eggermont en Renate Masschelin.

4155-Op zaterdag 12 april ging het derde Promsconcert, verzorgd door de Koninklijke Harmonie van de Congregatie, door te Roeselare. Het was een schitterend hoogtepunt in de viering 150 jaar harmonie! Tweeduizend mensen woonden dit concert bij. De vele artiesten, de rijke variatie in muzieknummers en enkele gerenommeerde solisten maakten van het geheel een sprankelend festijn.

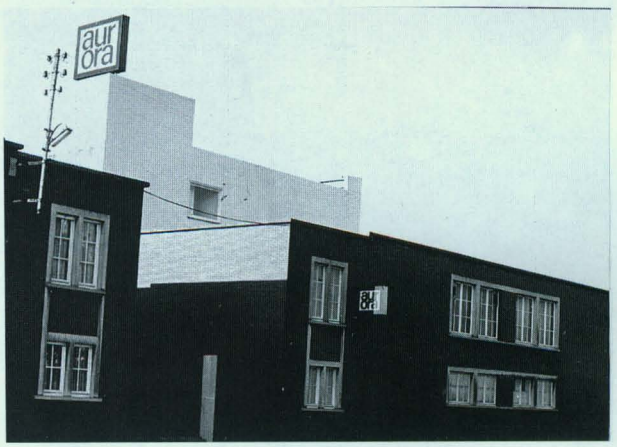

Meubelfabriek "Aurora" moest de deuren sluiten.
(foto ATM)

4156-Vrijdag 11 april kwam minister Mieke Vogels de eerste steen leggen van het nieuwe C.A.W.-centrum te Izegem in de Krekelstraat 56. Het vroegere Sociaal Centrum zal dan bemand zijn met een professioneel team en meer dan 80 vrijwilligers. Directrice Miche Vandenbroucke en voorzitter Tillo Wyffels kijken al uit naar 2004.

4157-Op pinksterdag, 13 april, overleed in de Izegemse kliniek zuster Petra (Irene Tahon). Zij was 65 jaar en zeer bekend in onze stad. Als verantwoordelijke in de materniteit stond zij heel wat jonge moeders bij en was zeer geliefd.

Minister Mieke Vogels kwam de eerste steen leggen van het CAW-centrum.

4158-Een jaar geleden kende de musical "Oliver", opgevoerd door het Jeugdkoor en ensemble van de Bosmolens, een reuzensucces. Met "Ocean World", een poëtisch verhaal, deden de 35 jeugdige zangers en 16 muzikanten dat succes nog eens over! Dit muziekspektakel o.l.v. Karel Brouckaert en Gretl Vandoorne kende dan ook op 26 en 27 april een daverend succes.

4159-De veertiende Pekkerskroegentocht kende opnieuw heel wat bijval en lokte een grote massa liefhebbers naar het stadscentrum. Tien cafés deden mee en de optredende groepen zorgden voor heel wat sfeer.

4160-De feestelijkheden i.v.m. 175 jaar Stedelijke

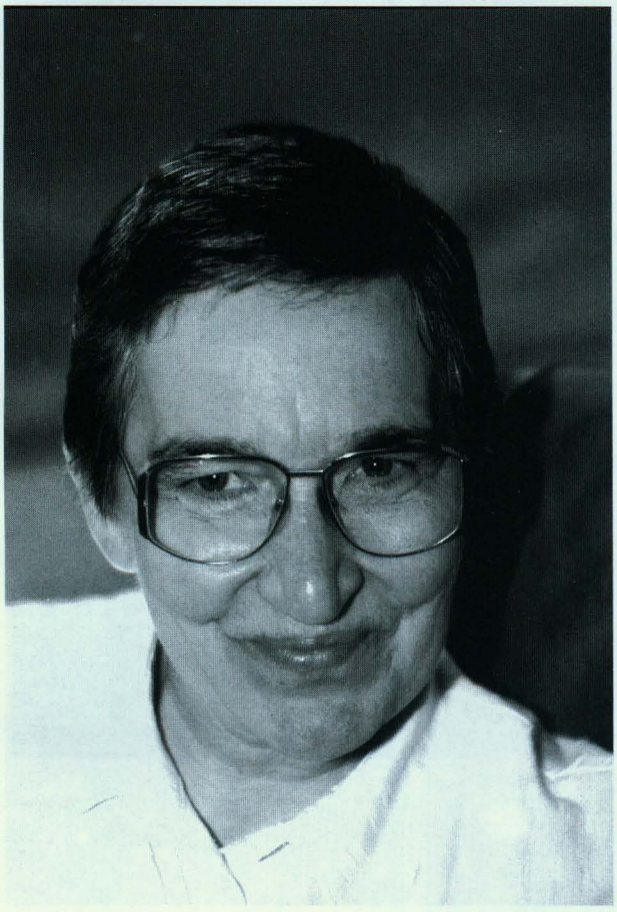

Op 11 april overleed E.Z. Petra. Zij stond heel wat jonge moeders bij in de kraamafdeling.

Leergangen gingen onverminderd door. Op elk weekend van 27 april tot 11 mei en ook op 1 en 2 mei waren er tentoonstellingen in de Izegemse Raadszaal, het Nationaal Borstelmuseu en het Sint-Jozefsziekenhuis. Zeer velen kwamen langs en bewonderden wat in anderhalve eeuw was opgebouwd en verwezenlijkt.

4161-Op 4 mei hield de Harmonie Leo XIII haar Lenteconcert. De Harmonie en ook het jeugdensemble en trommelkorps wisten het enthousiaste publiek te begeesteren en oogstte veel bijval.

4162-Van 1 tot 4 mei ging in de oude borstelfabriek Duyck, Stuivenbergstraat, een expo door waaraan 18 kunstenaars van allerlei pluimage deelnamen. Dit evenement lokte heel wat belangstellenden en gaf de inrichters moed om door te gaan.

4163-Op 27 april trok de Izegemse regio voor de 32ste maal op bedevaart naar het heiligdom van de H. Broeder Mutien-Marie te Malonne (Namen). Voor de inrichtster mevr. Leroy was het de laatste keer. Een maand later werd zij begraven.

4164-De achttiende Patersmarkt op 25 mei kende na een aarzelende voorbereiding toch weer heel wat bijval. Inrichter Miguel Bossuyt was tevreden en belooft voor het komende jaar nog meer attracties en een groter succes.

4165-Op zaterdag 24 mei werd het Rhodesgoed te Kachtem op het Hoge officieel opengesteld voor het publiek. Dit 40 ha groot, mooi en rustig bos en natuurgebied telt zowat 8 km wandelpaden en een rijke fauna en flora.

4166-Bart Vandemoortele behaalde met één schot in de roos de koningstitel bij de Gilde der Bosseniers van Sinte-Barbara. Dit gebeurde op zondag 25 mei na de H. Mis van 9 uur in de Sint-Tillokerk en met deelname van 35 valleeschutters bij de wip.

4167-De Koninklijke Stadsfanfaren trokken op donderdag 29 mei met 75 mensen naar Groot-Brittannië op uitstap, meer bepaald naar de collega's van West-Yorshire. De zondag daarop keerden allen na een prachtige en interessante

175 jaar Stedelijke Leergangen werd op drie locaties gevierd.

reis, vrolijk terug naar huis.

4168-De jaarlijkse wedstrijd "Tweede Landstaal" georganiseerd door de Lionsclub samen met de collega's uit Fosse-Basse-Sambre kende weer een flink succes. 25 jongeren vielen in de prijzen. Filip Vervisch nam de honneurs waar. Als eerste laureaat werden gehuldigd: Karel Vangroenweghe en Pieter Meirhaeghe uit het VTI; Charlotte Paene, Karel Lewille en Manuela Ves van der Noten, Maarten Deneckere, Annelies Lammertyn, Charlyn Geldhof en Carlos Vandekerckhove uit het Sint-Jozefscollege alsmede Pascal Leire, Nele Nys, Maggie Remmerie en Lia Demets uit het Instituut de Pélichy, Chantal Paene werd met 90 % laureaat.

4169-Op de vooravond van Rerum Novarum, 28 mei, werd in de Gilde hulde gebracht aan een groot voorman: Werner Vens, leke-apostel, ACW-voorzitter, burgemeester, gedeputeerde van onze provincie, maar vooral een edel, hoogstaand man. Zijn foto werd opgehangen naast die van de vroegere ACW-kopman Henri D'Artois.

4170-Filip Tack, Dam 28, ontving op maandag 2 juni uit de handen van burgemeester Willy Verledens, de zilveren medaille en het diploma voor moed en zelfopoffering van het "Carnegie Hero Found", omdat hij een paar jaar geleden Luc Vanacker uit het kanaal wist te redden.

4171-De 28ste "Izegem Fietst" kende met 1008 deelnemers een onverhoopt succes.

4172-De laureaten van de Stedelijke Leergangen werden om hun verdiensten gehuldigd. Gouden medailles waren er voor Lieven Willaert, Isabelle Vanderheere, Patrick Roelens en Rosa Lahousse.

De verbroedering tussen Kachtem en Hilders (Duitsland) bestaat reeds 30 jaar.

4173-Zaterdag 31 mei werden een delegatie van Kachtem en het Duitse Hilders op het stadhuis ontvangen. Reeds dertig jaar verbroederen deze twee gemeenten en Kachtem was ook de eerste deelgemeente van Groot-Izegem die met een dergelijk initiatief startte.

4174-Drie leraars van het VTI gingen met pensioen. Zij maakten vier directeurs mee en beleefden een interessante periode in de geschiedenis van het V.T.I. Het zijn Gilbert Vandekerckhove, Tony Vanderhaeghen en Werner Verstraete.

4175-De 35ste editie van de Izegemse Batjes kende een bruisend weekend, een levendige randanimatie, meestal zonnig weer, een overrompelende opkomst en gezellige sfeer. De extra uitstraling over de stadsgrenzen heen, was er!

4176-Germain Vanwijnsberghe verliet na 36 jaar lesgeven het instituut de Pélichy. Hij hield het op 1 september 2003 voor bekeken.

4177-De 25ste Volkssportnamiddag was een voltreffer. Meer dan 100 senioren maakten er een leuk evenement van.

4178-Zondag 22 juni viel de spanning te snijden bij de Sint-Sebastiaansgilde: Koningsschieting! Het was Krist

220 buitenlandse gasten waren op het 18de Wereldfolklorefestival aanwezig.

Vandewiele, al 25 jaar handboogschutter staande wip en negen jaar lid, die de koningsvogel wist neer te halen.

4179-Het 18de Wereldfolklorefestival kende opnieuw een weergaloos succes. 220 buitenlandse gasten gaven het beste van zichzelf en brachten het puik van de folklore uit diverse landen naar voor. De duizenden geïnteresseerden genoten met volle teugen: hart, ogen en oren kregen hoogstaande kost te verwerken. De inrichters "Die Boose" zorgden voor negen voorstellingen en mogen kroonhalzen.

4180-Zaterdag 28 juni roefelden 350 kinderen in de Izegemse straten: de bakker, brandweer en politie, jeugd Rode Kruis, radio Excellent, de lessen aërobic, enz... kregen allen leergierig publiek over de vloer.

4181-Op zondag 22 juni werden enkele leden van "d'Overwinders in Eendrachtigheydt" in de bloemen gezet: Simonne Vansteenkiste (60 jaar lid), Willy Segers (55 jaar lid), erevoorzitter Paul Sintobin (meer dan 40 jaar lid), Carine Duyck (25 jaar lid) en D. Vanhaverbeke actief sedert 1976.

4182-De Emelgemse Feesten 2003 werden de top van alle festiviteiten. Eddy Wally en Rob Denijs, de Kreuners en de Peerkes-verkiezing met Jaica Werbrouck waren echte Emelgemse toppunten.

4183-Ook het weekend van Kachtemommegang was een schot in de roos. Prachtig weer en een enorme opkomst zorgden voor sfeer en ontspanning.

4184-Een twintigtal laatstejaars van het Sint-Jozefscollege o.l.v. priester Stefaan Decavele vertrokken op 6 juli

per fiets naar Compostela. Zij verorberden 2 200 km in 19 dagen. De uitstekende groepsgeest, het jeugdig enthousiasme en de zin voor verdieping hield de bende eensgezind en maakte van deze lastige maar heerlijke tocht een succes.

4185-Tijdens de vakantiemaanden richtte de Heemkundige Kring Ten Mandere een identificatietentoonstelling in. De bedoeling was dat bezoekers aan de plaatselijke bibliotheek mee zouden helpen met het identificeren van personen en gebeurtenissen op een honderdtal oude foto's. Het werd een echt succes want 56 % van de foto's leverden een resultaat op.

4186-De zevende uitgave van de Izegemse Kastelenloop, ingericht door IVAC kende een record aantal deelnemers voor de gezinsjogging en de halve marathon. Een sportief hoogtepunt.

4187-Op donderdag 10 juli had de opening plaats van het nieuwe speelplein op de Sint-Rafaëlswijk in de Henri Dunantstraat. Een stuk braakliggend terrein, eigendom van de kerkfabriek, dat gratis in bruikleen werd gegeven aan de stad, werd daarvoor ingericht. Ruim 150 jongeren konden zich daar sportief uitleven.

4188-De 11 juliviering 2003 in onze stad werd een topper. Een groot volksfeest op de markt vormde de afsluiter van een dag waarin iedereen aan zijn trekken kwam: kaarters, jeugd, volkszang, academische zitting, sport en gezelligheid onder diverse vormen zorgden voor een prachtige dag.

4189-De Ommegangsfeesten op de Bosmolens kenden dit jaar zeer veel bijval. Drie dagen lang liep de tent aan het Ter Beursplein vol en was er erg veel ambiance. De vierde editie van "Straffe Straten" werd gewonnen door de Meensesteenweg.

4190-Te Rumbeke overleed op 12 augustus 2003 de heer Jozef Seaux op 91 jarige leeftijd. Hij was van 1945 tot 1977 leraar tekenen in het Sint-Jozefscollege. Verder was hij leraar en later directeur van de Roeselaarse Academie voor Schone Kunsten. Hij verbleef in het Rumbeeks rustoord en hield er begin dit jaar nog een retrospectieve van zijn werken.

4191-Peerommegang op 15 augustus kende geluk en bijval met een massale opkomst en veel gelukkige kinderen op "Half-Oest".

4192-De dertiende editie van de Kwarttriatlon Izegem op vrijdag 15 augustus werd een sportieve hoogdag. De 280 plaatsen waren vooraf al volgeboekt en dan waren er nog een 70-tal jongeren die deelnamen aan de Jeugdcup, wat alle succes bij voorbaat verzekerde. Koersdirecteur, de alom gekende "Pol van de Mol", was in de wolken.

4193-Sedert 15 augustus heeft Izegem een nieuwe stadssecretaris in de persoon van Anton Jacobus (31 jaar). Hij komt van Sijsele, woont in Assebroek, is gehuwd met Bea Dedecker en werd op 30 augustus vader van een flinke zoon. De heer Jacobus is Lic. Toegepaste Economische Wetenschappen, was 4 jaar assistent aan de V.U.B. te Brussel en

20 jongeren trokken per fiets naar Compostela o.l.v. Stefaan Decavele

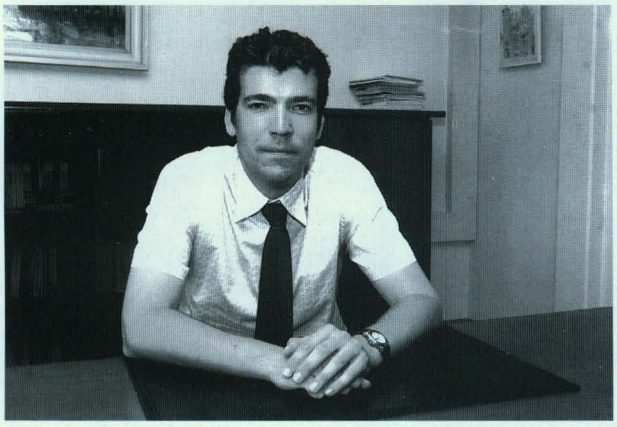

Anton Jacobus is sinds 15 augustus onze nieuwe stadssecretaris.

werkte 4 jaar in de Provinciale Dienst Toerisme en Recreatie te Brugge. Hij was ook tijdelijk gewestelijk ontvanger te Alveringem en Koekelare. Een veelbelovende, innemende figuur die zeker binnen de kortste tijd algemeen erkend en aanvaard zal worden.

4194-De heer Serge Verlinde (39 jaar) werd aangesteld tot nieuwe directeur van de middenschool de Pélichy. Hij verlaat het V.T.I. en volgt Jan Schaubroeck op die adjunct-directeur wordt in de Broederschool te Roeselare.

4195-Drukkerij Demoen in de Sint-Crispijnstraat bestaat 50 jaar. Daniël zet het werk van zijn vader Roger verder, met de hulp van zijn moeder.

4196-André Vangroenweghe (51 jaar) uit de Leenstraat start zijn eerste seizoen als voorzitter van de Izegemse Handbaljeugd. Die sport leeft en groeit in onze stad. André wil zorgen voor de goede samenhang in het bestuur en de ouders betrekken bij het handbalgebeuren.

4197-Atletiekclub FLAC behaalde vorig seizoen vier nationale interclubtitels: heren I en II, de dames en de dames-veteranen. Een ontvangst ten stadhuize diende deze prestatie te onderstrepen.

4198-De Vlaamse overheid organiseerde van 6 tot 14 september voor de derde keer een "Grote Leerweek". Hierin worden verscheidene opleidingen en vormingsfaciliteiten voor volwassenen in de kijker gesteld. Eric Vantomme mocht alles in goede banen leiden. Tijdens die dagen was de exporuimte in de Kasteelstraat een drukke bijenkorf waar heel wat Izegemnaren aan hun trekken kwamen. Werkten mede: de Stedelijke Cultuurdienst, de Stedelijke Academie voor Muziek en Woord, de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten, de Avondschool van het Gemeenschapsonderwijs, de Stedelijke Openbare Bibliotheek, het Davidsfonds, het Izegems Keramiek Collectief en Markant.

4199-Van 8 tot 14 september exposeerden Eric Bruyneel en Marie-Jeanne Deblaere hun kunstwerken in het stadhuis. Beiden zijn autodidacten in de kunst maar leveren prestaties om "U" tegen te zeggen. De expo kende een vrij uitgebreid aantal bezoekers.

4200-Bij de Zusters van Maria, hoofdklooster Ingelmunster, mochten drie zuster hun gouden kloosterjubileum vieren: de E.E.Z.Z. Georgette, Rosa en Lutgarde.

4201-Op 6 september werd de eerste steen gelegd op de site van Maria's Rustoord. Daar komen 12 appartementen en 10 woningen voor senioren. Voor 2005 boden zich al 300 kandidaten aan!

4202-De 18de Seniorendag tijdens de kermisweek bracht heel wat volk op de been. De bekerwinnaars trokken fier als een pauw met hun trofee naar huis.

4203-"Izegem-koerse" kende met 102 vertrekkers en een record aan publieke belangstelling een zelden gezien succes. Winnaar werd Kevin Van Impe uit Ertvelde.

4204-Op 7 september nam Z.E.H. Jozef Decoene afscheid als deken van Izegem en vierde tevens zijn gouden priesterjubileum. Het werd een indrukwekkende plechtigheid met heel wat concelebranten, een buitengewoon groot aantal aanwezigen, prachtig orgelspel en koorgezang. Kortom de praal zoals jaren geleden. Het was een hartversterkende gebeurtenis die zeer veel gelovigen trof. Ook E.H. Luc Frenay werd in de gelukwensen betrokken. Hij mocht een paar weken later zijn aanstelling tot pastoor te Poperinge vieren.

4205-"Kunst op en rond het water" ging door van 20 september tot 5 oktober bij Johan Herman. Acht kunstenaars namen eraan deel o.a. C. Velle uit Avignon, R. Laperre uit Gits, Christ Theys-Cosyns uit Gits (allen tekenen en schilderen), Van Bruggeman uit Evergem (bronswerken), Cuesta uit Eeklo (keramiekcollectief), R. Craeynest uit Sint-Denijs (boetseerwerk) en Johan Herman zelf met keramiek.

4206-Op 20 september startte de Izegemse K.S.A. met de viering van haar 75-jarig bestaan. Een receptie, een stunt en een "casino-avond" voor de ouders en oud-leiders waren het begin. Johan Masschelein, bondsleider, geholpen door een hele ploeg medewerkers zal doorheen 2004 zorgen voor heel wat animo en activiteiten.

4207-De Koninklijke Afdeling De Volkstuin van Izegem besloot haar eeuwfeest op 27 september met een ontvangst ten stadhuize en een feesttafel in zaal Cardijn. Johan Vandenberghe zorgde voor de stemmige en muzikale noot.

4208-Bij VSVK werd bij het begin van het 25ste werkjaar een bestuurswissel doorgevoerd. Erik Vandewalle gaf de voorzittersfakkel door aan Milo Vanhecke die een volledig vernieuwde bestuursploeg zal leiden. Hij zet de zilveren jubileumviering in op 28 september.

4209-Op 3 oktober werd Mgr. Albert Cauwe, oud-pastoor-deken van Izegem, plechtig aangesteld tot ereburger van stad Izegem. Het comité ad hoc dat hierachter stond, bestond uit pastoor Ludwig Dubaere, Adrien Vanderheeren en nog een achttal vooraanstaanden. Mgr. Cauwe (88 jaar) woont nu in Veurne. Zijn verdiensten verwierf hij als directeur-generaal van Caritas-België, zijn verwezenlijkingen te Izegem als pastoor-deken, hoofd van het vrij onderwijs en tal van inrichtingen in de non-profitsector. Sedert 1957 is hij erekanunnik van Sint-Salvators te Brugge en werd huisprelaat van Paus Johannes XXIII in 1963. In 1969 werd hij "doctor honoris causa" in de sociologie aan de Saint-Louis University van Baguio City op de Filipijnen. Ere-rector van de K.U.L., prof. Dillemans, hield de gesmaakte laudatio en ook de burgemeester roemde de gevierde. Waarna het Gulden Boek werd getekend, de klassieke foto's werden genomen en een geanimeerde receptie volgde, dit alles in de volgelopen raadszaal van het stadhuis.

4210-T.C. Isis speelde gastheer voor het Stadstornooi Tennis. 114 duo's schreven zich in in 5 verschillende reeksen. Tevens werd hier het bewijs geleverd dat de verstandhouding tussen T.C. Isis en T.C. De Schakel geen ijdel woord is.

4211-Op zaterdag 4 oktober had de onthulling plaats van het gedenkteken Herman Roelstraete, oud-directeur van de Stedelijke Muziekacademie 1950-1976. Het ontwerp van Patrick Vandoorne (Izegem) werd bekroond en gerealiseerd. Een massa trouwe bewonderaars van de componist samen met het stadsbestuur gaven allure aan deze plechtigheid.

4212-De Seniorenacademie startte op 22 september het 23ste werkjaar met een voordracht gegeven door VRT-journalist Dirk Tieleman. De werkgroep heeft de wind in de zeilen en kende op elke activiteit een grote opkomst van erg geïnteresseerde luisteraars.

4213-Het 43ste Herfstmuziekfestival was weer, hoe kon het ook anders, een topper. Hoogstaande muzikale kwaliteit en oogstrelend vertoon lokten duizenden liefhebbers naar ons stadscentrum. De Muziekkapel van de Belgische Marine zorgde op vrijdag 19 september voor een schitterend begin. De taptoe van de zaterdag bracht hoogstaande vertolkingen met als hoogvlieger het Wielrijders-muziekkorps "Crescendo" uit Opende (Ndl.) De Kon. Harmonie "De Kunstvrienden" uit Sint-Eloois-Winkel won overtuigend de stapmarsenwedstrijd, net voor het Gildemuziek uit Roeselare.

4214-Te Emelgem vierde de KVLV haar 75 jarig bestaan op 21 september. Een plechtige eucharistieviering, een academische zitting, receptie en een feestmaal maakten er een prachtdag van.

4215-Ook de Koninklijke Vinkeniers, "de Sint-Jansvrienden" uit Emelgem, vierden hun 70 jarig bestaan. Ze

werden op het stadhuis ontvangen en vierden na in 't Brugske in Kachtem om op 27 september te besluiten met een groots feest in de Salons Gistelhove voor alle leden plus een kampioenenhulde.

4216-Jozef De Poorter, burgerlijk ingenieur uit Emelgem, de man van N.V. Monument, kreeg dit jaar op 21 september, het bronzen "peerke" om zijn vele verdiensten voor de Emelgemse leefgemeenschap.

4217-Pastoor Staf Hanssens van de Heilig-Hartparochie vierde zijn zeventigste verjaardag op de parochie waar hij al 11 jaar waakt over lief en leed en zorgt voor het persoonlijk welzijn van velen. Het werd met zeer veel gelovigen, een koor in "forme", de priesters uit De Plataan en Ten Bos en een grote schare familieleden, een fijn en gezellig feest.

4218-Een niet alledaags feit in het Izegems nijverheidsleven had half oktober plaats. De houthandel Vanhaverbeke vierde op 17, 18 en 19 oktober de opening van zijn nieuwe showroom en hield opendeurdagen. De vijfde generatie kwam aan bod. Honderden sympathisanten, leveranciers, klanten, familieleden en geïnteresseerden brachten de reeds bijna 140 jaar bestaande firma een bezoek. De opvolgers van Constant, Camiel en Pierre mogen fier zijn. Luc, Maarten en Jeroen houden de vaan in top!

4219-27 september was een hoogdag voor de Izegemse ploegkampioenen. Zij werden gehuldigd in het Izegems stadhuis. Mandelclub was de grote slokop met 14 titels, maar IZBA en ISCHA kwamen ook aan hun trekken, evenals de Petanqueclub Izegem, de Reddingsclub, SK Devolder, FC De Lindewijk en de juniores van VK Kachtem.

4220-De 80-jarigen van Izegem blies verzamelen in de zaal Ter Maerel en het moet gezegd: ze zagen er allen flink en knap uit. Antoon Vandromme met zijn metgezellen verdienen een pluim voor de organisatie.

4221-De Izegemse bevolking in het algemeen en het stadsbestuur in het bijzonder kenden op zondagavond 5 oktober een onherstelbaar en uiterst pijnlijk verlies. Linda Vannieuwenhuyse, echtgenote Geert Bruneel, waarnemend stadssecretaris en afdelingshoofd, was overleden. Allen hebben haar gekend als de lieve maar kordate, zeer bekwame en intelligente vrouw die plichtbewust door het leven ging. Enorm veel mensen betuigden op de uitvaart hun medeleven aan Geert, haar moeder, kinderen en familie.

4222-Jeroom Verleden, 19 jaar, werd gehuldigd bij de West-Vlaamse laureaten van Axion Classcis 2002, de 35ste Nationale Muziekwedstrijd, organisatie Dexia. Vroeger heette deze wedstrijd "Pro Civitate". Jerooms specialiteit is tuba. Hij studeerde aan het Sint-Jozefscollege, 3 jaar economie, volgde de Academie voor Muziek en Woord te Izegem, trok naar de Kunsthumaniora te Gent en het Koninklijk Muziekconservatorium aldaar. Hij volgde ook heel wat "Masterclasses", speelde 4 jaar bij de Koninklijke Harmonie van de Congregatie en zit nu als student aan het Conservatorium te Gent.

4223-Het Jeugdkoor en -ensemble Bosmolens kende een dirigentwissel voor beide ensembles. Bart Leysens (Gent) voor het Jeugdorkest en Veerle Cortvriend (Ardooie) voor het Jeugdkoor werden aangetrokken. Zij volgen Karel Boucherie en Gretl Vandoorne op.

4224-In het Sint-Jozefsziekenhuis werd op 10 oktober, na 20 jaar, het operatiekwartier dat vernieuwd en aangepast werd aan de moderne vereisten, officieel geopend. Zo zullen patiëntenstroom en service vlotter verlopen.

4225-Als sportiefste Volkssportvereniging kwam uiteindelijk "Winsol-Gym" voor de dag. Na de laatste proef won Winsol-Gym het nipt van de Krekelzwemmers.

4226-Tijdens het weekend van 18 en 19 oktober ging te Vichte het provinciale Vlamo-tornooi door. O.l.v. dirigent Hans Demeurisse haalde de Koninklijke Stadsfanfaren een schitterend resultaat met 91,8 %, goed voor grootste onderscheiding.

4227-Op zaterdag 18 oktober werden de burgemeester en schepenen weer eens op de rooster gelegd door alle zesde klassers van de Izegemse basisscholen. Het ging er ernstig aan toe. Heel wat plus- en minpunten werden aangehaald en het kinderparlement kijkt al uit naar de 26ste editie.

Onthulling van de gedenkteken Herma Roelstraete op 4 oktober.

4228-Zondag 19 oktober vierde de Kachtemse Dorpsraad haar tienjarig bestaan. Voorzitter Danny Herreman verwelkomde iedereen in het parochiecentrum. De raad verricht puik werk en vormt een uitstekende brug tussen stadsbestuur en dorp.

4229-Zondag 5 oktober had bij de Kon. Karabiniersgilde Sinte-Barbara een bestuurswissel plaats. Willy Simoens, wapenmeester en Philippe Duyck, griffier, traden terug na 25 jaar dienst en werden opgevolgd door Jerry Neyts en Roderick Gors.

4230-Woensdag 29 oktober overleed te Damme E.H. André Steyaert, oud pastoor van de Heilige-Familieparochie. Hij was een minzaam, volkse priester, die graag gezien was en als de fietsende parochieherder in de herinnering zal voortleven.

4231-Op zaterdag 26 oktober werd in de Sint-Tillokerk het Requiem van Mozart uitgevoerd. Het Izegemse Sint-Gregoriuskoor en het Devorakkoor uit Zlin (Tsjechië) brachten dit indringende en tragische werk met veel brio. Beide koren werden begeleid door het Waregemse "L'Estre Armorica" en Petra Vermote voerde de algemene leiding. Solisten waren sopraan Klaar Pannier, alt Lieve Maertens, tenor Philip Defrancq en bas Dirk Snellings.

4232-De Cultuurtrofee 2003 van stad Izegem ging dit jaar naar het Jeugdkoor en -ensemble van de Bosmolens. Een verdiende beloning voor jaren inzet en uitstraling. In dit nummer vindt u een bijdrage over deze viering.

4233-Rudy Maes, jarenlang directeur van de Izegemse Bouwmaatschappij (1976-2003), werkt sedert 1 oktober op het kabinet van de Vlaamse minister-president Bart Somers. Hij is er actief in de cel huisvesting en mobiliteit.

4234-De Izegemse Boekenbeurs lokte weerom een massa volk van 8 tot 16 november. Het geheel oogde fraai en bood voor elk wat wils. Het centrale thema was "koken en kookkunst". Gastheer Geert Orgaer interviewde Tillo Decoopman, keukenchef van De Plataan.

4235-Het Emelgems Sint-Pieterskoor vierde zijn tiende verjaardag op 15 november met een jubileumconcert in het Stedelijk Auditorium. Met een rijk gevarieerd programma wist het koor de talrijk opgekomen luisteraars en sympathisanten te boeien en te begeesteren.

4236-Petanqueclub De Rotse uit Emelgem huldigde zijn kampioenen op vrijdag 7 november in zaal Gistelhove. De club telt 170 leden waarvan er 70 actief zijn in hun competitie. De kampioenen waren Magdalena Verscheure en Geert Mouton.

4237-Wie in gemeenschap het geloof wil beleven komt vanaf 28 november zeker aan zijn trekken. De Sint-Michielsbeweging Kortrijk start een nieuwe zending. Eelke vrijdagavond kan men terecht in het oud koor bij de paters Capucijnen. Johan en Mieke Vandezande-Quaegebeur duwen dit initiatief dat kerkelijke steun meekreeg.

4238-De Ceciliafeesten van de onderscheiden stedelijke harmonies en fanfares kenden hun jaarlijkse weerkerend succes. Elke groepering teerde wat op de voorbije successen terwijl de Kon. Harmonie van de Congregatie haar feest van 150 jaar bestaan glorieus afsloot.

4239-Mandelgalm vierde op 22 november haar 50-jarig bestaan. Dit gebeurde tijdens een receptie in de bovenzaal van het oud Emelgems gemeentehuis. Wat begon in 1953 als "Toneelbond K.W.B. Emelgem" evolueerde alover het stadstornooi in 1966 (gemengd!) tot Mandelgalm. Later kwam daar voor de jeugd "Studio Mandelgalm" bij (1988) en ging het steeds verder excelsior. Het nieuwe seizoen wordt ingezet met "Schrijf me in het zand" van Inez Van Dullemen in regie van Ronny Dewaele, een dilicaat thema: aanklacht tegen sexueel misbruik.

4240-E.H. Herman Lecluyse werd door Mgr. Roger Vangheluwe benoemd tot deken en federatiemoderator van Izegem. Zijn aanstelling zal volgen op 18 januari 2004. Meer hierover in "Actueeltjes nr. 67".

4241-Vivaldi, de Kachtemse Chiromeisjes, bestaat 50 jaar en vierde dit op 6 en 7 december. Een plechtige eucharistieviering, een heerlijk feestmaal, een druk bezochte expo, een bal masqué en een clownvoorstelling zorgden voor heel feestelijk verzet. Ten Mandere zal de geschiedenis van de Chiro-Kachtem in een volgend nummer aan bod laten komen.

4242-André Vermeulen en Marcella Vannieuwenhuyse vierden op 26 november hun diamanten huwelijksjubileum en werden op het stadhuis ontvangen. In de Merelhoeve zat de familie aan de feestdis. André en Marcella hebben twee kinderen, vier klein- en twee achterkleinkinderen.

4243-De aloude herberg "Het Paradijs", rechtover het oude postgebouw is verdwenen. Waar houthandel Vanhaverbeke begon en later het transportbedrijf D'Haene gevestigd was, verrijst nu een aantrekkelijke en mooi ogende juwelierszaak die het stadsbeeld verfraait.

4244-Bij het Verbond Groot-Izegem (duivensport) werden in lokaal Sportief de duivenkampioenen gevierd. Frans Tack, Willy Depaepe en Steenlandt-Christiaens werden in de bloemen gezet als regionale winnaars van nationale vluchten. Nog 7 andere winnaars kwamen aan de beurt en nog een dozijn andere liefhebbers ontvingen trofeeën en ereprijzen.

4245-Dit mag wel eens vermeld: de Izegemse Brandweer plaatste dit jaar 600 rookmelders bij stedelijke senioren. Schepen Didier Vandeputte werd op Sint-Barbarafeest daarom geprezen. Tillo Werbrouck en Gerard Raedt kregen de gouden palmen van de Kroonorde opgespeld en de Orde Leopold II was voor R. Dejonghe, W. Decru en Cyr. Baekelant, terwijl R. Depuydt, R. Varrewaere en E. Vanmellaerts de zilveren medaille van de Kroonorde kregen. Er werden ook nog een vijftal burgerlijke eretekens uitgereikt.

4246-Het Izegemse Cultuurbeleidsplan is goedgekeurd. Dat betekent dat een ambtenaar, aangesteld, zal mogen worden die daarmee belast wordt. Christian De Forche neemt de taak voorlopig waar.

4247-Te Kachtem werd de 100-jarige Elisa Valencijn, afkomstig uit Ardooie, door familie, vrienden en andere rusthuisbewoners in de bloemen gezet en gevierd.

4248-Na haar succes te Vichte, nam de Kon. Stadsfanfaren ook deel aan de finale van het VLAMO-tornooi, samen met drie andere korpsen. Izegem behaalde de vierde plaats met 89,5 %: vrucht van zeer veel inzet en moeite.

4249-Bij het stadspersoneel werden medailles uitgereikt. Eddy Vansteenkiste, Eddy Buyse, Rudy Stockman en Werner Debacker kregen de gouden medaille. Christian De Forche, Guy Baeckelant, Herman Debaene en Erik Theunis de zilveren medaille.

4250-Het kerstfeest van de Seniorenbond "Germinal" kon rekenen op 312 inschrijvingen. 16 onder hen waren 80 of meer jaar en kregen er bloemen bovenop.

SPREEKWOORDEN UIT DE SCHOENMAKERSWERELD

Antoon Vandromme

Spreekwoorden en gezegden kruiden al sinds eeuwen de spreektaal van onze voorvaderen. Elk beroep en ambacht gebruikte zijn eigen spreuken met betekenissen die met de jaren ook vaak vervaagden. Al deze spreekwoorden en gezegden bevatten stille en wijze volkse wijsheid en spreken heel dikwijls duidelijke ervaringen uit of leggen die in één zin voor vele generaties vast. Dat de betekenis vervaagt wijst erop dat de taal leeft en steeds met de tijd mee-evolueert. Daar de schoennijverheid in Izegem in de 18de en vooral in de 19de en de 20ste eeuw zo 'n opgang kende, waren hier ook een uiterst groot aantal werknemers in deze nijverheidstak werkzaam. Door deze nijverheid werd de naam Izegem wereldwijd bekend en stonden de Izegemse schoenen overal in groot aanzien.

Izegem kende naast zoveel schoenfabriekwerkers nog een zeer grote hoeveelheid thuiswerkers. Al die personen zagen schoenen van 's morgens tot 's avonds. Ook 's zondags op café of de maandag wanneer ze hun laatste pinten dronken, werd er in de herberg meestal over 't werk gesproken. Hun woordenschat werd met de dag rijker en hun gebruikte spreuken waren in zoveel jaren schoenmakerij (van vader op zoon) fel aangegroeid en sterk ontwikkeld rond de schoen en hun fantasierijke schoenwereld.

"Men moet een paer narre-schoenen verslijten, eer men recht wijs wort"

BOT

1. Iemands botten kussen/likken.
   Gedwee iemands wil volgen.
2. Iets aan zijn botten vegen.
   Het zich niet aantrekken. Er geen rekening mee houden.
3. Hij heeft een stuk in zijn botten.
   Hij is dronken.
4. Ik zal met je botten nog noten knuppelen.(botten= beenderen)
   Als je al lang dood bent, zal ik nog flink en sterk zijn.

DRAAD

1. Hij heeft de rechte draad vast.
   Hij redeneert gezond. Hij heeft het bij het juiste eind.

ELS

1. Zo scherp als een els.
   Een scherp puntig voorwerp.

HAK

1. Je bent een hak dichter bij de hemel gekomen.
   Je benadert een beetje meer jouw geluk.

HAMER

1. Zilveren hamers breken ijzeren deuren.(G.G.)
   Met geld komt men overal binnen.

HIEL

1. Niet graag iemand op de hielen trappen.
   Niet graag iemand misdoen.
2. Hij veegt er zijn hielen aan.
   Daarvoor heeft hij geen interesse.
3. Iets aan zijn hielen vegen.

Zich de zaak niet aantrekken.

4. Hij ziet liever zijn hielen dan zijn tenen.
   Hij ziet ze graag komen, maar nog liever gaan.
5. Iemand op de hielen zitten.
   Iemand achtervolgen. Vijandig gezind zijn.
6. Iemand de hielen likken.
   Iemand vleien om in zijn gunst te komen. Wijst op knielen, nederigheid, slaafsheid.
7. Iemand zijn hielen laten zien.
   Voor iemand op de vlucht slaan. Met iemand geen uitstaans willen hebben.
8. De hielen lichten.
   Er vlug vandoor gaan. Zich niet willen mengen in een zaak.
9. Met de hielen ergens naartoe gaan.
   Noodgedwongen zich iets moeten aantrekken.

KLOPSTEEN

1. Iemand op de klopsteen leggen.
   Iemand onder zware druk zetten. Iemand hard aanpakken.

LAARS

1. Hij was gelaarsd en gespoord.
   Hij was klaar voor de strijd. Hij is vertrekkensklaar.
2. Hij heeft een stuk in zijn laars.
   Hij is bezopen.

LAP

1. Hij vergaart lappen en leesten.
   Hij maakt zich klaar om te vertrekken. Hij heeft daar niets meer te vertellen.
2. Iemand iets lappen.
   Iemand iets kwaads aandoen.
3. 't Is een lapper.
   't Is geen beste stielman. 't Is een dronkaard.

LEER

1. Leer om leer. - Wijsje: Leer om leer, sla je mij, ik sla je weer !
   Iemand met gelijke munt betalen.
2. Van leer trekken.
   a) Beginnen te vechten (met de sabel). Die zat vroeger in een lederen schede.
   b) Betalen. Hun lederen beurs (af)trekken. Munten zaten in lederen beurzen.
3. Van leer geven.
   Iemand een pak ransel toedienen. Doordraven.
4. Iemand op 't leer zitten.
   Iemand streng bewaken. Iemand onder tucht houden.
5. In eigen leer snijden.
   Zichzelf schade toebrengen.
6. In andermans leer snijden.
   Iemand anders benadelen.

LEEST

1. Schoenmaker blijft bij uw leest.
   Houd je bezig met jouw eigen zaak. Ga jouw kennis niet te buiten.
2. Zijn lappen en leesten vergaren.
   Zich klaar maken voor verhuis.
3. Iets op de oude leest schoeien.
   En oud gebruik in ere houden. Iets op de oude wijze vervaardigen.
4. Men moet geen eten geven aan de leesten.
   Laat iedereen met rust.
5. Op één (en dezelfde) leest geschoeid zijn
   Op dezelfde manier vervaardigd zijn. Hij is van dezelfde gedachte.
6. Zijn maag op de leest zetten.
   Zich extra bedienen aan tafel.

NAAIEN

1. 't Is lastig om naaien.
   't Is een zware karwei.

PEK

1. Zwart als pek
   Zeer zwart.
2. Die met pek omgaat, wordt ermee besmet.
   Men wordt gerangschikt bij de mensen waarmee men verkeert.

PEKDRAAD

1. Aan dezelfde pekdraad trekken.
   In goede verstandhouding leven.

SCHOEN

1. Ik zou niet graag in zijn schoenen staan.
   Ik zou niet graag in zijn plaats zijn.
2. Zijn schoenen piepen (kraken).
   Zijn schoenen (of schulden) zijn nog niet betaald.
3. Zijn stoute schoenen aantrekken.
   Zijn vrees verdringen.
4. 't Is beter zijn schoenen te verslijten dan zijn bed.
   't Is beter te kunnen werken dan ziek te zijn .
5. In iemands schoenen stappen.
   Iemands plaats innemen.
6. Alle schoenen worden niet op één leest gemaakt.
   Wat voor de ene goed is, is het nog niet voor een ander.

De Schoen maaker.

Siet op het middel niet, Maar daar het om geschiet

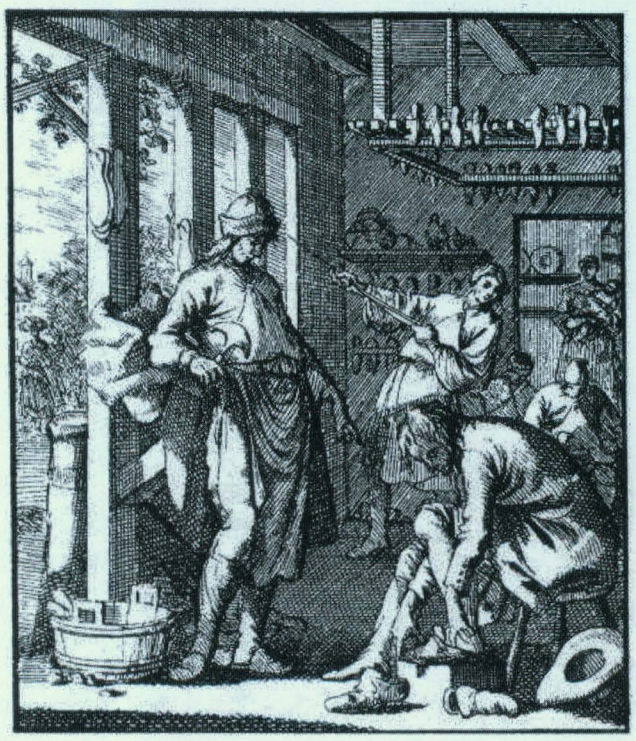

De voet besluit sich in de Schoen,
Doch 't is niet om de Schoen te doen;
Maar, om den weg daar mee te treeden:
De Ziel woond wel in vlees en bloedt,
Maar 't sy haar, als den schoen de voet,
Om mee te gaan, naa't land van vreeden.

7. Hij gaat er naartoe met lood in zijn schoenen.
   Hij gaat er niet graag naartoe.
8. Wie het schoentje past, trekke het aan.
   Wie in de fout is, mag daar iets gaan aan doen.
9. Hij staat vast (niet vast) in zijn schoenen.
   Hij is zeker (niet zeker) van zijn stuk.
10. Hij staat nog in zijn kinderschoentjes.
    Hij is nog maar pas begonnen.
11. Men moet een paar narrenschoenen verslijten, eer men wijs wordt (Cats)
    Na dwaze daden, wordt men vlug wijzer.
12. Ik acht hem als mijn oude schoenen.
    Ik minacht hem.
13. Met naar de schoenen van een dode te wachten, kan men lang blootvoets lopen.(G.G.)
    Wachten op een erfenis kan lang duren.
14. In slechte schoenen staan.
    Het financieel schrap hebben.
15. Een schoenmaker draagt de slechtste schoenen.
    Wie goede zorgt draagt voor zijn klanten, denkst laatst aan zichzelf.
16. Met de moed in zijn schoenen zitten.
    Totaal moedeloos zijn.
17. Hij staat niet vast in zijn schoenen.
    Hij is niet zeker van zijn zaak.

18. Hij draagt een schoen in zijn hart.
Hij maakt en spreekt en droomt alleen van schoenen.
19. Men komt niet met schoenen en kousen in de hemel.
Hij wil zijn doel bereiken zonder inspanning te leveren.
20. Dat loopt over de hoge schoenen.
Dat loopt de spuigaten uit. 't Is meer dan erg.
21. Hij is hier op een schoen en een slof aangekomen.
Toen hij hier belandde was hij arm en berooid.
22. In slechte(scheve) schoenen staan.
In zware moeilijkheden verkeren.
23. Jouw oude schoenen weten het wel.
Een minderwaardige herinnering uit vroegere jaren oprakelen.
24. Zijn schoenen zijn al getaatst (= van taatsen voorzien).
Hij is klaar om de strijd (de moeilijkheden) aan te gaan.
25. De zolen van zijn schoenen lopen.
Grote moeite doen.
26. Men moet geen oude schoenen weggooien , voor men nieuwe heeft.
Oud gereedschap doet het nog goed, als men geen nieuw krijgen kan.
27. In zijn schoenen klutteren.
Hij heeft moeilijkheden omwille van zijn te hoge levensstijl.
28. Weten waar het schoentje wringt.
Weten waar de moeilijkheden te vinden zijn.
29. Sterven in zijn schoenen.
Doorwerken tot zijn laatste snik. Hij is het einde nabij.
30. Op zijn laatste schoenen lopen.
Zijn levenseinde nadert snel.
31. De schoenen van zijn voeten lopen.
Grote inspanning doen om iets te bekomen.
Steeds voor iedereen ten dienste staan.
32. Iets in andermans schoenen schuiven.
Iemand van een fout beschuldigen, die je zelf gedaan hebt
33. Ik zou niet graag in zijn schoenen staan.
Ik zou niet graag in zijn geval verkeren.
34. Uit zijn schoenen groeien.
Volwassen worden.
35. Dat zijn een paar andere schoentjes.
Het is helemaal anders dan de zaak werd voorgesteld.
36. Jouw oude schoenen weten het wel..
Vertel maar geen smoesjes, je weet wel beter.
37. Hij verslijt zijn schoenen plat.
Hij leidt een ordentelijk leven.
38. Zijn schoen kraken (piepen).
Hij heeft schulden.
39. Hij loopt zijn schoenen scheef.
Hij geraakt van de rechte weg af.
40. Hij verslijt zijn schoenen buitenwaarts.
Het gaat hem financieel niet voor de wind.
41. Hij verslijt zijn schoenen binnenwaarts.
Hij doet goede zaken.
42. Hij valt uit zijn schoenen.
Hij geraakt van het goede pad af.
43. Zijn schoenen zijn voor tijd versleten.
Hij leeft er flink op los.
44. Zulke schoenen, zulke leesten.
Zulke afkomst, zulke nakomelingen.

SCHOENRIEM

1. Niet waard zijn iemands schoenriem te binden.
Verreweg de mindere zijn.

SEMANGSKENS

1. Hij loopt op semangskens (=semences)
Hij neemt kleine pasjes. Hij heeft een trippelpas.

SLOF

1. Uit zijn sloffen schieten.
Kwaad en luid antwoord geven. Plots zeer actief worden.
2. De boel draait op sloffen.
De zaak draait traag en slap.
3. Op zijn sloffen aankomen.
Met zoete woorden een belangrijk onderwerp aanvatten.
Hij moet zij schoenen niet aantrekken om iets te bekomen.
4. Het blijft in de slof.
Het komt niet tot een vaste beslissing.
5. Voor iemand het vuur uit zijn sloffen lopen.
Zeer veel moeite voor iemand doen.
6. Hij zit onder de slof.
Hij wordt onderdrukt. Zijn vrouw is de baas.
7. Op zijn sloffen aankomen.
Zeer vriendelijk beginnen, maar blijf op uw hoede.

SPANRIEM

1. Hij verdient van de spanriem.
Hij verdient een flinke straf.
-Vroeger werd bij zware misdrijven in de huishoudens van schoenmakers met de spanriem getuchtigd.-

TANG

1. Hij heeft een tang(e) van een wijf.
   Hij heeft een zeer lastige, kwade vrouw.

TOP

1. Hij zal zijn toppen schenden.
   Hij zal er met schade en schande van afkomen.
2. Zijn eigen toppen schenden.
   Zichzelf schande berokkenen

VOET

1. Niet weten op welke voet dansen.
   Moeilijk de juiste keuze kunnen maken.
2. Vaste bodem onder zijn voeten hebben.
   Zeker zijn. Vast werk hebben.
3. Op eigen voeten (benen) staan.
   Zelfstandig zijn.
4. Op staande voet.
   Onmiddellijk.
5. Voet bij stuk houden.
   Niet afwijken .
6. Een voet geven aan iemand.
   Een steun geven, hem oplichten (in het zadel helpen).
7. Iemand de voet dwars zetten
   Iemand iets beletten te doen.
8. Iemand de voet lichten.
   Iemand iets kwaads berokkenen.Ten val brengen.
   Maken dat hij niet meer op zijn voeten kan staan.
9. Dat had veel voeten in de aarde.
   Dat kostte veel werk en moeite.
10. Iemand de voet op de nek zetten.
    Zijn minderwaardigheid duidelijk maken.
11. Iemand iets voor zijn voeten werpen.
    Iemand iets verwijten ,van iets beschuldigen.
12. Een gebod met de voeten treden.
    Iets wat geboden is verachten, vertrappen, negeren.
13. Hij staat met één voet in het graf.
    Hij is er zeer erg aan toe, dodelijk ziek.
14. Hij raakte onder de voet.
    Hij werd ziek , zwak. Hij bezweek.
    - Wie vroeger onder de voeten (poten) van het paard terecht kwam, was er geweest-.
15. Op gespannen voet.
    In een verhouding leven, die elk ogenblik kan barsten
16. Op grote voet leven.
    Een rijke, dure trant voeren.
17. Met iemand op goede voet staan.
    Vriendsschappelijk met iemand omgaan.
18. Zich uit de voeten maken.
    Vluchten.
19. Iemand op de voet volgen.
    Hem stap voor stap nagaan.
20. Een wit voetje bij iemand hebben.
    Bij iemand in de gunst staan.
21. Iemands voeten kussen.
    Zich totaal aan iemand onderwerpen.
22. Ge moet uw voeten niet verder steken dan uw bed lang is.(G.G.)
    Je moet jouw uitgaven regelen naar jouw inkomsten.
23. Zijn voeten aan iets/iemand vegen.
    Iets of iemand misprijzen, verachten.

WAS

1. Zo wit als was.
   Zeer wit.
2. Hij zit goed in de slappe was.
   Hij is begoed, hij heeft geld (om als soldaat slappe was te kopen, om zijn leergoed te poetsen.)

Bibliografie

René DUYCK, *Spreekwoorden uit de schoenmakerswereld*, losse noten uit een Brugs tijdschrift, z.d., z.n.
Eddy STRAGIER, *Verzameling van losse spreuken uit het "Nationaal Schoeiselmuseum"*, Izegem.
Karel TER LAAN, *Nederlandse spreekwoorden, spreuken en zegswijzen*, Elsevier, Amsterdam/Brussel, 1979.
Die Klauw, De Nieuwe Tijd, 4, 1899-1900, p. 281-284 en A. VANDROMME, *De rijke spreukenschat uit de vroegere gildezaal*, in Ten Mandere nr. 106, 36/3, 1995, p. 48-55.
Jean-Marie LERMYTE, *Schoenen en borstels uit "Boos Izegem"*, Mededelingen van het West-Vlaams Verbond voor Kringen voor Heemkunde, 16de jaargang nr. 1-2, 1992, p. 3-20.

Ereleden in Izegem (vervolg)

Vandommele, Koenraad, Voetbalstraat 8
Vandommele, Kris, Henri Dunantstraat 34
Vandommele, Roger, Sint-Rafaëlstraat 17
Vandommele, Roger, Sint-Rafaëlsstraat 17
Vandommele, Roel, Prinsessestraat 39
Vandorpe, Gerard, Ter Wallenstraat 34
Vanhaverbeke Houthandel, Mentenhoekstraat 131
Vanlerberghe, José, Hogestraat 41
Vanlerberghe, Myriam, Blekerijstraat 3
Vanneste, André, E.H., Emelgemseplein 3
Vanwalleghem, Dirk, Slagmeersenstraat 41
Verbanck, Frans, Roeselaarsestraat 82
Velghe, Joris, Kortrijksestraat 46
Verbeke, Jan, Abelestraat 36
Vercruysse-Colpaert, Hilde, Middenweg 11
Verduyn, Gaby, Wallemotestraat 65
Verhaeghe, Frits, Wijngaardstraat 11/1
Verhaeghe, Luc, Oekensestraat 29
Verhelst, Gez., Hogestraat 14
Verledens, Willy, Peter Benoitstraat 11
Vermeulen, Marie-José, Brugstraat 30
Wylein, Freddy, 11-julistraat 11
Zusters van Liefde, Roeselaarsestraat 47
Zusters van Maria, Gentsestraat 31

Buiten Izegem :

Deblauwe, Jules, E.H., St.-Amandstraat 107, 8800 Roeselare
Declercq, Drugo, Heulsestraat 24, 8860 Lendelede
Decock, Albert, Koebroekstraat 11, 8020 Oostkamp
Defauw-Verhoestraete, Leon, Zwinleen 7 app 1/13, 8300 Knokke-Heist
De Pélichy, Asbl.F.RMG., Loveldstraat 104, 9210 Heusden
Depoorter, Frans, Weggevoerdenlaan 2/21 8500 Kortrijk
Derieuw, Guido, Res. Vidoshi- Kursaallaan 3 8670 Koksijde
Descheemaeker, Annemie, Schardouwstraat 17 8880 Sint-Eloois-Winkel
Durant, Gerard, Arsenaalstraat 37, 8000 Brugge
Haspeslagh, Stefaan, Brandstraat 104, 9830 Sint-Martens-Latem
Maes, Willy, Dwarsstraat 33, 8531 Bavikhove
Matton, Eric, Resedastraat 2, 9920 Lovendegem
Meyfroidt, Isabelle, Vlasschaardstraat 12, 8770 Ingelmunster
Strynckx - Van Hassel, Jan, Rotsstraat 60, 9240 Zele
Vanantwerpen, Lucien, Korenstraat 19, 9800 Deinze
Vandewalle, Roger, Ingelmunstersestraat 13, 8860 Lendelede
Vanneste, Guido, Tarwestraat 10, 8770 Ingelmunster
Veranneman, André, Grote Markt 28/4 8800 Roeselare
Vermandere-Deputter, Geert, Beemd 6, 1654 Huzingen-Beersel

Breng eens een bezoekje aan onze website

www.tenmandere.tk

DRUKKERIJ JAN BOGAERT
8870 IZEGEM - (051) 30.26.59

drukkerij jan bogaert

extra verzorgd drukwerk
in één of meerdere kleuren
voor bedrijf / vereniging / familie

onze-lieve-vrouwestraat 20 • b-8870 izegem
tel. 051 30 26 59
fax 051 31 44 20
e-mail: bogaert.jan@skynet.be

KBC

Bank & Verzekering

vanhaverbeke houthandel

Alles voor de woningbouw

- Tuinhout, carports, speeltuigen
- Ruim assortiment aan laminaat, parket, plafond- en wandbekleding

HOUTHANDEL VANHAVERBEKE NV
Ambachtenstraat 22, 8870 Izegem
Tel. 051 30 02 27 - Fax 051 31 50 45
e-mail: offerte@hout-vanhaverbeke.be

HEEMKUNDIGE KRING
TEN MANDERE
IZEGEM

Vooraan is de globale kaart van de 'Prochie ende Prinsdomme van Iseghem afgedrukt. Ze werd in 1746 opgemaakt door landmeter François De Bal uit Harelbeke en hangt in de gemeenteraadszaal van Izegem. Het is de oudste, meest volledige kaart van onze stad.

Aangesloten bij Heemkunde West-Vlaanderen

STROBBE Fotografie: Karl Decock - Izegem